

KUPIŠKIO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

**KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Ataskaitoje naudojamos santrumpos:

BI – bibliografiniai įrašai
 DB – duomenų bazė
 DGI – dokumentų grąžinimo įrenginys
 dr. – daktaras
 el. – elektroninis
 FB – Facebook paskyra
 fiz. vnt. – fizinis vienetas
 IPS – informacinė paieškų sistema
 IT – informacinės technologijos
 IVBRS – Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
 KES – Kraštotyros ir edukacijos skyrius
 KKC – Kupiškio kultūros centras
 kl. – klasė
 KM – Kultūros ministerija
 KP – kaimo padalinys
 KRŠPT – Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnyba
 LAB – Lietuvos aklujų biblioteka
 LAS – Lankytojų aptarnavimo skyrius
 LBD – Lietuvos bibliotekininkų draugija
 LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema
 LKT – Lietuvos kultūros taryba
 LNB – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
 LŪD – Lietuvos ūkininkų draugija
 MP – miesto padalinys
 NBDB – Nacionalinis bibliografinių duomenų bankas
 NVŠ – Neformalus vaikų švietimas
 pav. – pavadinimas
 PAVB – Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka
 PĮ – programinė įranga
 prof. – profesorius
 SAP – Skaitytojų aptarnavimo punktas
 SK – Suvestinis katalogas
 str. – straipsnis
 SVB – savivaldybės viešoji biblioteka
 TAU – Trečiojo amžiaus universitetas
 UDK – universali dešimtainė klasifikacija
 VB – viešoji biblioteka
 VE – Vaikų erdvė
 VIP – vieša interneto prieiga
 VRSS – Vartotojų registracijos ir statistikos sistema
 VšĮ – viešoji įstaiga
 VVG – vietos veiklos grupė

Parengė:**Jolanta Vosylienė**

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus metodininkė

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2021 m.

Tel. 8 459 35471, www.kupiskiovb.ltEl. paštas jolantav8@gmail.com

Krantinės g. 24, LT-40117, Kupiškis

TURINYS

IVADAS	5
1. Trumpa aplinkos charakteristika.....	5
2. Bibliotekos tikslai ir uždaviniai.....	5
I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS	6
1. Bibliotekų tinklas.....	6
2. Bibliotekų tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai.....	6
2.1. Prieiga ir darbo valandos.....	7
2.2. Darbo vietų skaičius.....	7
3. Nestacionarus gyventojų aptarnavimas.....	7
4. Bibliotekų paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalią.....	8
5. Mokamos paslaugos.....	8
II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA	8
1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose.....	8
2. Fizinių vartotojų sudėtis.....	9
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	10
4. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	11
III. KULTŪRINĖS-EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	14
1. Bendroji renginių charakteristika.....	14
2. Bibliotekos renginių suaugusiems apžvalga.....	14
2.1. Projektų renginiai.....	14
2.2. Kupiškėnų autorių knygų pristatymai.....	16
2.3. Susitikimai su rašytojais, knygų autoriais.....	17
2.4. Kūrybinių darbų parodų pristatymai.....	17
2.5. Kiti žodiniai renginiai.....	18
2.6. Padalinių žodiniai renginiai suaugusiems.....	19
3. Vaizdiniai renginiai.....	20
3.1. Tradicinės dokumentų parodos.....	20
3.2. Mobilios (kilnojamos) parodos.....	21
3.3. Virtualios parodos.....	21
3.4. Kūrybinių darbų parodos.....	22
4. Edukacinė veikla.....	22
4.1. Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems.....	22
5. Vartotojų mokymai.....	23
IV. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS	24
1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas.....	24
2. Renginiai vaikams.....	26
2.1. Renginių vaikams charakteristika.....	27
2.2. Renginiai vaikams padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose.....	27
2.3. Vaizdiniai renginiai.....	28
3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams.....	28
4. Informacinės paslaugos.....	30
V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA	31
1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai.....	31
2. Elektroninio katalogo kūrimas.....	31
3. Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis.....	32
4. Naudojimasis elektroniniais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis.....	33
5. Naudojimasis lincencijuotais e. ištekliais (DB).....	33
6. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant užklausų vykdymo būdus („Klausk bibliotekininko“ ir kt.).....	33

7. Naudojimasis interneto paslaugomis.....	34
8. Socialinių tinklų panaudojimas.....	35
9. Virtualūs renginiai.....	35
10. Kitos paslaugos – kraštotyros veikla.....	36
VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKiant TOBULINTI PASLAUGAS.....	36
1. Lietuvos kultūros tarybai (LKT) parengti projektai.....	36
1.1. Lietuvos kultūros tarybos finansuoti ir įgyvendinti projektai.....	36
2. Kiti projektai.....	39
3. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose.....	40
VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ.....	40
1. Leidiniai.....	40
2. Bibliotekos viešinimas.....	41
2.1. Straipsniai ir informacija žiniasklaidoje, kituose leidiniuose, internete.....	41
2.2. Tradicinė spauda.....	41
2.3. Televizija ir radijas.....	42
2.4. Internetas.....	42
3. Kitos bibliotekos įvaizdžio kūrimo priemonės.....	42
4. Atstovavimas ir partnerystė.....	43
4.1. Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis.....	43
4.2. Bibliotekų globėjai, bičiuliai, savanoriai.....	43
4.3. Narystė kitose organizacijose.....	44
VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS.....	44
1. Fondo formavimo politika.....	44
2. Fondo apimtis.....	44
3. Dokumentų įsigijimas.....	46
4. Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas.....	50
5. Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas.....	50
6. Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas.....	51
7. Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas.....	52
8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo.....	52
9. Dokumentų fondo apsauga.....	53
10. Dokumentų skaitmeninimas.....	53
IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA.....	54
1. Tyrimai.....	54
2. Metodinė veikla.....	54
2.1. Bibliotekų veiklos planavimas ir atskaitomybė.....	54
2.2. Bibliotekos veiklą reglamentuojančių ir kitų dokumentų rengimas.....	54
2.3. Praktinė pagalba.....	54
X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI, JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS.....	55
1. Bibliotekos organizacinė struktūra.....	55
2. Bendroji darbuotojų charakteristika.....	55
3. Darbuotojų profesionalumo ugdymas.....	56
XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ.....	59
1. Patalpų būklė.....	59
2. Informacinės technologijos ir kitos priemonės.....	60
XII. FINANSAVIMAS.....	61
IŠVADOS.....	62

IVADAS

1. Trumpa aplinkos charakteristika

2020-ieji metai buvo paženklinanti Lietuvos istorijai ir kultūrai svarbių asmenybių ir reikšmingų įvykių minėjimais, buvo švenčiamas Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo 30-metis. Lietuvos Respublikos Seimas 2020-uosius buvo paskelbęs Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmečio, Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos, UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje, Tautodailės ir Petro Galaunės, Mokyklų bendruomenių metais.

Buvo suplanuota daug renginių, gražių iniciatyvų, bet visiškai neplanuoti ir netikėti įvykiai – COVID-19 pandemija – pakeitė mūsų gyvenimą, darbus ir planus. Siekiant stabdyti koronaviruso plitimą, nuo 2020 m. kovo 16 d. 00.00 val. Lietuvoje įvestas karantinas. Kultūros ministerijos žinioje esančios įstaigos, tame tarpe ir viešosios bibliotekos, nutraukė lankytojų aptarnavimą, išskyrus asmenų aptarnavimą nuotoliniu būdu, buvo atšaukti visi renginiai. Tokia pati situacija pasikartojo ir rudenį. Tai labai apribojo bibliotekų veiklas ir paslaugas, vertė ieškoti naujų darbo formų.

Susidurta su nerimu ir nežinomybe, netgi baime, turėjome išmokti dirbti kitaip. Atsirado naujos sąvokos ir darbo formos: nuotolinis darbas, bekontaktis dokumentų išdavimas, dokumentų karantinavimas.

Į virtualią erdvę persikėlė dalis bibliotekos veiklų: skaitymo skatinimo iniciatyvos, gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai, pradėta rengti daugiau virtualių parodų, suaktyvėjo informacijos dalijimasis socialiniuose tinkluose, į virtualią erdvę kėlėsi darbiniai susitikimai, pasitarimai, kvalifikaciniai mokymai. Buvo stengiamasi neprarasti ryšio su skaitytojais – teiktos konsultacijos įvairiomis ryšio priemonėmis, ypač aktuali tapo knygnešystės paslauga.

Džiugu, kad pavyko ir toliau vykdyti gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymus, įgyvendinti visus finansavimą gavusius projektus, dėl gauto papildomo finansavimo papildyti fondus naujomis knygomis, kiek įmanoma neprarasti ryšio su skaitytojais, prisidėti prie VŠĮ „Robotikos mokykla“ iniciatyvos aprūpinant gydytojus apsaugos priemonėmis (3D spausdintuvu spausdinti rėmeliai apsauginiams skydams ir perduoti Kupiškio medikams).

2. Bibliotekos tikslai ir uždaviniai

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) savo veikloje vadovavosi Kupiškio rajono plėtros 2020 metų strategijos I prioritetu „Išsilavinusios, pilietiškos, saugios ir sveikos visuomenės vystymasis“ ir įgyvendino Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano programą „Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimas“, kuriame numatyti pagrindiniai strateginiai tikslai:

- Plėtoti modernias ir patrauklias bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio paslaugas.

- Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, plėsti paslaugų pasiūlą.

Įgyvendinant Bibliotekos 2020 m. veiklos planą pagrindinis dėmesys buvo skiriamas šiems funkciniais tikslams:

1. Vartotojų poreikius atitinkančio informacinių išteklių fondo formavimas ir prieigos užtikrinimas.
2. Kokybiškas įvairaus amžiaus ir socialinių grupių vartotojų aptarnavimas, skaitymo, kultūrinių ir mokymosi visą gyvenimą poreikių tenkinimas panaudojant tradicines ir inovatyvias paslaugas, skaitmeninius produktus, edukacinę ir kūrybinę veiklą.
3. Sąlygų skaitmeninės visuomenės plėtrai sudarymas, kompiuterinės įrangos ir kitų informacinių technologijų atnaujinimas, gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymų organizavimas.
4. Kupiškio krašto dokumentinio paveldo kaupimas, saugojimas, skaitmeninimas ir sklaida.
5. Projektų įvairioms programoms rengimas, jų veiklų įgyvendinimas.

6. Patrauklios ir šiuolaikiškos Bibliotekos įvaizdžio formavimas panaudojant rinkodaros ir viešųjų ryšių priemones, socialinius tinklus.
7. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas, kompetencijų stiprinimas, motyvacijos skatinimas.
8. Bibliotekų patalpų atnaujinimas, materialinės bazės gerinimas.

2020 m. vykdyti projektai leido išplėsti inovatyvių paslaugų pasiūlą įvairaus amžiaus grupių lankytojams, viešosios bibliotekos išėjimas į miesto erdves praplėtė bibliotekos paslaugų įvairovę.

Vykdant tradicines ir virtualias skaitymo skatinimo iniciatyvas organizuoti susitikimai su įvairios tematikos knygų, leidinių autoriais, dalyvauta virtualioje skaitymo skatinimo akcijoje „Lietuva skaito“, kurtos naujos virtualios skaitymo skatinimo priemonės „Laimutės pasakėlės“, „Knygius“ skaito“, rengti virtualūs naujų knygelių pristatymai vaikams.

Sėkmingai savo veiklą tęsė prieš trejus metus susikūrus knygų klubas „Knygius“ ir literatų klubas „Lėvens balsai“, 2020 m. išleidęs kūrybos almanachą „Lauktuvės“.

Bibliotekoje tęsėsi neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) veikla, nors dalį veiklų reikėjo perkelti į virtualią erdvę. Didelis dėmesys skirtas rankraštinių dokumentų tvarkymui ir skaitmeninimui, virtualių parodų rengimui, kraštotyros leidinių pristatymui.

• **Pagrindinių 2020 metų veiklos vertinimo kriterijų vykdymas:**

Bibliotekų veiklos rodikliai (SVB)	2020 m. planas	Įvykdyta	Vykdymas %
Registruoti bibliotekų vartotojai	5143	4579	89,0
Gyventojų sutelkimas bibliotekose (procentas)	30,7	28,0	-2,7 proc. punktais
Lankytojų skaičius	83161	51666	62,1
Registruoti interneto vartotojai (per metus)	1142	912	79,9
Vartotojams skirtos kompiuterizuotos darbo vietos	64	65	101,6
Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	162477	110653	68,1
Vienam vartotojui išduotų dokumentų skaičius	31,6	24,2	-7,4 proc. punktais
Renginiai (žodiniai, edukaciniai ir vaizdiniai)	793	685	86,4
Dokumentų gautis (fiz. vnt.)	7011	8897	126,9
Dokumentų fondas 2019-12-31 (fiz. vnt.)	200738	198448	98,8
Kvalifikaciją pakėlusiu darbuotojų skaičius	28	35	125,0

2020 m. veiklos rodikliai buvo planuojami mažesni, atsižvelgiant į nuolat mažėjantį gyventojų skaičių, laikinas viešosios bibliotekos patalpas, bet niekas negalėjo numatyti pasaulinės pandemijos pasekmių, todėl daugelis planuotų pagrindinių veiklų vertinimo rodiklių nepasiekti. Rajono viešosiose bibliotekose užsiregistravo 11 % vartotojų mažiau nei buvo planuota; 31,9 % mažėjo dokumentų išduoties rodiklis. Mažiau organizuota renginių (-13,6 %), sulaukta mažiau lankytojų (-37,9 %), nepasiektas planuotas registruotų interneto vartotojų (-20,1 %) skaičius.

I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų tinklas

• **Kupiškio rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų (SVB) tinklą** sudaro 17 bibliotekų:

- Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (VB),
- Subačiaus miesto padalinys (MP),
- 8 kaimo padaliniai (KP) ir
- 7 skaitytojų aptarnavimo punktai (SAP).
- 6 padaliniai (43,75 %) – sujungtosios bibliotekos, aptarnaujančios ir mokyklų bendruomenes (Adomynė, Antašava, Noriūnai, Rudiliai, Šepeta ir Šimonys).

2. Bibliotekų tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai

2020 m. toliau vyko tinklo pokyčiai pagal Kupiškio rajono savivaldybės tarybos patvirtintą „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių struktūrinių pertvarkymų 2017–

2020 metais planą“ (2017 m. rugpjūčio 31 d. sprendimas Nr. TS-234). Nuo 2020 m. sausio 1 d. (Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2019 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. IV-115):

Lukonių padalinys pervadintas į Subačiaus padalinio Lukonių skaitytojų aptarnavimo punktą, Rudilių padalinys – į Noriūnų padalinio Rudilių skaitytojų aptarnavimo punktą (etatų skaičius nesikeitė).

2.1. Prieiga ir darbo laikas

• **Darbo valandos per savaitę:** VB – 53 val., padaliniuose – vidutiniškai 37 val. Viešojoje bibliotekoje 5 dienas per savaitę lankytojai aptarnaujami po 9 val. (nuo 9 iki 18 val.) ir 1 dieną (šeštadienį) – 8 val. (nuo 9 iki 17 val.). 9 padalinių (Subačiaus MP, Adomynės, Alizavos, Antašavos, Noriūnų, Salamiesčio, Skapiškio, Šepetos, Šimonių) ir 4 SAP (Juodpėnų, Naivių, Rudilių, Virbališkių) vartotojams paslaugos prieinamos po 40 val. per savaitę ir po 8 val. per dieną, dviejuose SAP – 20 val. per savaitę ir 4 val. per dieną (Laičiuose ir Palėvenėlėje yra 0,5 bibliotekinio etato), viename SAP – 30 val. per savaitę ir 6 val. per dieną (Lukonyse yra 0,75 bibliotekininko etato). 7 padalinių ir 5 skaitytojų aptarnavimo punktuose poilsio dienos – šeštadienis ir sekmadienis, 4 – sekmadienis ir pirmadienis. Daugiau informacijos apie darbo laiką www.kupiskiovb.lt.

• **Darbo dienos per metus:** VB – 210 (2019 m. – 276), padaliniuose – vidutiniškai po 160 (2019 m. – 205). Dėl pandemijos, pavasario (nuo kovo 16 d. iki balandžio 27 d.) ir rudens (nuo lapkričio 7 d. iki gruodžio 31 d.) karantinų laikotarpiais, viešojoje bibliotekoje, jos padaliniuose ir SAP buvo sustabdytas fizinis lankytojų aptarnavimas. Vasaros metu, nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d., ir karantino laikotarpiu Kupiškio VB šeštadieniais lankytojų neaptarnauja.

Paskutinė mėnesio darbo diena VB, jos padaliniuose ir SAP – švaros ir darbinių pasitarimų diena, lankytojai neaptarnaujami.

2.2. Darbo vietų skaičius

• **Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius:** SVB – 235, VB – 66, Subačiaus MP – 22, KP – 147 (vidutiniškai po 10).

• **Kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams:** SVB yra 65 kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams (visos su interneto prieiga): VB – 12, MP – 6, KP – 47. Vienai darbo vietai tenka 70 vartotojų. 2020 m. projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ dėka buvo gauti nauji kompiuteriai vartotojams Naivių, Palėvenėlės, Rudilių skaitytojų aptarnavimo punktuose ir Salamiesčio, Skapiškio, Šimonių padaliniuose.

• **Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:** SVB – 39, VB – 22, Subačiaus miesto padalinyje – 2, kaimo padaliniuose – 15.

3. Nestacionarus gyventojų aptarnavimas

2020 m. ypač populiari tapo knygnešystės paslauga. Skaitytojams į namus knygas ir periodinius leidinius nešė ir bibliotekininkės, ir jų pagalbininkai knygnešiai: skaitytojų artimieji, šeimų nariai, kaimynai, socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, pašto darbuotojai. 52 knygnešiai, namuose aptarnavo 197 skaitytojus, jiems per metus pristatyta 4648 fiz. vnt. įvairių dokumentų. Rudilių SAP bibliotekininkė, vadovaudamasi Kupiškio rajono savivaldybės sprendimu neleisti į biblioteką patekti skaitytojams (nuo rugsėjo 11 d. iki gruodžio 11 d.) dėl tame pačiame pastate įkurtų saviizoliacijos patalpų, pagal išankstinę registraciją nešė pageidaujamus leidinius net 102 skaitytojams į namus. Skaitytojai, laikantis visų saugumo reikalavimų, buvo aplankomi maždaug kas mėnesį arba ir dažniau – pagal pageidavimą.

4. Bibliotekų paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalia

Specialiųjų poreikių bibliotekų lankytojų apskaita nevedama. Biblioteka bendradarbiauja su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kupiškio skyriumi, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija ir kitomis žmonių su specialiais poreikiais organizacijomis.

Tęsiasi Kupiškio viešosios bibliotekos gražus bendradarbiavimas su mokyklos „Varpelis“ specialiąja grupe ir lavinamosiomis klasėmis, kurias lanko psichinę ir fizinę negalią turintys vaikai bei jaunimas iki 25 metų. Bibliotekininkės lankosi mokykloje, vaikai su auklėtojais dažni svečiai VB Vaikų erdvėje. Organizuojamos įvairios veiklos, rengiamos ugdytinių kūrybinių darbų parodos. 2020 m. dėl koronaviruso plitimo ir karantino apribojimo daugelis veiklų persikėlė į virtualią erdvę.

Neįgaliesiems skaitytojams pageidaujami dokumentai pristatomi į namus. Viešosios bibliotekos darbuotojai senyvo amžiaus skaitytojus aplanko kas mėnesį, padalinių darbuotojai ir jų pagalbininkai knygnešiai – pagal poreikį.

Biblioteka bendradarbiauja su Lietuvos aklųjų bibliotekos Panevėžio padaliniu. Prie suaugusiųjų abonemento veikia kilnojamoji bibliotekėlė silpnaregiams vartotojams, kurios paslaugomis 2020 m. pasinaudojo 10 vartotojų, apsilankę 15 kartų ir perskaitę (perklausę) 55 garsines knygas. Knygos Brailio raštu atvežamos iš Panevėžio tiesiog gyventojams į namus. Panevėžio aklųjų bibliotekos darbuotoja Kupiškio VB apsilankė 2 kartus ir atvežė mūsų skaitytojams neregiam 72 garsines knygas.

Tik 9 (53 %) rajono bibliotekos pritaikytos neįgaliųjų poreikiams, bet bibliotekininkės visada randa išeitį: iš anksto susitarus telefonu, knygos ar kiti spaudiniai atiduodami lauke prie durų.

5. Mokamos paslaugos

Mokamas paslaugas teikė VB, visi padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai. Paslaugų nomenklatūra ir gautos lėšos:

- dokumentų kopijavimas, skenavimas ir spausdinimas – 534,35 Eur (2019 m. – 814,20 Eur);
- skaitytojo pažymėjimo išdavimas – 268,00 Eur (2019 m. – 426,00 Eur);
- TBA paslaugos – 0 Eur (2019 m. – 0 Eur);
- mašinos ir patalpų nuoma – 93,00 Eur (2019 m. – 658,40 Eur);
- delpinigiaai už pasiskolintus ir laiku negrąžintus dokumentus – 0 Eur (2019 m. – 0 Eur).

Palyginti su 2019 m., lėšų gauta 279,85 Eur mažiau. Ataskaitiniais metais tik viename padalinyje (Šepetos) buvo įdiegta automatizuota LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemė (SAP), o karantino metu ribojant bibliotekų veiklą sumažėjo ir pajamos už mokamas paslaugas.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis 2020 m. sausio 1 d. Kupiškio rajone gyveno 16356 gyventojai (2019-01-01 – 16756). Kupiškio mieste registruota 5906, Subačiaus mieste – 886, kaimo teritorijoje – 9564 gyventojai. Per metus rajone sumažėjo 400 gyventojų arba 2,39 %. Kasmet blogėja demografinė situacija. Per 10 metų, nuo 2010 m. rajone sumažėjo 6013 gyventojų arba 26,88 %.

Kupiškio rajono teritorija suskirstyta į 6 seniūnijas: Alizavos, Kupiškio (seniūnijai priklauso tik kaimiškiosios vietovės, o pats miestas jai nepriskirtas), Noriūnų, Skapiškio, Subačiaus ir Šimonių.

Kupiškio VB aptarnaujamą bendruomenę (6854) sudaro Kupiškio miesto (5906) ir aplinkinių kaimų (948) gyventojai, Subačiaus miesto padalinio (1306) – Subačiaus miesto (886) ir aplinkinių kaimų (420) gyventojai, kaimo padalinių ir SAP aptarnaujamose bendruomenėse gyvena 8196 žmonės.

Rajono viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojosi 2,91 % mažiau gyventojų nei 2019 m. 2020 m. sutelkta 27,99 %. Mažiausias gyventojų sutelkimo kaimo bibliotekose rodiklis yra Antašavos padalinyje (17,00 %), didžiausias – Juodpėnų SAP (61,05 %).

Eil. Nr.	Bibliotekos, padalinio pavadinimas	Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius (mikrorajonas)		Vartotojų skaičius		Gyventojų sutelkimo %	
		2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Adomynė	500	470	162	106	32,4	22,55
2.	Alizava	640	634	270	265	42,2	41,80
3.	Antašava	590	588	129	100	21,9	17,00
4.	Juodpėnai	334	285	207	174	61,8	61,05
5.	Laičiai	295	292	95	84	32,2	28,76
6.	Lukonys	470	465	192	178	40,8	38,28
7.	Naiviai	339	335	200	184	59,0	54,92
8.	Noriūnai	1260	1250	269	274	21,3	21,92
9.	Palėvenėlė	415	389	119	111	28,7	28,53
10.	Rudiliai	439	435	170	170	38,7	39,08
11.	Salamiestis	550	544	190	174	34,5	31,98
12.	Skapiškis	810	780	159	145	19,6	18,59
13.	Šepeta	768	765	227	154	29,6	20,13
14.	Šimonys	660	650	173	113	26,2	17,38
15.	Virbališkiai	327	314	137	127	41,9	40,44
	KP	8397	8196	2699	2359	32,1	28,78
16.	Subačiaus MP	1330	1306	388	440	29,2	33,69
17.	Kupiškio VB	7029	6854	2095	1780	29,8	25,97
	SVB	16756	16356	5182	4579	30,9	27,99

- *Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai (bibliotekų prieigos koeficientas):* rajone – 962 (2019 m. – 986), kaime – 546.

2. Fizinių vartotojų sudėtis

	Vartotojai 2019 m.	Vartotojai 2020 m.			Skirtumas	Prieaugis / kritimas %
		Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti		
VB	2095	1780	1628	152	-315	-15,03
MP	388	440	388	52	+52	+13,40
KP	2699	2359	1962	397	-343	-12,71
SVB	5182	4579	3978	601	-603	-11,64

Registruotų vartotojų planas SVB įvykdytas 89,03 %, viešojoje bibliotekoje – 71,74 %, MP – 110 %, KP – 88,02 %.

Didelės įtakos tam turėjo 2020 m. karantino metu taikyti bibliotekų veiklos ir skaitytojų aptarnavimo ribojimai, prisidėjo ir nuolat eskaluojama visuotinė baimė dėl užsikrėtimo virusu grėsmės (žmonės jau bijojo išeiti iš namų).

Nuo 2020-01-02 Šepetos padalinyje įdiegus LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemę, ne visi vartotojai noriai įsigijo LIBIS skaitytojo pažymėjimą. Dėl šios priežasties padalinys neteko apie 70 vartotojų.

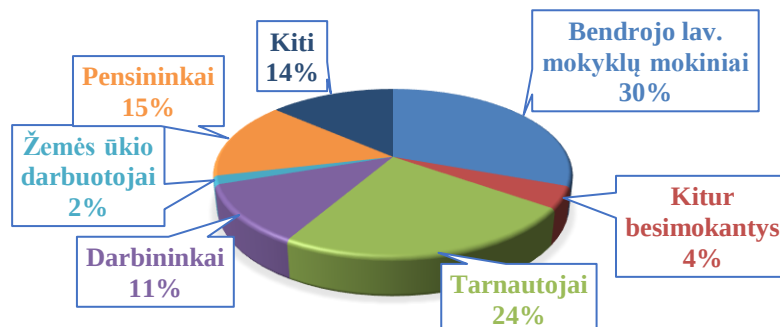
Daugiau vartotojų užregistruota tik Subačiuje (13,40 %) ir Noriūnuose (1,86 %) – tai didžiausius mikrorajonus aptarnaujantys padaliniai, todėl daugiau gyventojų naudojosi bibliotekų paslaugomis.

- *Vartotojų skaičius vienai bibliotekai:* SVB – 269, kaimo padaliniuose – 157. Tik 2 arba 13,33 % kaimo padalinių (Alizava ir Noriūnai) turi daugiau nei 250 registruotų vartotojų, kiti – nuo 84 iki 184 vartotojų.

● **Vartotojų sudėtis.** Viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojasi įvairių socialinių grupių, skirtingo išsilavinimo ir amžiaus žmonės. SVB vartotojų sudėtis pagal socialines grupes:

- bendrojo lavinimo mokyklų mokiniai – 1399;
- besimokantys kitose mokymo įstaigose – 191;
- tarnautojai – 1085;
- darbininkai – 519;
- žemės ūkio darbuotojai – 75;
- pensininkai – 687;
- kiti (bedarbiai, namų šeimininkės) – 623.

KUPIŠKIO SVB VARTOTOJAI PAGAL SOCIALINES GRUPES, 2020 M.

VARTOTOJŲ GRUPIŲ LYGINAMOJI ANALIZĖ 2017–2020 M.

■ 2017 m. ■ 2018 m. ■ 2019 m. ■ 2020 m.

Kiti (bedarbiai, namų šeimininkės)	949	971	695	623
Pensininkai	728	733	703	687
Žemės ūkio darbuotojai	182	100	88	75
Darbininkai	636	613	592	519
Tarnautojai	1062	960	1211	1085
Besimokantys kitose mokymo įstaigose	253	265	229	191
Bendrojo lavinimo mokyklų mokiniai	1962	1862	1664	1399

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Lyginamoji statistika 2019–2020 m.:

	Lankytojų skaičius		Skirtu- mas	Prieaugis /kritimas %	Lankomumas	
	2019 m.	2020 m.			2019 m.	2020 m.
- Lankytojų aptarnavimo skyrius	29166	17822	-11344	-38,89	x	x
- Abonementas	10077	6653	-3424	33,98	x	x
- Skaitykla	6904	6285	-619	-8,96	x	x
- Vaikų erdvė	12185	4869	-7316	-60,04	18,3	9,3
- Kraštotyros ir edukacijos skyrius	8976	5899	-3077	-34,3	x	x
VB	38142	23721	-14421	-37,8	18,2	13,3
MP	6530	3480	-3050	-46,7	16,8	7,9
KP	43733	24465	-19268	-44,1	16,2	10,4
SVB	88405	51666	-36739	-41,6	17,1	11,4

SVB lankytojų planas įvykdytas tik 62,13 %. Per metus sulaukta 51666 lankytojų, t. y. vidutiniškai vienas lankytojas bibliotekoje apsilankė 11 kartų per metus. Lyginant su 2019 m. lankomumas SVB krito 5,7 %, VB – 4,9 %, MP – 9,2 %, KP – 5,8 %.

2020 m. Kupiškio viešoji biblioteka atvira lankytojams buvo 210 dienų. Bibliotekoje per dieną vidutiniškai apsilankė 113 lankytojų.

Subačiaus miesto padalinys atviras lankytojams buvo 160 dienų. Per dieną jame vidutiniškai apsilankė 21 lankytojas.

Kaimo padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai lankytojams atviri buvo vidutiniškai 160 dienų. Per vieną dieną viename iš jų vidutiniškai apsilankė 10 lankytojų.

- **Lankomumas** (apsilankymų skaičius vienam vartotojui per metus) SVB – 11,4. Didžiausias lankomumas su mokyklų bibliotekomis sujungtuose Šimonių (22,8), Antašavos (17,2) ir Noriūnų (14,6) padaliniuose, o mažiausias – Laičių (3,5) skaitytojų aptarnavimo punkte.

4. Dokumentų išduotis ir skaitomumas

Lyginamoji dokumentų išduoties ir skaitomumo statistika 2019–2020 m.:

	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas fiz. vnt.	Prieaugis /kritimas %	Skaitomumas (išduotis vienam vartotojui)	
	2019 m.	2020 m.			2019 m.	2020 m.
Lankytojų aptarnavimo skyrius	70721	43413	-27308	-38,6	x	x
- Abonementas	24538	19802	-4736	-19,3	x	x
- Skaitykla	35699	18597	-17102	-47,9	x	x
- Vaikų erdvė	10484	4959	-5525	-52,7	15,8	9,5
Kraštotyros ir edukacijos skyrius	3688	5017	+1329	+36,0	x	x
VB	74419	48430	-25979	-34,9	35,5	27,2
MP	12355	9295	-3060	-24,8	31,8	21,1
KP	78913	52928	-25985	-32,9	29,2	22,4
SVB	165677	110653	-55024	-33,2	32,0	24,2

- **Dokumentų išduotis.** 2020 m. vartotojams išduota 110653 fiz. vnt. dokumentų, t. y. 33,2 % mažiau nei 2019 m. Planuotas metų rodiklis įvykdytas tik 68,1 %.

Kupiškio SVB vartotojams į namus išduota **84029** fiz. vnt. (75,9 %), naudotis vietoje – **26624** fiz. vnt. (24,1 %) dokumentų.

Viešojoje bibliotekoje vartotojams į namus išduota **29664** fiz. vnt. (61,2 %) dokumentų, o naudotis vietoje – **18766** fiz. vnt. (38,8 %). Vienam viešosios bibliotekos vartotojui išduoti vidutiniškai 27 dokumentai.

Miesto padalinyje vartotojams išduota **6280** fiz. vnt. (67,6 %) į namus ir **3015** fiz. vnt. (32,4 %) įvairių dokumentų naudotis vietoje. Vienam bibliotekos vartotojui išduotas vidutiniškai 21 dokumentas.

Kaimo padaliniuose vartotojams išduota **48085** fiz. vnt. (90,8 %) dokumentų į namus ir **4843** fiz. vnt. (9,2 %) naudotis vietoje. Vienam bibliotekos vartotojui išduoti vidutiniškai 22 dokumentai.

Viešojoje bibliotekoje dokumentų išduoties rodikliai sumažėjo 34,9 %, MP – 24,8 % ir KP – 32,9 %.

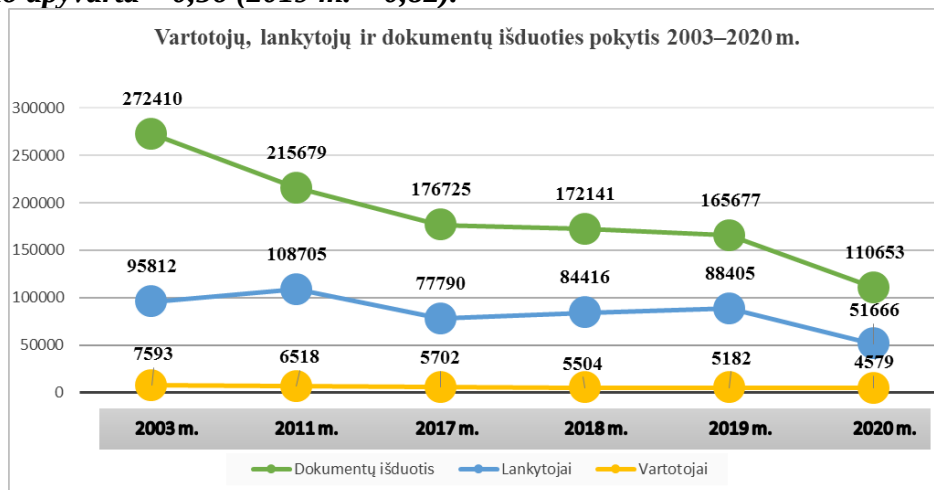
Tik VB Kraštotyros ir edukacijos skyriuje (+1329) ir Rudilių SAP (+31) pasiekti teigiami išduoties pokyčiai. Tai lėmė vasaros skaityklos Kupiškio miesto aikštėje dokumentų išduotis ir aktyvus Rudilių bibliotekininkės lankymasis pas skaitytojus – knygnešystės paslauga.

Vidutinė dokumentų išduotis kaimo padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose per metus – 3528 fiz. vnt., per darbo dieną – 22 fiz. vnt.

Rodiklių neigiamų pokyčių priežastys: nuolat mažėjantis gyventojų skaičius, dėl karantino apribotas lankytojų aptarnavimas, ypač sumažėjo dokumentų išduotis vietoje, nes ilgą laiką nebuvo teiktos skaityklų, žaislotekų paslaugos. Nuo rugsėjo 1 d. uždaryta Salamiesčio pradinė mokykla.

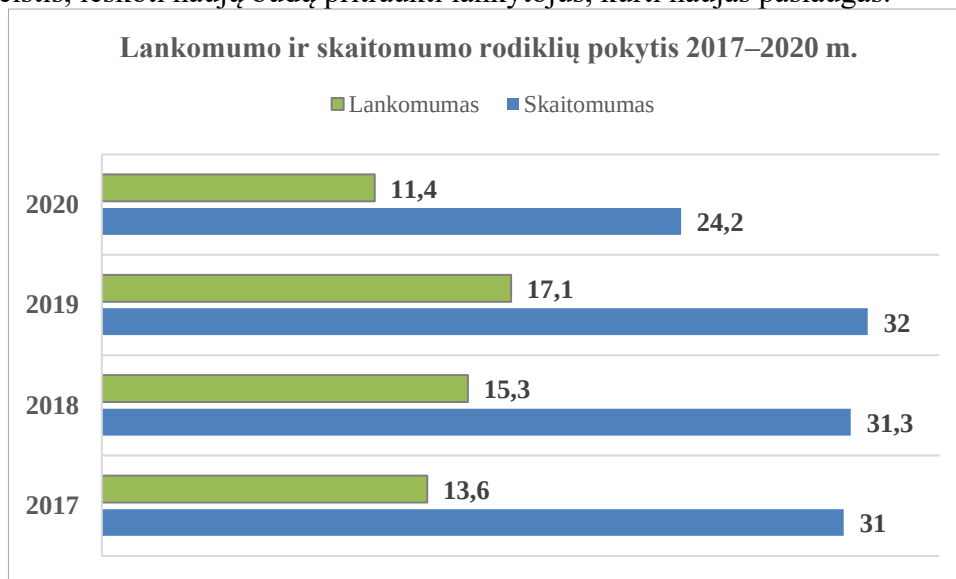
• **Skaitomumas.**

- **Vienam SVB vartotojui per metus išduoti vidutiniškai 24 (2019 m. – 32) dokumentai.**
- **Fondo apyvarta – 0,56 (2019 m. – 0,82).**

Vartotojų skaičius Kupiškio SVB per ketverius metus sumažėjo 19,7 % (-1123), o dokumentų išduotis – 37,4 % (-66072 fiz. vnt.). Lankytojų skaičius, pastaruosius dvejus metus augęs (2019 m. +3989), 2020 m. sumažėjo 41,6 % (-36739).

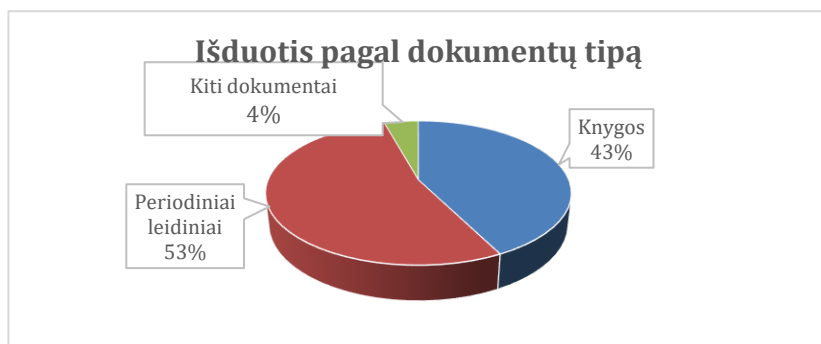
Kupiškio rajono gyventojų skaičius per metus sumažėjo 2,39 % (-400). Nuolat blogėjanti demografinė padėtis, netikėtai užklupusi pandemija įtakoja mažėjantį bibliotekose registruotų vartotojų skaičių. 2020 m. karantino apribojimai ir besikeičiantys lankytojų poreikiai verčia biblioteką keistis, ieškoti naujų būdų pritraukti lankytojus, kurti naujas paslaugas.

• **Išduotis pagal mokslo šakas ir dokumentų laikmenas:**

	Grožinė literatūra su periodika		Šakinė literatūra su periodika		Išduotis pagal dokumentų laikmenas					
	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	Knygos		Periodiniai leidiniai		Kiti dokumentai	
					fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
VB	20826	43,0	27604	57,00	25967	53,6	20423	42,2	2040	4,2
MP	4713	50,7	4582	49,3	5530	59,5	3660	39,4	105	1,1
KP	19963	37,7	32965	62,3	21529	40,7	30270	57,2	1129	2,1
SVB	45502	41,1	65151	58,9	53026	47,9	54353	49,1	3274	3,0

Dokumentų išduotis pagal mokslo šakas apskaitoma kartu su periodiniais leidiniais.

Išduotis pagal dokumentų laikmenas, lyginant su 2019 m., šiek tiek keitėsi. Periodinių leidinių išduotis sumažėjo: SVB – 4,1 %, kaimo padaliniuose – 2,2 %, miesto padalinyje – 7,7 %, o viešojoje bibliotekoje – 5,4 %. Priežastis – daugiau nei tris mėnesius skaitytojai negalėjo naudotis skaityklų paslaugomis.

Knygų išduotis nuo bendros metinės dokumentų išduoties 2020 m. didėjo: SVB – 5,4 %, miesto padalinyje – 6,6 % ir kaimo padaliniuose – 1,8 %, o viešojoje bibliotekoje – 9 %. Tai lėmė išankstinis knygų užsakymas, bekontaktis skaitytojų aptarnavimas. Kitų dokumentų išduota 1,3 % mažiau nei praėjusiais metais, nes daugiau nei tris mėnesius nebuvo galima naudotis žaislotekos paslaugomis.

Nors vis dar dominuoja didesnė periodinių leidinių išduotis dėl anksčiau minėtų priežasčių, bet 2020 m. VB Lankytojų aptarnavimo skyriuje, Subačiaus MP ir 4 kaimo padaliniuose (Antašavoje, Noriūnuose, Skapiškyje ir Šimonyse) bei 3 SAP (Naivių, Palėvenėlės, Rudilių) didesnę išduoties dalį sudarė knygos.

• *Skaitytojų poreikiai ir interesai.*

2020 m. skaitytojai skaityti rinkosi tiek lietuvių, tiek užsienio autorių knygas. Viešojoje bibliotekoje daugiausia kartų išduota:

- R. Abbot detektyvas „Šunkelis“ (išduota 41 kartą),
- K. White „Pakrantės medžiai“ (36 k.),
- K. Sabaliauskaitės „Petro imperatorė“ 3-ioji laida (31 k.), 4-oji laida (18 k.),
- T. Westover „Apšviestoji“ (27 k.),
- R. Dhand „Perlų žvejo žmona“ (26 k.).

Vis dar pageidaujama Juozo Baltušio knyga „Vietoj dienoraščio“, (3 dalys, apimančios 1976–1990 m.). Atskiros šio dienoraščio dalys skaitytos nuo 6 iki 13 kartų. Metų knygos rinkimų 2019 m. ir 2020 m. akcijoje dalyvavusios knygos skaitytos: D. Opolskaitės „Dienų piramidės“ (9 k.), U. Radzevičiūtės „Grožio ir blogio biblioteka“ (8 k.), V. Kulvinskaitės „Kai aš buvau malalietka“ ir „Emilijos dienoraštis“ išduotos po 7 k., S. Parulskio „Dvigubo dugno keleiviai“ (5 k.), V. Kazielos „Alyvmedžiai“ (3 k.). Didžiausią paklausą turi naujausi leidiniai, skaitytojai juos nuolat rezervuoja. Sudaromi naujų knygų sąrašai, jie skelbiami bibliotekos svetainėje.

Suaugusiųjų skaitomiausi periodiniai leidiniai buvo laikraščiai: Kupiškėnų mintys“, „Panevėžio kraštas“, „Lietuvos rytas“, „Kauno diena“, „Vakaro žinios“. Daugumos skaitytojų mėgstami žurnalai: „Naudingų žinių žurnalas (daržas+sodas)“, „Ji“, „Keliau“, „Kelionė“, „Artuma“, „Legendos“, „Metai“, „Moters savaitė“, „Moters savaitgalis“, „Žmonės“, „Sodo spalvos“, keletas vartotojų skaitė „Valstybę“.

Skaitytojams 2020 m. buvo siūlomi 114 pavadinimų periodiniai leidiniai (iš jų – 54 prenumeruoti pačios bibliotekos).

Padalinių darbuotojos pastebi, kad nebeskaitomos Metų knygos rinkimams nominuotos knygos, skaitytojams jos per daug sudėtingos. Vartotojus domina istorinės tematikos, įžymių asmenybių gyvenimus aprašančios knygos, detektyvai. Metai iš metų populiarumo nepraranda leidiniai apie Kupiškio kraštą ir jo žmones.

Kaip labiausiai skaitomos minimos šios knygos: J. Baltušis „Vietoj dienoraščio“ I–III t., „Juozas Baltušis iš arti“, K. Sabaliauskaitė „Petro imperatorė“, G. Orwel „Gyvulių ūkis“, R. Sepetytys „Kuždesių fontanas“, H. Morris „Aušvico tatuiruotojas“, D. Chamberlain „Tėvas ir duktė“, G. Musso „Mergaitė ir naktis“, R. Šerelytės „Raganos širdis“, D. Owens „Ten, kur gieda vėžiai“, S. Pabedinskas „Istorijos, kurių jums nepapasakojau“ ir kt.

Tarp skaitytojų mėgstamiausių autorių minimi: Ch. Carter, J. McNaught, H. Morris, R. Šerelytė, Gerritsen, A. Marinina, S. Montefiore, H. Wassmo, M. Binchy, J. Nesbo, J. Picoult ir kt.

Viešojoje bibliotekoje, padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose lankosi ištikimi spausdintam žodžiui periodinių leidinių skaitytojai. Taupiai naudojant lėšas, padaliniams prenumeruojami 6–11 pavadinimų periodiniai leidiniai, situaciją gelbsti skaitytojų, kraštiečių, ūkininkų dovanojama periodika. Alizavos padaliniui docentas Pranas Jankauskas mėnesiui užsakė „Lietuvos aidą“, Subačiaus MP jau kelinti metai iš eilės Lietuvos kariuomenės savanorių draugijos pirmininkas Dainius Gudelis užprenumeruoja žurnalą „Karys“, nuolat dovanoja leidinius „Kardas“, „Varpas“, „Krašto apsauga“, „Voruta“, „Savanoris“, o Gyvojo Rožinio draugijos vadovė Eugenija Šateikienė – žurnalą „Artuma“.

Sportinio inventoriaus skolinimas. Biblioteka, siekdama plėsti paslaugas gyventojams ir prisidėti prie sveikatingumo skatinimo, jau treči metai vartotojams skolina šiaurietiško ėjimo lazdas. 2020 m. šis inventorius paskolintas 5 kartus (2019 m. – 8 k.).

III. KULTŪRINĖS-EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

1. Bendroji renginių charakteristika

Bibliotekose vykę renginiai buvo skirti literatūros ir meno, kupiškėnų kūrybos ir krašto paveldo sklaidai, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms paminėti, skaitymo skatinimo iniciatyvoms, bibliotekų jubiliejams, neformaliai vaikų ir suaugusiųjų švietimui.

	Renginiai		Iš jų			
	Iš viso		Žodiniai / kompleksiniai		Vaizdiniai	
	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
KP	540	356	321	168	219	188
MP	51	57	25	41	26	16
VB	367	272	255	175	112	97
SVB	958	685	601	384	357	301

	Renginių lankytojų skaičius		Renginių pokytis %	Lankytojų pokytis %
	2019 m.	2020 m.		
KP	7381	4985	-34,07	-32,46
MP	595	415	+11,76	-30,25
VB	5808	3174	-25,88	-45,35
SVB	13784	8574	-28,49	-37,80

Per metus bibliotekose organizuoti 685 renginiai, iš jų 56,0 % – įvairūs žodiniai ir kompleksiniai renginiai (susitikimai su rašytojais, knygų pristatymai, teminiai vakarai, valandėlės ir kt.). Per metus organizuotų renginių skaičius, lyginant su 2019 m., sumažėjo 37,80 %. Kaimo padaliniuose organizuota vidutiniškai po 24 (2019 m. – 36) renginius.

Vaizdiniai renginiai (spaudinių ir kitų dokumentų, eksponatų iš asmeninių skaitytojų kolekcijų, kūrybinių darbų parodos) sudaro 44,0 % visų renginių (2019 m. – 37,3 %), iš jų 24 arba 7,97 % – virtualūs.

Apie vaikams skirtus renginius žiūrėkite skyriuje „IV.2. Renginiai vaikams“.

Bibliotekų renginiuose apsilankė 8574 lankytojai, lyginant su 2019 m. – 37,80 % mažiau.

2. Bibliotekos renginių suaugusiems apžvalga

2.1. Projektų renginiai

● Projekto „*Kartas sujungianti fotografija: kupiškėniškoji tematika fotomenininkų kūryboje*“ renginiai (žiūrėkite ir skyriuje „VI.1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai“):

Retrospektyvinė paroda „*Kupiškis ir kupiškėnai*“, kurioje eksponuoti 6 profesionalių kupiškėnų fotografų darbai, veikė birželio 6 d. – spalio 30 d. Bibliotekos salėje eksponuotas žymaus

kupiškėno fotomenininko Viliaus Naujiko 1968 m. fotografijų ciklas „Kupiškėnų kraštas“. Kitų autorių darbai eksponuoti viešosios bibliotekos languose: Juozo Kraujūno – sovietinio laikotarpio Kupiškio miesto vaizdai ir įvykiai, Valdo Kopūsto – švenčių akimirkos, Vidmanto Jankausko – žymių kupiškėnų portretai, Juliaus Alekno – įvairios tematikos darbai (portretai, meniniai vaizdai, reportažinės fotografijos), Vigilijos Grigienės – šeimos fotografijos.

Birželio 6 d. vyko parodos „*Kupiškis ir kupiškėnai*“ atidarymas, kuriame dalyvavę autoriai dalijosi prisiminimais apie J. Kraujūną, pristatė savo fotografijas. 80-ojo jubiliejaus proga buvo pasveikintas fotomenininkas V. Naujikas. Ši paroda sulaukė tikrai didelio lankytojų dėmesio, buvo patogi apžiūrėti ir ekstremalios situacijos sąlygomis.

Birželio 6–7 d. organizuotas profesionalių fotografų pleneras „*Pasivaikščiojimai po Kupiškio kraštą*“, kuriame dalyvavo 9 profesionalūs arba ilgą fotografavimo patirtį turintys iš Kupiškio kilę arba šiame krašte gyvenantys autoriai. Parengta plenero metu sukurtų fotografijų paroda „Pasivaikščiojimai po Kupiškio kraštą“, kuri eksponuota dviem būdais. Fotografijos atspausdintos ant septynių ekspozicinių lauko tentų (po 6 ant kiekvieno) eksponuotos miesto aikštėje ir prie viešosios bibliotekos pastato (Krantinės g. 24): J. Alekno „Kupiškėniški primysliojimai“, P. Briedžio „Netikėtu žvilgsniu“, V. Grigienės „Paskendę Kupoje“, V. Jankausko „Praeities ženklai“, E. Masiulionytės ir A. Ramanauskienės „Vanduo ir debesis“, S. Kačinsko „Iš bažnyčios bokšto“, V. Kopūsto „Kupiškio krašto žmonės“. V. Naujiko fotografijos eksponuotos lauko stovuose prie miesto aikštėje veikusios vasaros skaityklos.

Spalio mėn. organizuotas fotografų mėgėjų darbų konkursas „*Žvilgsnis į Kupiškį*“. 35 įvairaus amžiaus žmonės atsiuntė 103 fotografijas, kurios, nenurodant autorių, buvo paskelbtos Kupiškio viešosios bibliotekos Facebook paskyroje <https://m.facebook.com/kupiskiovb/>. Spalio 5–18 d. socialinių tinklų vartotojai balsavo už jiems patikusias nuotraukas: FB paskyra peržiūrėta 717 kartų, balsavo 583 vartotojai. Daugiausiai „Patinka“ surinko Airos Balnevičiūtės „Kupiškio marios lietui lyjant“ (476) ir Ernestos Masiulionytės „Saulei nusileidus“ (393). Geriausias fotografijas rinko ir profesionalūs fotografai (J. Alekna ir V. Kopūstas). Parengta virtuali paroda „Mano žvilgsnis į Kupiškį“ (<https://www.kupiskiovb.lt/virtualios-parodos/>). Geriausiai įvertintos 24 konkurso nuotraukos A3 ir A4 formatais atspausdintos ant foto popieriaus ir parengta paroda „*Mano žvilgsnis į Kupiškį*“, kuri pasibaigus karantinui bus eksponuojama Kupiškio viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose.

Lapkričio 7 d. vykęs baigiamasis renginys dėl karantino pakeitė savo formą – per Microsoft Teams programą organizuota nuotolinė vaizdo konferencija, prisijungė 18 projekto dalyvių. Tai Kupiškyje ir kituose Lietuvos miestuose gyvenantys fotomenininkai ir fotografai mėgėjai. Projekto vadovė Lina Matiukaitė apžvelgė projekto veiklas, aptarė konkurso „Žvilgsnis į Kupiškį“ rezultatus, pristatė projekto dalyviams skirtas padėkas ir dovanas (jos saugiai perduotos adresatams).

- Projekto „*Šventinis desertas Kovo 11-ajai*“ renginiai (žiūrėkite ir skyriuje „VI.1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai“):

Lietuvos valstybės atkūrimo 30-mečiui skirtas renginių ciklas dėl karantino negalėjo prasidėti kovo mėnesį, todėl tik birželio 12 d. Kupiškio viešoji biblioteka pakvietė į susitikimą su kraštiečiu rašytoja **Renata Šerelyte** ir jos naujausios knygos apie paskutinį Aukštaitijos partizaną Antaną Kraujalį „*Pro rūdijančią naktį*“ pristatymą. Renginyje dalyvavo rajono meras Dainius Bardauskas, kuris pasveikino rašytoją su ką tik praėjusiu jubiliejumi. Romano ištraukas skaitė bibliotekininkė Regina Vilčinskienė, programą pajavairino armonikieriaus Edvardo Kareivos atliekami muzikiniai kūriniai.

Liepos 2 d. su Valstybės švente – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo diena, kupiškėnus ir svečius pasveikino vienas geriausių Lietuvos gitaristų, grupės „*Žalvarinis*“ lyderis **Robertas Semeniukas**, dovanodamas koncertą Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje. Koncertas buvo transliuojamas gyvai internetu.

Rugpjūčio 25 d. koncertavo puikiai žinomas muzikantas, grupės „*Skamp*“ ir projekto „LT United“, sėkmingai pasirodžiusio Eurovizijoje, dalyvis **Viktoras Diawara**. Koncertas miesto aikštėje, prie geokupolo – vasaros skaityklos, buvo sumanytas kaip gatvės muzikos atlikimas, taip siekiant

išvengti dirbtinės distancijos tarp atlikėjo ir klausytojų. Žiūrovai klausėsi programos „Skaitmeninės sutartinės“ sudėtingų muzikinių kompozicijų, žavėjosi atlikimo meistriškumu ir nuoširdumu.

Rugsėjo 4 d. buvusių kareivinių pastato parodų salėje vyko **akademinio piešimo pamoka**, kurią vedė Vilniaus dailės akademijos docentas **Remigijus Gataveckas**. Daugiau kaip dvidešimt įvairaus amžiaus kupiškėnų piešė kaip tikri dailininkai – stovėdami prie molbertų, klausydami R. Gatavecko aiškinamų akademinio piešimo taisyklių. Dvi su puse valandos trukusi pamoka parodė, kokią didelį kelią reikia nueiti siekiant meistriškumo ir kokia milžiniška distancija skiria tikrą meistrą nuo pradedančio mėgėjo. Po pamokos svečias pasakojo apie savo gyvenimą ir kūrybą.

- Projekto „**Magiški vakarai**“ renginiai (žiūrėkite ir skyriuje „VI.1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai“):

Rugsėjo 23 d. organizuotas šiuolaikinio **lietuviško kino vakaras** – po atviro dangumi buvo rodomas režisieriaus **Raimondo Banionio** filmas „**Purpurinis rūkas**“, kurio scenarijaus autorė kupiškėnė Renata Šerelytė. Kino seansas buvo pritaikytas prie esamų pandemijos sąlygų: žiūrovai filmą žiūrėjo iš automobilių. Nemokamas kino seansas sulaukė didelio susidomėjimo, pasižiūrėti filmo susirinko 55 žiūrovai.

Sumanymas dėl žydų meno pristatymo buvo pakoreguotas ir perkeltas į virtualią erdvę. Dailininko Samuelio Bako tapybos darbų parodą „**Samuelio Bako pasaulio simboliai**“ pristatė dailėtyrininkė **Ieva Šadzevičienė**, filmuotą medžiagą parengė Vilniaus Gaono žydų muziejus. Pristatymą galima pasižiūrėti <https://pixeldrain.com/u/36LqgSuX>) ir bibliotekos interneto svetainėje (<https://www.kupiskiovb.lt/naujienos/samuelis-bakas-gyvenimo-istorija-tapybos-darbuose/>).

- Projekto „**Smėlėtais ramybės takeliais: interaktyvi kelionė**“ renginys (žiūrėkite ir skyriuje „VI.1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai“):

Spalio 13 d. Kupiškio viešojoje bibliotekoje vyko seminaras „**Ramybės takais: mirusiųjų pagerbimo papročiai Lietuvoje**“, kurį vedė etnologė **Grażina Kadzytė**. Prieš seminarą pristatytos projekto veiklos, sukurta nauja inovatyvi bibliotekos paslauga – interaktyvus žemėlapis, padėkotas projekto partneriams.

2.2. Kupiškėnų autorių knygų pristatymai – didelio lankytojų dėmesio sulaukianti veiklos sritis. Kasmet vyksta po keletą tokio pobūdžio renginių.

Birželio 26 d. pristatytas istorijos ir kultūros **almanachas „Kupiškis. 2019“** ir 20-oji serijos „Kupiškėnų biblioteka“ **knyga „Kukaukos šviesuliai“**. Gydytojai Vladislovas Laumenskis ir Vytautas Baronas, kunigai Henrikas Laumenskis ir Felicijonas Mikalauskas, vadovėlių autoriai Elena Baronienė ir Jonas Baronas, pianistė ir kompozitorė Elena Laumenskienė, teisininkai Vincas ir Petras Karobliai. Šios XIX a. pabaigoje–XX a. pradžioje gyvenusios Lietuvos šviesuolių pavardės ir biografijos neatsiejamai susijusios su Laumenskių (Laužikų) gimine ir su Kukauka – nedideliu žemės lopinėliu netoli Subačiaus. Dalyvavo leidinių sudarytojas ir autorius, nepailstantis mūsų krašto metraštininkas Vidmantas Jankauskas, redaktorė Danguolė Gudienė, publikacijų autoriai: istorikė, humanitarinių mokslų daktarė Aldona Vasiliauskienė, Virginija Pakalniškienė, Milda Narmontienė. Koncertavo kupiškėnė, Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos mokinė Ugnė Čepauskaitė.

Kupiškio rajono literatų klubo pirmininkė **Regina Baltrūnienė** septintąją savo poezijos knygą „**Dienų sūpynėse**“ pristatė Žolinės išvakarėse. Poezijos rinkinį autorei pristatyti padėjo jos eilėraščių paskaitė knygos redaktorė Liuda Kopūstienė ir filologė Eugenija Katauskienė, pianinu grojo Kupiškio meno mokyklos absolventė Dominyka Malinauskaitė.

Rugsėjo 25 d. knygą „**Vilties vaivorykštė virš nerimo bedugnės**“, išleistą **Viltės Jakšės** slapyvardžiu, pristatė iš Kupiškio krašto kilusi, daug metų Utenoje gyvenanti žurnalistė Regina Totorytė-Stundienė. Pokalbyje dalyvavo buvusi autorės mokytoja Genovaitė Vilčinskienė ir tautodailininkė Gėnia Vaičiškauskienė.

2.3. Susitikimai su rašytojais, knygų autoriais

Sausio 8 d. pristatytas naujausias uteniškio žurnalisto, poeto, leidyklos „Kamonada“ vyr. redaktoriaus **Vytauto Kazielos** iniciatyva nuo 2011 m. leidžiamas almanachas „**Atokios stotys 2019**“. Jame 28 autorių, gyvenančių Lietuvos periferijose ir emigracijoje, kūryba. Renginyje dalyvavo ir savo kūrybą pristatė Vytautas Kaziela, Utenoje gyvenanti ir dirbanti poetė, literatūros kritikė ir žurnalistė Rasa Milerytė, poetas ir fotografas iš Švenčionių Algis Jakštas, kunigas ir poetas Justas Jasėnas. Poezijos posmus papildė muzika, atliekama Kupiškio meno mokyklos jaunųjų pianisčių Ugnės Begonytės ir Ainės Jakubkaitės (mokytoja Edita Dobrickienė).

Sausio 16 d., išibėgėjant Metų knygos rinkimų kampanijai, kupiškėnai turėjo progą iš arčiau pažinti vieną iš nominuojamųjų knygų autorių – prozininką, poetą ir vertėją, A. Vaičiulaičio bei J. Kunčino literatūrinių premijų laureatą **Vidą Morkūną**, pristatusį savo trumposios prozos knygą „**Pakeleivingų stotys**“. Rašytojas mažai pažįstamas, todėl buvo įdomu išgirsti jo paties kaip kūrėjo prisistatymą, sužinoti jo kūrybos principus, metodus, stilistines priemones. Tai Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir skaitymo skatinimo programos dovana skaitytojams.

studijos gyvavimą. Knygoje kūrinius publikuoja dešimt autorių, nors narių studijoje yra žymiai daugiau. Dalyvavo ir savo kūrybą skaitė Branguolė Šimkūnienė, Ramutė Saulė, Rima Snaputis, Regina Dalgė, Šiaulių dramos teatro aktorė Lina Bocytė.

Kovo 4 d. poetė ir prozininkė **Ineza Juzefa Janonė** kupiškėnams pristatė naująją savo knygą „**Dvigulė lova**“. Knygos autorę atlydėjo palaikymo komanda: leidyklos „Homo liber“ vadovas Vilius Gužauskis, humanitarinių mokslų daktarė, literatūrologė Alma Lapinskienė, bardas Romualdas Miškinis ir poetas, kunigas Justas Jasėnas.

Vasario 19 d. bibliotekoje svečiavosi viešnios iš Šiaulių humanitarinės studijos „Plėviasparniai“, kurią 1999 m. įkūrė rašytoja Marija Jurgelevičienė (Mari Poisson), šiuo metu vadovauja dailininkė grafikė Lolita Braza (Putramentienė). Po trumpo filmuko apie šį kūrybingų moterų sambūrį šiaulietės pristatė **kūrybos rinktinę „Bičkopis“**, kuri įprasmina 20 metų

2.4. Kūrybinių darbų parodų pristatymai

Rugsėjo 12 d. viešosios bibliotekos salėje vyko Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centro projekto „**Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime**“ dailės darbų parodos atidarymas. Parodoje buvo eksponuojami 4 profesionalių dailininkų (Ievos Augaitytės, Silvanos Graviškytės-Hacking, Lino Podiriagos, Vytauto Vanago) ir Panevėžio kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos mokinių darbai. Dalyvavo 23 svečiai iš Vilniaus – projekto vykdytojai ir kurčiųjų nevyriausybinių organizacijų nariai. Po renginio jie keliavo po Kupiškio rajono lankytinas vietas.

Spalio 7 d. viešojoje bibliotekoje atidaryta biržietės **Godos Balbieros akvarelės darbų paroda „Vasara 2020“**. Dailininkė studijavo Vilniaus dailės akademijoje grafiką, lankė dailės klubą

„Jaunystė“ pas mokytoją Viktorą Šociką ir dėstytoją Arūną Joniką, 2012–2020 m. internetu mokėsi pas privačius Didžiosios Britanijos mokytojus. G. Balbiera daugiausia dirba sausos akvarelės technika, labiausiai mėgsta piešti augalus, tapo iš natūros. Šią vasarą sukurtuose botaninės tapybos darbuose – įvairiaspalvės gėlės.

Gruodžio 18 d. Šv. Kalėdų belaukiant ir vasarą prisimenant virtualiai pristatyta viešosios bibliotekos salėje veikianti Kupiškio meno mokyklos Dailės skyriaus mokinių **kūrybinių darbų paroda „Po vasaros dangum“** (<https://www.kupiskiovb.lt/naujienos/kvieciame-aplankyti-paroda-virtualiai/>).

2.5. Kiti žodiniai renginiai

Ketvirtoji nacionalinė viktorina, kurią organizuoja portalas 15min vyko kovo 7 d. ir Kupiškio viešosios bibliotekos salėje. Atsakingas už renginį – bibliotekos kompiuterių sistemų specialistas Ričardas Balabonas. Dalyvavo 14 žmonių, kurie turėjo atsakyti į 240 klausimų įvairiomis temomis (visuomenė, istorija, gamta, kultūra, tradicijos, sportas). Geriausiai iš kupiškėnų pasirodė Darius Vileišis.

Lietuvos leidėjų asociacija nuo 2015 m. organizuoja akciją „Lietuva skaito“, kuri vyksta gegužės 7-ąją, Lietuvai minint Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Šiais metais buvo kviečiama skaityti literatūros klasikų kūrybą. Kupiškio viešoji biblioteka prisijungė prie akcijos ir pasirinko rašytojo J. Baltušio kūrybą – sukūrė 10 min. trukmės filmuką **„Kupiškis skaito Juozą Baltušį“** (<https://www.youtube.com/watch?v=PKDhmGYXLfc&t=553s>). Bibliotekos darbuotojų R. Balabono, L. Matiukaitės ir J. Vosylienės skaitomos šio rašytojo kūrinių ištraukos, kurias parinko VB Lankytojų aptarnavimo skyriaus vedėja J. Širvinskienė, skambėjo ant Kupiškio piliakalnio, Lėvens pakrantėse prie Palėvenės ir Puponių kaime, kur rašytojas praleido 10 savo gyvenimo metų, piemenavo. Filmavo ir sumontavo bibliotekoje praktiką atlikusi Rimgailė Vosylytė.

„OHO“ kryžiažodžių žurnalo redakcijos komanda vyksta į skirtingus rajonus ir ten rengia **kryžiažodžių sprendimo turnyrus**. Spalio 3 d. toks renginys, organizuotas kartu su Kupiškio viešąja biblioteka, vyko Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos sporto salėje. Turnyre dalyvavo 40 kryžiažodžių sprendėjų iš įvairių Lietuvos miestų. Nugalėtoju tapo biržietis Virginijus Vasiliauskis, kupiškėnė Rita Kurulytė užėmė 11-tą vietą. Visi dalyviai gavo „OHO“ kryžiažodžių žurnalų prenumeratą, specialius prizus turnyro nugalėtojams įteikė rajono meras Dainius Bardauskas, bandonijomis grojo Edvardas Kareiva ir Alfredas Buška.

Lietuvos gyventojų genocido tyrimų centras 2020 m. Kupiškio viešajai bibliotekai perdavė neseniai mirusio mūsų kraštiečio skulptoriaus Jono Jagėlos (1945–2019) kūrybinio palikimo dalį. Gruodžio 29 d. bibliotekos direktorius Algirdas Venckus virtualiai pristatė gautą kolekciją, kurioje skulptoriaus darbo stalas ir įrankiai, kai kurie asmeniniai daiktai, skulptūrų eskizai ir maketai (<https://www.kupiskiovb.lt/naujienos/jonas-jagela/>). Gautas rinkinys saugomas laikinose patalpose, o persikėlus bibliotekai į renovuotas patalpas, J. Jagėlos palikimui bus skirta atskira ekspozicija.

• **Knygų mylėtojų klubas „Knygius“** (kuratorė LAS vyresn. bibliotekininkė R. Senvaitienė) prie viešosios bibliotekos veikia nuo 2017 m. Prasminga ir įvairi buvo klubo „Knygius“, kurį 2020 m. lankė 21 narys, veikla. Iki pirmojo karantino paskelbimo įvyko 4 kontaktiniai susitikimai bibliotekoje ir 5 virtualūs susitikimai-diskusijos Messenger grupėje. Susitikimų temos buvo įvairios: Metų knygos rinkimai, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato S. Šaltenio kūryba, akcijos „Vasara su knyga“ pristatymas, vėliau – aptarimas ir apdovanojimai, Izraelio rašytojų kūryba, pokalbiai apie perskaitytas knygas, dalijimasis nuomonėmis ir pan. Pirmojo karantino metu aktyviausios klubo narės įgarsino 20 ištraukų iš įvairių lietuvių ir užsienio autorių kūrinių, buvo sukurta nuotraukų galerija „Knygius“ karantine“ (14

nuotraukų). Klubo narės buvo išvykę į 2 spektaklius pagal skaitytas knygas: „Buda palėpėje“ ir „Miego brolis“, žiūrėjo kino filmą „Dievų miškas“.

• *Metų knygos rinkimai*

2020 m. pradžioje skaitytojai balsavo už akcijoje „Metų knyga 2019“ nominuotąsias knygas – suaugusiųjų prozos penketuką: M. Gailiaus „Oro“, V. Kulvinskaitės „Kai aš buvau malalietka“, V. Morkūno „Pakeleivingų stotys“, D. Opolskaitės „Dienų piramidės“, J. Tumasonytės „Undinės“. Nuo 2019 m. lapkričio mėn. iki 2020 m. vasario mėn. skaitytojai skaitė, aptarinėjo ir balsavo, o 2-jų viešų balsavimų metu išrinko Metų knygą: klubo „Knygius“ nariai pirmenybę atidavė M. Gailiaus romanui „Oro“, o Trečiojo amžiaus universiteto literatūros fakulteto klausytojai – V. Morkūno trumposios prozos knygai „Pakeleivingų stotys“.

• *Šventės ir akcijos*

Pilietinė akcija „Atmintis gyva, nes liudija“. Sausio 13-osios, Laisvės gynėjų dienos proga bibliotekų languose buvo uždegtos atminimo žvakelės žuvusiems už laisvę atminti.

Akcija „Vasara su knyga“. Jau penktą kartą, visą vasarą (nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.) vyko Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamas skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, kurio 2020 m. šūkis „Skaitymas mus jungia!“ Iššūkį priėmę dalyviai (amžius nesvarbus) sutiko įveikti 5 skaitymo užduotis: perskaityti knygą, kurios autorius yra iš Šiaurės šalių, perskaityti knygą, kurios pavadinime yra skaičius, perskaityti knygą apie gamtą, perskaityti knygą apie draugystę, perskaityti eiliuotą knygą.

Iššūkyje dalyvauti užsiregistravo 101 Kupiškio viešosios bibliotekos, jos padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų (Adomynės, Alizavos, Antašavos, Noriūnų, Rudilių, Salamiesčio, Skapiškio, Subačiaus, Virbališkių) skaitytojas. Iššūkį įveikė – 76, iš jų 25 vaikai (2019 m. – 54 skaitytojai, iš jų 12 vaikų; 2018 m. – 26 skaitytojai, iš jų 7 vaikai).

Nacionalinis diktantas 2020 m. buvo rašomas vasario 28 d. 13-ą kartą. Konkurso organizatorių tikslas – paskatinti žmones didžiuliu unikalia lietuvių kalba, kalbėti ir rašyti ja taisyklingai. LRT diktoriaus Marijus Žiedas skaitė rašytojos Birutės Jonuškaitės tekstą „Milinė“.

Diktantas buvo rašomas viešojoje bibliotekoje ir 9 padaliniuose (Subačiaus, Alizavos, Antašavos, Juodpėnų, Naivių, Noriūnų, Palėvenėlės, Rudilių ir Skapiškio). Konkurse jėgas išbandė 80 įvairaus amžiaus gyventojų, iš jų 24 moksleiviai.

Pastaba: Daugelio Bibliotekos renginių aprašymai ir nuotraukos yra svetainės www.kupiskiovb.lt rubrikose „Įvykę renginiai“, „Naujienos“ ir „Vaikų erdvė“.

2.6. Padalinių žodiniai renginiai suaugusiems

Subačiaus miesto padalinys organizavo Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimus (kartu su KKC Subačiaus padaliniu); kalbininko Prano Skardžiaus sodyboje, prie Lietuvos 100-mečiui skirtą paminklo, renginį „Rugsėjis – pirmasis laisvės mėnuo“ (dalyvavo karys savanoris Dainius Gudelis).

Adomynės padalinyje vyko literatūrinė popietė „Skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, kurioje kalbėta apie skaitytas knygas, apdovanoti iššūkį įveikę skaitytojai.

Antašavos padalinys kvietė į Sausio 13-osios minėjimą-koncertą „Laisva Lietuva“ ir Vasario 16-osios minėjimą-viktoriną, skirtą Kupiškio seniūnijos įsteigta Antašavos krašto garbės taurei laimėti. Renginiai organizuoti kartu su vietos mokyklos ir KKC Antašavos laisvalaikio salės darbuotojais.

Juodpėnų skaitytojų aptarnavimo punktas (SAP) renginius organizuoja kartu su vietos bendruomene, KKC Juodpėnų laisvalaikio sale. Vasarą organizuota jau 15-oji tradicinė kaimo šventė „Po liepa“.

Laičių SAP organizavo susitikimą su policijos pareigūne „Smurtas artimoje aplinkoje“, kartu su KKC Laičių laisvalaikio salės darbuotoja – tradicinį renginį „Palydėkime vasarą kartu“.

Lukonių SAP kartu su KKC Lukonių laisvalaikio salės darbuotoja organizavo Sausio 13-osios įvykių, Vasario 16-osios minėjimus, istorinės atminties akciją „Vilties pažadas“ S. ir E. Venckų

sodyboje Pamarnakių kaime, iš kurios 1951 m. buvo išvežta visa šios sodybos šeimininkų šeima. Liepos 6-ąją pristatyta esperantininko Vytauto Šilo el. knyga „Mažoji Lietuva. Lietuvininkų kovos“. Rugpjūčio mėn. organizuota tradicinė vasaros palydėtuvių šventė „Sudie, gražuole vasara“, kurioje dalyvavo literatė Irena Gildutytė-Navikienė ir muzikantas Stasys Liupkevičius. Prieš pat antrojo karantino paskelbimą pavyko surengti ir tradicinę kaimo šventę „Sveikas, kaimynėli!“

Naivių SAP minėta Vasario 16-osios diena, surengta popietė „Tau, Tėvyne“, vasarą – Naivių kaimo 465-mečio šventė, liepos 6-ąją – vyko Tautiškos giesmės giedojimas ir vakarojimas prie laužo.

Noriūnų padalinys organizavo susitikimą su kraštiečiu poete Irena Gildutyte-Navikiene ir muzikantu Stasiu Liupkevičiumi, vyko tautodailininkės Augenijos Ruželienės pintų gaminių parodos pristatymas.

Palėvenėlės SAP kartu su vietos bendruomene kvietė į Užgavėnių šventę „Lengvas darbas – tinginystė, plonas blynas – smagurystė“ ir vasaros šventę „Sporto fiesta“.

Rudilių SAP organizavo „Metų knygos 2019 m. Poezijos knygos rinkimus“.

Salamiesčio padalinyje vyko jau tradicine tapusi popietė, skirta Tarptautinei Moters dienai.

Skapiškio padalinyje organizuota smagi Užgavėnių šventė „Šluotų sąskrydis“, vyko kraštietės Kristinos Purnaitės knygos „Išgelsvinta pieva“ pristatymas.

Virbališkių SAP organizuota muzikinė popietė „Senos dainos – geros dainos“ (Benjamino Gorbulskio plokštelių įrašai), pristatyta Onutės Žemaitienės kūrybos darbų paroda „Laisvalaikio fantazijos“, vyko garsiniai skaitymai „Aš toks vienas, velnioniškai vienas“, skirti poeto Pauliaus Širvio 100-osioms gimimo metinėms.

3. Vaizdiniai renginiai

Bibliotekose eksponuojamas parodas galima suskirstyti į keletą grupių: 1) personalinės, skirtos rašytojų ir kitų žymių žmonių jubiliejams; 2) teminės, skirtos valstybinėms ir kalendorinėms šventėms, negrožinės literatūros sklaidai; 3) kraštotyrinės. Pagal formą – tradicinės, virtualios ir mobilios, pagal dokumentų rūšis – spaudinių, rankraščių, fotografijų ir kūrybinių darbų.

Viešoji biblioteka parengė 97 įvairias parodas, o padaliniai ir SAP – vidutiniškai po 13 parodų. Daugiausia lankytojų dėmesio sulaukia kraštotyrinės (apie savo kraštą bei jo žmones), įvairių rankdarbių ir fotonuotraukų, moksleivių kūrybinių darbų, piešinių parodos.

Lyginant su 2019 m., parodų skaičius sumažėjo 15,7 %, tačiau bibliotekininkų išradingumo dėka jos eksponuotos koridoriuose, laiptinėje, stiklo vitrinose, o karantino metu uždraudus renginius viduje, parodos eksponuotos taip, kad lankytojai jas vis tiek galėtų apžiūrėti: bibliotekų languose, ant palangių (Noriūnai, Salamiestis), ant viešosios bibliotekos pastato sienų, centrinėje miesto aikštėje ant specialių stovų, kitose Kupiškio miesto viešosiose erdvėse.

3.1. Tradicinės dokumentų parodos

● **Viešojoje bibliotekoje.** Daugelis *Kraštotyros ir edukacijos skyriuje* eksponuotų parodų, kurias rengė vyresn. bibliotekininkės R. Vasiliauskienė ir N. Galvanauskienė, vyresn. bibliografė J. Pipynienė, buvo skirtos žymių kupiškėnų jubiliejams paminėti: Pranui Mažyliui – 135, Aleksui Baltrūnui – 95, Kazimierui Viliui Laužikui – 85, Renatai Šerelytei – 50, Petriui Pundzevičiui-Petliukui – 140, Aldonai Vasiliauskienei – 75, kraštotyrininkei Marijai Tamošiūnienei – 85, prozininkui Petriui Zlatkui – 80, aktoriui Petriui Zilonui – 110, skulptoriui Juozui Kėdainiui – 105. Parengtos teminės parodos: „Atmintyje neišblėsusi Sausio 13-oji“, „Žydai Kupiškyje“.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos J. Širvinskienė, R. Senvaitienė ir J. Samulionienė rengia spaudinių, asmeninių kolekcijų, kūrybinių darbų parodas. Spaudinių parodose atsispindėjo svarbios datos, jubiliejai ir aktualijos: Lietuvos Steigiamojo Seimo šimtmetis, vertingiausios 2019 m. verstos knygos, Metų knygos rinkimai, Jono Pauliaus II vizitas Lietuvoje, rašytojų, žymių žmonių jubiliejai.

Skaitykloje buvo eksponuotos rankdarbių ir meno darbų parodos: tautodailininkų Irenos Vapšienės, Alfonso Blažio tapybos darbų, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjungos narių rankdarbių, 3-jų autorių – Irmos Maižienės, Dianos Latožienės ir Rasos Žilinskienės – siuvinėtų

paveikslų parodos. Eksponuota ir Skapiškio padalinio kilnojamoji paroda, skirta Skapiškio istorinės ir dabartinės bažnyčių 500 ir 200 metų jubiliejams paminėti.

Parodos stiklo vitrinose. Lankytojų aptarnavo skyriaus Abonemente esančiose stiklo vitrinose rengiamos bibliotekos lankytojų pasiūlytų įvairių asmeninių kolekcijų parodos. 2020 m. eksponuotos tautodailininkės Elenos Jankauskienės sagių, Vijolės Vilimienės laiškų iš Prancūzijos, Nijolės Vilimienės rankdarbių, Reginos Baltrūnienės sportinių apdovanojimų parodos.

●**Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose** dažniausiai rengtos parodos *skirtos rašytojų, kultūros ir visuomenės veikėjų* jubiliejams, jų kūrybai bei veiklai. Dažniausiai minėtos šios gimimo sukaktys: Aleksui Baltrūnui – 95, Renatai Šerelytei – 50, Pauliui Širviui – 100, Justinui Marcinkevičiui – 90, Stasiui Karazijai – 90, Algimantui Baltakiui – 90, Broniui Radzevičiui – 80, Martynui Mažvydui – 510, Rėjui Brėdberui – 100.

Minint Lietuvos valstybei svarbias datas daugiausia parodų buvo skirtų Sausio 13-osios įvykiams atminti ir Nepriklausomybės atkūrimo 30-mečiui (Vasario 16-ajai).

3.2. Mobilios (kilnojamos) parodos

Jau daugelį metų tai populiari paslauga – KES darbuotojų parengtos parodos (fotografijų ir kitų dokumentų) keliauja po viešosios bibliotekos padalinius ir SAP, kitas rajono įstaigas. Fotografijų parodos: „Baltijos kelias“ eksponuotos Virbališkių ir Laičių SAP, „Juožas Baltušis Kupiškyje“ – Laičių SAP, „Valdemaras Kukulas“ – Naivių ir Palėvenėlės SAP, Subačiaus MP, V. Jankausko „Nykstančių kaimų takais“ – Rudilių SAP. L. Matiukaitės 2019 m. parengta paroda „Diagnozė – poetas. Valdemaras Kukulas“ (5 roll up stendai) eksponuota Noriūnų KP, Subačiaus MP ir Lukonių SAP. Prieš keletą metų išleistos Eugenijos Urbonienės knygos „Užupeckio paveikslaliai“ iliustracijų parodą pamatė Antašavos ir Salamiesčio KP, Lukonių SAP, Subačiaus MP lankytojai. Su 2017 m. parengta paroda „Kupiškėnai – Lietuvos istorijoje“ (8 roll up stendai) galėjo susipažinti Adomynės dvare apsilankę turistai iš visos Lietuvos. Operos solistės Vincės Jonuškaitės-Zaunienės gyvenimui ir kūrybai skirta paroda „Nuo gimtojo Subačiaus iki Santa Barbaros“, parengta bendradarbiaujant su Kupiškio kultūros centru, eksponuota Kupiškio viešojoje bibliotekoje ir Subačiaus MP. Su fotografijų paroda apie istorikę A. Vasiliauskiene „Gyvenimas – mokslui ir žmonėms“ susipažino skapiškėnai.

2020 m. vykdyto projekto „Kartas sujungianti fotografija“ parodos jau pradėjo kelionę po rajono bibliotekas: J. Alekno fotografijos eksponuotos Subačiaus MP ir Skapiškio KP, V. Kopūsto ir V. Grigienės – Subačiaus MP, V. Jankausko – Salamiesčio KP.

3.3. Virtualios parodos (nuoroda <https://www.kupiskiovb.lt/virtualios-parodos/>)

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vyresn. bibliografė J. Pipynienė parengė 4 parodas: „Juozo Kraujūno fotografijose Kupiškio kraštas ir jo žmonės“, „Kupiškėnas poetas, žurnalistas Kazimieras Vilius Laužikas“, „Gyvenimas, skirtas mokslui ir žmonėms: dr. Aldonai Vasiliauskienei – 75 m.“, „Monsinjoro Klemenso Gutausko (1915–2002) gyvenimas ir veikla“, skirta Kupiškio Garbės piliečio 105-osioms gimimo metinėms, joje ne tik fotografijos, bet ir fragmentai (101 p.) iš K. Gutausko rinkinio „Pamokslai, 1969 m.“, kurį bibliotekai perdavė istorikė A. Vasiliauskiene.

2020 m. buvo minimas Lietuvos Steigiamojo Seimo, į kurį buvo išrinkti kupiškėnai Kazys Jokantas ir Antanas Purėnas, 100-metis. Šiai progai skirta paroda „Kupiškėnai – Lietuvos Steigiamajame Seime“, o minint skulptoriaus J. Kėdainio 105-ąsias gimimo metines paroda „Juozas Kėdainis: Kelias į meno pasaulį“ (parodas rengė N. Galvanauskienė). Parengta fotografijų konkurso paroda „Mano žvilgsnis į Kupiškį“ ir dokumentų paroda „Kupiškio kraštas ir jo žmonės Balio Buračo fotografijose 1930–1938 metais“.

Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės dvidešimtmečiui metodininkė J. Vosylienė ir praktiką viešojoje bibliotekoje atlikusi R. Vosylytė parengė iš fotografijų sumontuotą virtualią parodą „20 metų kartu“, kurioje apžvelgiami svarbiausi Kupiškio viešojoje bibliotekoje įvykę pokyčiai, reikšmingiausi renginiai, projektai (<https://www.kupiskiovb.lt/video/>).

Bibliotekos padaliniai ir SAP rengė virtualias parodas, kurias talpino bibliotekų socialiniuose tinkluose, keletas iš jų: „Klauskite daktaro“, „Alizavos bibliotekai – 80“ (Alizava), „Nutulusi

paukštė“ (Salamiestis), „Laiko dulkes nupūtus“ (Naiviai), „Spalvų ir formų mozaika“ (Lukonys) ir kt.

3.4. Kūrybinių darbų parodos

Viešosios bibliotekos salėje ir laiptinėje buvo eksponuota keletas meno darbų parodų: Zgiežo miesto (Lenkija) dailininkų draugijos „Mlyn“ grafikos darbai, „Kupiškio kraštas Balio Buračo fotografijose 1930–1938 m.“ (Lietuvos valstybės atkūrimo šventę pasitinkant), Gėnios Vaičiškauskienės lino ražiniai „Gamtos takais“, „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“, Godos Balbieros akvarelės „Vasara 2020“, Kupiškio meno mokyklos Dailės skyriaus mokinių kūrybinių darbų paroda „Po vasaros dangum“. Veikė trys projekto „Kartas sujungianti fotografija“ parodos: retrospektyvinė „Kupiškis ir kupiškėnai“, Viliaus Naujiko „Kupiškio kraštas“ ir plenero „Pasivaikščiojimai po Kupiškio kraštą“. Apie jas plačiau skyriuje „VI.1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai“.

Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose populiarios ir lankytojų mėgstamos *rankdarbių, kūrybinių darbų parodos*: Rasos Bechovichovaitės „Laimė kurti“, K. Merkienės „Kiekvienam – po lašelį širdies šilumos“, kalėdinių kompozicijų paroda bibliotekos languose (Noriūnai), Gražinos Laucienės piešinių ir Ingos Klidzaitės siuvinėtų rankdarbių parodos (Salamiestis).

4. Edukacinė veikla

Edukacinė veikla praplečia ir pajvairina bibliotekų paslaugas, įtraukia įvairaus amžiaus bibliotekos lankytojus. 2020 m. VB, jos padaliniuose ir SAP buvo vykdytos 54 (2019 m. – 64) įvairios tematikos edukacinės programos, organizuota 190 edukacinių renginių (VB – 88, padaliniuose ir SAP – 102), iš jų – 126 skirti vaikams.

	Programų skaičius				Užsiėmimų skaičius			
	Iš viso		Vaikams		Iš viso		Vaikams	
	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
MP+KP	39	36	19	20	133	102	88	62
VB	25	18	18	15	143	88	83	64
SVB	64	54	37	35	276	190	171	126

	Lankytojų skaičius				Užsiėmimų trukmė (val.)			
	Iš viso		Vaikų		Iš viso		Vaikams	
	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
MP+KP	1348	956	873	634	227	193	119	131
VB	2084	1151	1352	606	355	256	261	221
SVB	3432	2107	2225	1240	582	449	380	352

2020 m. edukacinių veiklų apimtys sumažėjo dėl karantino ribojimų: užsiėmimų skaičius sumažėjo 31 %, edukacijų lankytojų skaičius – 29 %.

Edukacinė veikla „gyvuose“ užsiėmimuose praktiškai vyko tik sausio ir vasario mėnesiais, vasarą ir ankstyvą rudenį, iki paskelbiant antrąjį karantiną. Vaikai buvo pagrindiniai edukacijų dalyviai.

4.1. Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems

Jau kelinti metai Kraštotyros ir edukacijos skyriuje vyksta Kupiškio Trečiojo amžiaus universiteto (TAU) *Literatūros fakulteto užsiėmimai* (dekanė Liuda Kopūstienė). Iki 2020 m. kovo mėnesio vidurio buvo tik 4 (2019 m. – 14) užsiėmimai, juose dalyvavo 58 senjorai. Ruošiantis užsiėmimams talkina ir bibliotekininkės.

Nuo 2018 m. rudens Kupiškio TAU lankytojams *Prancūzų kalbos kursas* veda KES darbuotojos R. Vilkenė ir I. Žurauskienė. 2020 m. vyko 9 užsiėmimai – 8 viešojoje bibliotekoje ir 1 miesto aikštėje veikusioje vasaros skaitykloje. Liepos 14 d., Prancūzijos nacionalinei šventei skirtame susibūrimo, dalyvavo ne tik kursų lankytojai, bet ir Kupiškio rajone gyvenantis belgas Patrick Houde.

Antri metai bibliotekos direktorius Algirdas Venckus veda *Dailės studijos* užsiėmimus. Edukacijų klasėje ketvirtadieniais renkasi 6–9 suaugę dailės mėgėjai, išbandomos įvairios dailės technikos, lavinamas meninis skonis, tobulinami įgūdžiai. Vyko 10 užsiėmimų, apsilankė 74 žmonės.

Suaugusiems lankytojams padaliniuose *vykdytos edukacinės programos*: „Belaukiant Šv. Kalėdų“ (Adomynė), „Auksarankės“ – popierinių gervių ir žibintų gaminimas (Juodpėnai), „Dailūs suvenyrai“ (Lukonys). Naivių SAP vykdytas „Adventinių renginių ciklas“, kurio metu pinti Advento vainikai, kurtos šventinės dekoracijos, ir „Moliūgų žibintų skaptavimas“, moliūgai eksponuoti akcijos „Lai šviečia Naiviai“ metu. Noriūnuose – „Prisijaukinti vytelę“ ir „Papuošalų iš karoliukų gamyba“, Palėvenėlės SAP – „Kaimas ant marių kranto“ ir „Puoselėjant lietuviškus papročius ir tradicijas“. Programa „Gimtosios kalbos lobiai“ vykdyta Rudiliuose, „Eko dirbtuvės“ – Skapiškyje, į kurį renkasi „Senjorių klubas“, Šimonyse – „Taškavimo technika“.

5. Vartotojų mokymai

Informacija apie įvairius bibliotekų darbuotojų organizuotus mokymus lankytojams:

- mokymų skaičius – 558 (2019 m. – 719): VB – 149, MP – 120, KP – 289 (vidutiniškai po 19);
- bendra trukmė – 1154 val. (2019 m. – 1358 val.): VB – 535 val., MP – 115 val., KP – 504;
- mokymų dalyvių skaičius – 3538 (2019 m. – 5570): VB – 1699, MP – 248, KP – 1591.

Lyginant su 2019 m., vartotojų mokymų rodikliai sumažėjo: 161 (-28,8 %) mokymų skaičius, jų trukmė – 204 valandų (-15,0 %), o mokymuose dalyvavusių žmonių skaičius – 2032 (-36,5 %).

• Mokymai, skirti neformaliai švietimui, bibliotekų paslaugoms ir kitai edukacijai:

mokymų skaičius – 222 (2019 m. – 365), trukmė – 490 (2019 m. – 674) val., mokymų dalyvių skaičius – 2457 (2019 m. – 4765).

• Vartotojų kompiuterinio raštingumo ir interneto išteklių mokymai (grupėse ir individualiai)

Bibliotekininkai mokė lankytojus kompiuterinio raštingumo bei interneto išteklių pagrindų individualiai ir grupėmis. Mokymuose dalyvavo įvairaus amžiaus žmonės, kurie norėjo išmokti naudotis naujomis skaitmeninėmis technologijomis ar pagilinti jau turimas žinias. Mokymai vyko ir nuotoliniu būdu.

	Iš viso apmokyta žmonių			Mokymų trukmė		
	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
VB	5	173	365	4	164	269
MP	82	158	115	90	141	86
KP	157	474	601	148	379	309
SVB	244	805	1081	242	684	664

• *Projekto „Prisijungusi Lietuva“ gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai.* 2020 m. buvo toliau vykdomas projektas „Prisijungusi Lietuva“. Viena svarbiausių veiklų – gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai pradedantiems „Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“ (trukmė 18 val.) ir pažengusiems (trukmė 6 val.).

Kupiškio SVB iki 2021 m. kovo mėn. įpareigota apmokyti 600 žmonių. Mokymus veda 5 lektoriai: kompiuterių sistemų specialistas Ričardas Balabonas, Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vyresn. bibliotekininkė Rūta Vilkenė ir 3 padalinių darbuotojos: Irena Gasparonienė (Noriūnų), Roma Bugailiškienė (Skapiškio) ir Neringa Paukštienė (Šepetos).

Per 2020 m. apmokyta 500 žmonių: VB – 323, padaliniuose ir SAP – 177.

Organizuota 40 mokymų grupių, kuriose buvo po 10 ir daugiau dalyvių.

	Grupių skaičius				Baigusiujų skaičius			Mokymų trukmė val.		
	Viso	Iš jų nuotolinių	VB	Padaliniuose	Viso	Iš jų		Viso	Iš jų	
						VB	Padaliniuose		VB	Padaliniuose
Pradedantiems	10	0	8	2	112	92	20	180	144	36
Pažengusiems	30	13	16	14	388	231	157	180	96	84
Iš viso	40	13	24	16	500	323	177	360	240	120

Po tris grupes apmokyta Skapiškio, Salamiesčio padaliniuose ir Laičių skaitytojų aptarnavimo punkte. Iš lektorių aktyviausiai dirbo R. Vilkienė: apmokė 16 grupių (3 – pradedančiųjų ir 13 – pažengusių) ir 222 žmones. Tai sudaro 40 % grupių ir 44,4 % visų 2020 m. mokymus baigusiujų gyventojų. Kaip ir ankstesniais metais sėkmingai bendradarbiauta su projekto partneriais Užimtumo tarnyba.

PAVYKO ĮGYVENDINTI: 2019–2020 m. projekto „Prisijungusi Lietuva“ gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai vyko ne tik viešojoje bibliotekoje, bet ir visuose padaliniuose bei skaitytojų aptarnavimo punktuose. Per du metus mokymus baigė 865 gyventojai, planas jau įvykdytas 144 proc. Džiaugiamės, kad karantinas nesukliudė šių veiklų, surasta išeitis – pažengusiems buvo organizuojami nuotoliniai mokymai, kuriuos baigė 199 gyventojai arba 23 % visų baigusiujų mokymus.

• **Tiesioginės transliacijos internetu, įvairios akcijos:**

Senjorų dienos internete 2020. Spalio 19–23 d. vykusios projekto „Prisijungusi Lietuva“ nacionalinės akcijos tikslas – sudominti ir paskatinti Lietuvos senjorus drąsiau ir daugiau naudotis šiuolaikinėmis išmaniosiomis technologijomis, žinoti saugaus elgesio taisykles internete bei kritiškai vertinti informaciją. Atsižvelgiant į pandemijos sukeltą situaciją Kupiškio viešojoje bibliotekoje ir 14-oje jos padalinių per penkias dienas transliacijas stebėjo 159 gyventojai.

Saugesnio interneto savaitė (vasario 10–15 d.). VB, jos padaliniai ir SAP organizavo įvairias savaitės veiklas vaikams ir suaugusiems. Saugesnio interneto savaitės veiklose dalyvavo 224 įvairaus amžiaus dalyviai, iš jų – 81 vaikas.

• **Vartotojų konsultavimas viešos interneto prieigos klausimais:**

- Individualių konsultacijų skaičius: SVB – 1382 (2019 m. – 2225), VB – 352, MP – 425, KP – 605 (vidutiniškai po 40);

- Konsultuotų žmonių skaičius: SVB – 1256 (2019 m. – 2051), VB – 323, MP – 335, KP – 298 (vidutiniškai po 20).

Viešos interneto prieigos klausimais konsultuota 37,8 % lankytojų mažiau ir jiems suteikta 37,9 % konsultacijų mažiau nei 2019 m. Daugiausia konsultacijų suteikė Subačiaus MP (425), viešoji biblioteka (352), Rudilių SAP (138). Dažniausia konsultuota šiomis temomis: paieška internete, el. bankininkystė, darbas kompiuteriu, sveikata, mokesčių deklaravimas ir kt.

IV. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS

1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas

• **Vartotojai.** Statistikos departamento duomenimis 2020-01-01 Kupiškio rajone gyveno 2058 vaikai iki 14 metų (2019-01-01 buvo 2126), sumažėjo 68 arba 3,2 %. Rajono viešosiose bibliotekose skaitė 1233 arba 59,9 % šio amžiaus vaikų. Bibliotekų paslaugomis naudojosi ne tik mūsų rajone gyvenantys, bet ir pas gimines, draugus atostogaujantys kitų miestų ar rajonų vaikai, įvairių stovyklų dalyviai, kaimyniniuose rajonuose gyvenantys vaikai, kurie mokyklą lanko Kupiškyje, Subačiuje. Yra vaikų, kurie skaito ir viešojoje bibliotekoje, ir kuriame nors padalinyje. Vaikai sudaro 26,9 % (2019 m. – 29,1 %) visų rajono SVB vartotojų.

Lyginamoji 2019–2020 m. rodiklių analizė:

	Vartotojų skaičius		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Apsilankymų skaičius		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Lankomumas	
	2019 m.	2020 m.			2019 m.	2020 m.			2019 m.	2020 m.
VB	665	523	-142	-21,3	15622	5988	-9634	-61,6	23,5	11,4
MP	127	120	-7	-5,5	3150	1705	-1445	-45,9	24,8	14,2
KP	716	590	-126	-17,6	21617	10002	-11615	-53,7	30,2	16,9
SVB	1508	1233	-275	-18,2	40389	17695	-22694	-56,2	26,8	14,3

Vartotojų vaikų skaičius (1233) viešosiose bibliotekose, palyginti su 2019 m., sumažėjo 18,2 %. Planas įvykdytas 82,7 %. Daugiau vaikų užregistruota tik Naivių (+1) padalinyje. Daugiausia vartotojų vaikų padaliniuose užregistruota Noriūnuose (82), mažiausia – Juodpėnuose (17). Vidutinis vartotojų vaikų skaičius kaimo padaliniuose – 39 (2019 m. – 48).

• **Lankytojai.** Ataskaitiniu laikotarpiu viešosios bibliotekos sulaukė tik 17695 lankytojų vaikų, t. y. 56,2 % mažiau nei 2019 m. Planuotas rodiklis įvykdytas tik 49,2 %.

Daugiausia lankytojų vaikų sulaukė Noriūnų (2326), Šimonių (2156) ir Antašavos (1175) kaimo padaliniai. Neigiami lankytojų rodiklių pokyčiai labiausiai palietė tuos pačius Noriūnų, Šimonių ir Antašavos padalinius, kurie aptarnauja ir mokyklų bendruomenes.

Vidutinis apsilankymų skaičius kaimo padaliniuose – 667 (2019 m. – 1441). Vaikai per metus bibliotekose apsilankė vidutiniškai po 17 kartų (2019 m. – po 30).

Didžiausi lankomumo rodiklis Antašavoje – 26, mažiausias – Laičiuose – 2,7.

• **Dokumentų išduotis**

	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas	Prieaugis/ kritimas %	Skaitomumas	
	2019 m.	2020 m.			2019 m.	2020 m.
VB	10484	4959	-5525	-52,70	15,8	9,5
MP	3890	2590	-1300	-33,42	30,6	21,6
KP	13812	7354	-6458	-46,76	19,3	12,4
SVB	28186	14903	-13283	-47,13	18,7	12,1

Lyginant 2019–2020 m. rodiklius matyti, kad dokumentų išduotis vartotojams vaikams rajono viešosiose bibliotekose sumažėjo net 47,13 %. Planas įvykdytas tik 55,2 %.

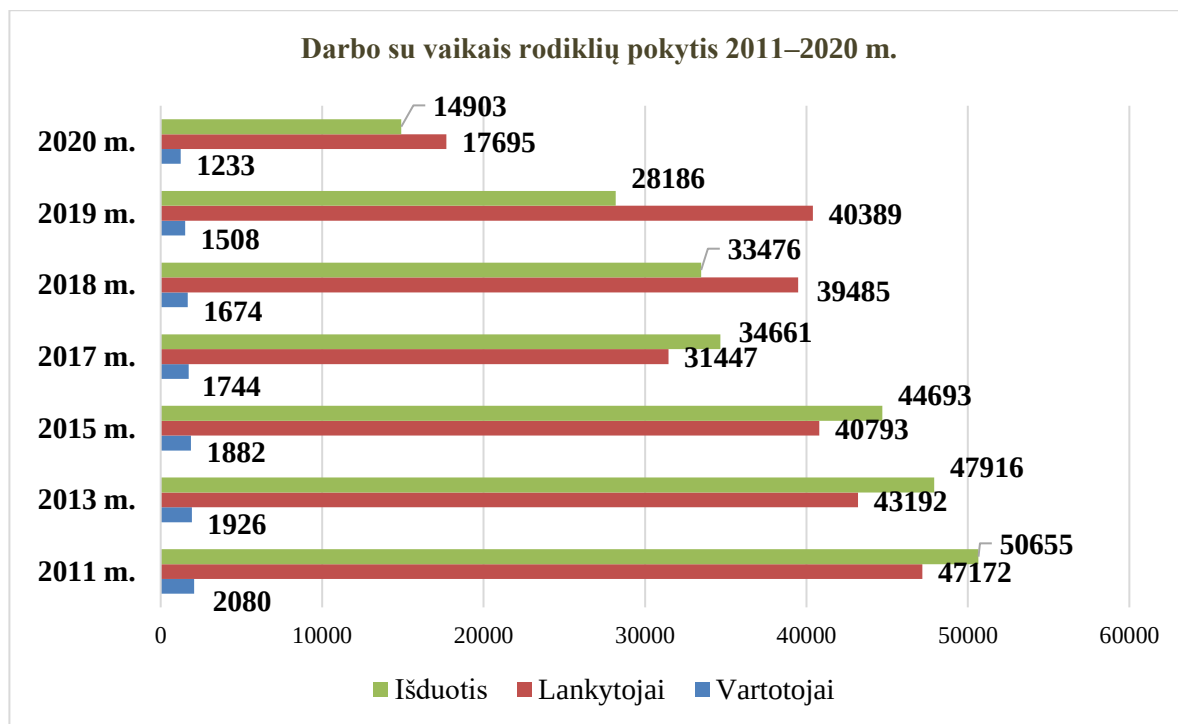
Daugiau dokumentų išdavė tik Rudilių SAP (+390). Priežastis – aktyviai vykdyta knygnešystės paslauga. Kiti kaimo padaliniai išdavė mažiau, o didžiausi neigiami pokyčiai Antašavos (-1548) ir Šepetos (-1278) padaliniuose.

Grožinės literatūros išduota 10139 fiz. vnt. (2019 m. – 16647) arba 68,03 % visos išduoties vaikams, šakinės literatūros – 4764 fiz. vnt. (2019 m. – 11539) arba 31,97 %. Į šakinės literatūros išduotį įeina žaislai ir žaidimai, esantys Vaikų erdvėje ir padaliniuose. Kaimo padaliniuose šakinės literatūros išduotis sudaro 27,49 %.

Išduotis pagal dokumentų laikmenas: knygos – 10584 fiz. vnt. arba 71,0 % (2019 m. – 62,2 %) visos išduoties vaikams, periodiniai leidiniai – 2383 fiz. vnt. arba 16,0 % (2019 m. – 15,3 %), kiti dokumentai (trimačiai, garso vaizdo ir kt.) – 1936 fiz. vnt. arba 13,0 % (2019 m. – 22,5 %).

Vaikų erdvėje vartotojų grupėje iki 9 metų populiariausios knygos: lietuvių autorių – K. Kasparavičiaus „Kvailos istorijos“, „Trumpos istorijos“, „Braškių diena“, „Sodininkas Florencijus“, T. Dirgėlos „Tomas ir Domas“, L. Žutautės knygelės apie Kakę Makę, R. Česiūnienės knygų serija apie Mėgintuvėlį – „Mėgintuvėlis kariuomenėje“, „Mėgintuvėlis kosmose“, „Mėgintuvėlis ir deimanto vagystė“, užsienio autorių – A. Macdonald knygų serija apie nevalą Bertį, R. Scotton „Katinėlis Juodis“, „Baikštuolis Juodis“ ir kitos istorijos apie katinėlį Juodį, H. Webb knygų serija apie katytes ir šuniukus ir pan. Devynmečiai ir vyresni skaito programinę literatūrą: A. Lindgren „Emilis iš Lioneborgo“, „Rasmusas klajūnas“, „Ronja plėšiko duktė“, L. Kerolio „Alisa stebuklų šalyje“, G. Morkūno „Grįžimo istorija“, „Vasara su Katšuniu“, R. Šerelytės „Rebekos salos“, „Žvaigždžių medžiaga“, L. Lowry „Siuntėjas“, „Suskaiciuotos žvaigždės“, „Mėlyna sruoga“. Vaikų erdvėje populiariausi žurnalai „Laimiukas“, „Bitutė“, „Vakaro žvaigždėlė“. Šiuos leidinius skaito ne tik vaikai, bet ir mokytojos bei auklėtojos. Vyresnės mergaitės mėgsta žurnalą „Justė“.

• **Skaitomumas** (vidutinė dokumentų išduotis vienam vartotojui). Bendras vaikų skaitomumo rodiklis – 12,1, (2019 m. – 18,7). Didžiausias skaitomumas Rudiliuose (20,7), mažiausias – Juodpėnuose (3,3).

• **2011–2020 m. rodiklių pokyčių analizė:**

- Vartotojų vaikų skaičius rajono viešosiose bibliotekose per devynerius metus sumažėjo 847 arba 40,7 %. Nuolat stebima mažėjimo tendencija. Didžiausią įtaką turi neigiami demografiniai pokyčiai (gimstamumo mažėjimas, emigracija), kaimo mokyklų uždarymas, skaitmeninių technologijų vystymasis, nuotolinis mokymas.

- Lankytojų vaikų skaičius per 2020 m. sumažėjo (-22694) 56,2 %.

- Dokumentų išduotis skaitytojams vaikams per metus sumažėjo 13283 fiz. vnt. arba 47,1 % (2019 m. – 5290 fiz. vnt. arba 15,8 %). 2020 m. buvo mažiausia išduotis per pastaruosius metus. Neigiamus pokyčius lemia tos pačios priežastys: mažėjantis vaikų skaičius, padaliniai gauna labai mažai vaikiškų knygų ir periodinių leidinių, vaikai vis mažiau skaito, juos domina naujos technologijos ir kiti laisvalaikio praleidimo būdai, prisidėjo karantino ribojimai, nuotolinis mokymasis, kai vaikai nebeišeina iš namų.

2. Renginiai vaikams

	Iš viso		Iš jų			
	2019 m.	2020 m.	Žodiniai / kompleksiniai		Vaizdiniai	
			2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
VB	169	144	128	109	41	35
MP	17	19	8	13	9	6
KP	266	148	173	87	93	61
SVB	452	311	309	209	143	102

	Renginių lankytojai	
	2019 m.	2020 m.
VB	2735	860
MP	195	150
KP	3225	1551
SVB	6155	2561

Ataskaitiniais metais SVB organizavo 141 renginiu mažiau nei 2019 m. Žodiniai ir kompleksiniai renginiai sudarė 67,20 % visų vaikams skirtų renginių, vaizdiniai – 32,80 %.

Kaimo padaliniai suorganizavo vidutiniškai po 2–3 žodinius ir po 3–4 edukacinius renginius vaikams. Renginiuose apsilankė 2561 (-3594) vaikas, t. y. 14,5 % visų bibliotekose apsilankiusių vaikų.

Žodiniai renginiai pagal formas: knygų pristatymai – 36 (41,4 %), muzikinės, literatūrinės ir pasakų popietės – 26 (29,9 %), susitikimas – 1 (1,1 %), kiti (viktorinos, konkursai, pokalbiai, diskusijos) – 24 (27,6 %).

2.1. Renginių vaikams charakteristika

Vaikų erdvėje (VE) ataskaitiniu laikotarpiu vaikams iš viso suorganizuoti 96 renginiai, (iš jų 28 virtualūs). Žodiniai renginiai pagal formas: knygų pristatymai – 32, literatūrinės ir pasakų popietės – 11, kiti (konkursas, akcija) – 2. Vaikų erdvės bibliotekininkės populiario vaikiškos Metų knygos penketuką, organizavo Metų knygos rinkimus paaugliams ir vaikams. Šie renginiai vyko P. Matulionio progimnazijoje ir Noriūnų J. Černiaus pagrindinėje mokykloje.

Paminėtina literatūrinė popietė, surengta pagal I. Kanišauskės knygėlę „Linksmorijos. Linksmos istorijos ir idėjos kūrybai“. Knygoje surastomis kūrybinėmis idėjomis bibliotekininkės sudomino mokyklos „Varpelis“ spec. poreikių grupių auklėtojas, o jos – auklėtinius. Perskaitę istoriją apie „Džinsų kišenę, kurioje tvyro vien gėris“, visi ėmėsi kūrybinio darbo. Renginys suteikė linksmų akimirklų, skatino bendrauti ir lavinti vaizduotę.

Bibliotekos darbuotojos džiaugėsi susitikimais su mažaisiais bičiuliais iš miesto darželių. Vaikai iš mokyklos „Varpelis“ papuošė bibliotekos Vaikų erdvę savo kūrybiniais darbais – sniego seniais, pasikeisdami skaitė pasaką „Kaip vilkas žuvį gaudė“, visi minė mįsles apie žiemą, žaidė žaidimą „Mes išėjome į kiemą“, kurį sukūrė bibliotekos bičiulė, literatė Vida Palionienė.

Su mokyklos „Varpelis“ „Angeliukų“ grupės vaikais (auklėtoja D. Šimėnė) svečiuotasi pas smalsuolį Mėgintuvėlį, kuris viską mėgina ir išbando. Vaikai stebėjo besiskleidžiančias gėles, išbandė efektyvų gesintuvą, mokėsi rašyti nematomu rašalu, aiškinosi, kaip veikia ugnikalnis. Auklėtoja papasakojo, kokius naudingus darbus namuose padeda nuveikti soda ir actas. Prisimintas poetės A. Karosaitės jubiliejus. Renginio sėkmė – smagūs ir naudingi bandymai, padedantys geriau suvokti informaciją.

Eilėraščių deklamavimo konkursas „Deklamuoju Lietuvai“ buvo skirtas Vasario 16 d. paminėti. Jį padėjo organizuoti P. Matulionio progimnazijos bibliotekininkė A. Aleksandravičienė. Eilėraščių deklamavimo konkursai vyksta nuo 2017 metų ir tampa tradiciniu renginiu.

P. Matulionio progimnazijos 6–8 kl. mokiniai dalyvavo Metų knygos paaugliams rinkimuose. Jie ne tik aptarinėjo ir diskutavo apie nominuojamas knygas, bet ir jas iliustravo. Bibliotekoje buvo surengta piešinių paroda. Šioje veikloje bibliotekininkėms padėjo progimnazijos mokytojos D. Kučinskienė, J. Kudijanovienė, L. Riaubienė.

2.2. Renginiai vaikams padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose

Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose organizuojamos įvairios popietės, garsinio skaitymo ir literatūrinės valandėlės, edukaciniai užsiėmimai.

Organizuoti renginiai buvo skirti Metų knygos rinkimams, Nacionalinei Lietuvos bibliotekų ir šiaurės šalių bibliotekų savaitėms, knygų pristatymams, kalendorinėms šventėms, neformaliai vaikų švietimui ir edukacijai. Populiariausi yra įvairūs edukaciniai užsiėmimai, loginiai ir interaktyvūs žaidimai, viktorinos, protų mūšiai, skaitymo skatinimo valandėlės. Organizuojant renginius vaikams, bibliotekos bendradarbiauja su mokyklomis ir kitomis ugdymo bei kultūros įstaigomis. Keletas vykusių renginių vaikams:

Antašavos padalinys kartu su KKC Antašavos laisvalaikio salės darbuotoja organizavo 5 dienų vaikų dienos stovyklą „Laikas kartu“.

Laičių SAP organizavo popietę „Laisvalaikis su geriausią 2019 m. knyga“.

Lukonių SAP vaikus kvietė į popietę „Pasitikus Naujuosius“.

Naivių SAP organizavo popietę „Stalo žaidimų turnyras“.

Noriūnų padalinys kvietė į Sausio 13-osios įvykių minėjimą, popietę „Bibliotekininkas. Ar rinktis šią profesiją“, vaikų ir paauglių „Metų knygos 2020“ penketukų pristatymus.

Palėvenėlės SAP vyko labai įdomus sumanymas „Kalėdų senelio kelionė po skaičių karalystę“. Dėl karantino vaikai, negalėdami susiburti bibliotekoje, gavo nuotolinę užduotį – iš įvairių medžiagų pagaminti nurodytą skaičių ir pastatyti savo kieme, kad juos galėtų aplankyti Kalėdų senelis ir palikti dovanėles nuo bibliotekos rėmėjos Rasos Zeniauskiene. Kalėdų senelio kelionę vaikai stebėjo saugiai per langus.

Rudilių SAP vyko renginukai „Biblioteka. Knyga“, „Vasario 16-oji ir trispalvė“, „Laisvės vėjo malūnėliai Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 30-mečiui“ ir Pauliaus Norvilos knygelės „Strykt pastrykt!“ pristatymas.

Salamiesčio padalinyje vaikams organizuota valandėlė „Mūsų duona kasdieninė“, skirta Šv. Agotos dienai, susitikimas „Skautų veikla“ su skautų organizacijos „Kupa“ vadovėmis R. Vilkiene ir I. Žurauskiene, valandėlė „Šilta šalta, žalia balta“, skirta A. Karosaitės 75-osioms gimimo metinėms.

Šepetos padalinys kartu su Šepetos mokykla-daugiafunkciu centru vykdė projekto „Žaidžiam pasaką“ veiklas, skatinančias vaikus mokytis mandagumo ir išminties kasdienėje veikloje.

Šimonių padalinyje organizuotas „Metų knygos 2020“ paauglių penketuko aptarimas.

2.3. Vaizdiniai renginiai

Vaikams skirtos spaudinių ir kūrybinių darbų parodos (102) sudaro 33,9 % visų bibliotekose veikusių parodų. Viešojoje bibliotekoje jų buvo 35, Subačiaus miesto padalinyje – 6, o kaimo padaliniuose – vidutiniškai po 4 (kai kuriuose padaliniuose buvo tik po 1–3). Didelę dalį sudaro įvairios vaikų kūrybinių darbų parodos.

Dalis parodų skirta *rašytojų jubiliejams, jų kūrybos sklaidai*: Renatai Šerelytei – 50, Vytautei Žilinskaitei – 90, Almai Karosaitei – 75, Justinui Marcinkevičiui – 90 ir kt.

Iš *teminių parodų* paminėtinos: „Šiaurės šalių rašytojai vaikams“ (Adomynė), „Sveikučiai, sugrįžę iš tolimo kelio“, skirta 40 paukščių dienai (Alizava).

Vaikų *kūrybinių darbų/piešinių parodos*: Subačiaus gimnazijos 4 kl. mokinių „Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30-mečiui“ (Subačius), „Dvi rankos tėvelio priglaus ir globos“, skirta Tėvo dienai ir „Palydžiu jų skrydį akimis ir kartu keliauju mintimis“, skirta Gandrų išskridimo dienai (Alizava), „Iš praeities staiga prisiminimai“ – prieš daugelį metų vaikų piešti piešiniai (Naiviai) ir kt.

Vaikų erdvėje rengtų vaizdinių renginių (parodų) tematika buvo dvejopo pobūdžio – spaudinių ir piešinių/darbelių. Spaudinių parodose atspindėta rašytojų ir knygų iliustratorių kūryba, kūrėjų jubiliejinės, svarbios valstybės datos (Vasario 16-oji), buvo pristatomi nauji leidiniai. Rengiant vaikų piešinių ir darbelių parodas, kurių temos – nuo metų laikų kaitos iki perskaitytų knygų iliustracijų, bendradarbiaujama su Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos mokytojomis, mokyklos „Varpelis“, vaikų lopšelių/darželių „Saulutė“ ir „Obelėlė“ pedagogėmis.

3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams

	Programų skaičius	Užsiėmimų skaičius	Lankytojų skaičius	Užsiėmimų trukmė (val.)
VB	15	64	606	221
MP+KP	20	62	634	131
SVB	37	126	1240	352

• Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)

Vykdyta tęstinė neformaliojo vaikų švietimo programa „Skautauk, patirk, atrask“, kurioje dalyvauja 2019 m. prie viešosios bibliotekos įkurta skautų draugovė „Kupa“, priklausanti Panevėžio krašto „Nevėžio“ tuntui. Jai vadovauja draugininkė R. Vilkiene ir draugininkės pavaduotoja I. Žurauskiene. Veikloms skirtos lėšos nepateko į bibliotekos sąskaitą, finansinius mokėjimus vykdė asociacija „Lietuvos skautija“. Programoje oficialiai dalyvavo 12 vaikų, tačiau kai kuriuose užsiėmimuose, stovyklose dalyvaudavo iki 20 vaikų. Per metus organizuota 15 užsiėmimų, iš jų 7 nuotoliniai, trukmė 102 val., lankytojų – 205.

Skautų veikla pristatyta Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijoje ir Salamiesčio padalinyje. Skautai dalyvavo valstybinių švenčių minėjimuose: Gedulo ir vilties dienos renginyje, Valstybės dienos šventėje (ant Kupiškio piliakalnio giedojo Tautišką giesmę). Kaip savanoriai prisidėjo prie bibliotekos projekto „Smėlėtais ramybės takeliais: interaktyvi kelionė“ įgyvendinimo – Kupiškio miesto kapinėse tvarkė žymių kupiškėnų palaidojimo vietas.

Liepos 2–6 d. Panevėžio krašto skautų stovykloje Paliūniškyje (Panevėžio r.), dalyvavo 19 vaikų, rugsėjo mėnesį vykusioje vienos dienos stovykloje – 13 skautų, vadovėms talkino bibliotekos savanorė Kamilė.

Rudenį, paskelbus antrąjį karantiną, teko ieškoti naujų būdų, kaip sudominti, įtraukti vaikus į šią veiklą. Buvo pereita prie nuotolinių užsiėmimų, sukurta uždara Facebook grupė, kurioje veiklą galėjo stebėti ir vaikų tėvai, išsakyti savo nuomonę priimant sprendimus. Įvyko 7 nuotoliniai užsiėmimai, dalyvavo 88 vaikai ir suaugusieji. Šioje grupėje vaikai kėlė savaitės iššūkiais skelbtas užduotis – gamino šeimos nariams patiekalus, fotografavo, mokėsi skautybės pagrindų. Pastebėtas didesnis vaikų įsitraukimas, nes jie jau buvo apsipratę su technologijų naudojimu, drąsiau prisijungė ir dalyvavo nuotoliniuose užsiėmimuose. Gruodžio mėn. pasirinktas žingsnių iššūkis nenuvylė – vaikai kasdien daug vaikščiojo, o nueitų žingsnių skaičiumi dalinosi grupėje. Aktyviausiųjų dešimtuko metų pabaigoje laukė motyvuojantys prizai – skautiškos gertuvės, kaklaskarės ir kt.

Programa „Skautauk, patirk, atrask“ suteikia galimybę įsigyti reikalingų priemonių vaikų užimtumui, uniformų, sumokėti už vadovių kvalifikacijos tobulinimą, tuo užtikrinant neformalaus švietimo kokybę.

Vasarą, pasibaigus pirmajam karantinui, valstybė papildomai skyrė lėšų vaikų stovykloms ir kitoms neformaliojo švietimo veikloms organizuoti. R. Vilkenė vasaros užimtumo programai parengė projektą „Užsiėmimų ciklas „Gamtos draugai“, kurio įgyvendinimui skirta 1007 Eur. Tai neformaliojo vaikų švietimo programą „Skautauk“ papildantis projektas, socializacijos priemonė, įtraukusi ne tik skautus, bet ir socialiai jautrių šeimų vaikus, jų tėvus. Veiklų metu akcentuotas skautų organizacijos principas, jog skautas – gamtos draugas, tausoja išteklius, etiškai elgiasi su gyvūnais, prižiūri augalus, tvarko aplinką. Organizuoti 3 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 33 vaikai ir 14 suaugusiųjų.

Grupė į vasaros stovyklą su nakvyne buvo surinkta iš skautų ir socialiai jautrių šeimų narių. Laikantis visų saugumo reikalavimų organizuoti sporto, edukaciniai užsiėmimai, pirmosios pagalbos mokymai. Tokia veikla puikiai tinka vaikų elgesio koregavimui, šeimų sutelktumui, atitolina nuo technologijų ir pasyvaus laiko leidimo būdo.

Rugsėjo 26 d. skelbta „Aktyvumo diena“, projekto dalyviai su tėvais susirinko Debeikiuose (Anykščių r.) esančioje kaimo turizmo sodyboje „Žalioji stotelė“. Pasiskirstę poromis ir gavę ekologiškus atliekų krepšius, jie leidosi į žygį baidarėmis Šventosios upe maršrutu Debeikiai–Užpaliai (18 km), pakeliui pakrantėse rinko šiukšles, iškylavo. Spalio mėn., prieš apribojant neformaliojo švietimo veiklas, organizuotas pėsčiųjų žygis, kurio metu buvo mokomasi žygiavimo principų, gaminamas maistas ant laužo. Refleksijai pasirinktas nuotraukų aptarimas, bendro albumo kūrimas.

Skapiškio padalinyje jau ketvirtus metus iš eilės vykdoma NVŠ programa „Eko dirbtuvėlės“, kuri trunka 9 mėnesius per metus. Programos tikslas – skatinti jaunimo ir vaikų atsakingą požiūrį į gamtos išteklių saugojimą, ekologinį sąmoningumą ir draugišką aplinkai elgesį, vartotojiškumo mažinimą. Karantino ribojimai privertė veiklą perkelti į virtualią erdvę. Iš 28 užsiėmimų 14 vyko nuotoliniu būdu. NVŠ veiklą papildė vasaros „Eko stovykla“, kurioje apsilankė 118 dalyvių.

● **Kitos edukacijos vaikams**

Veiklą tęsė 2018 m. įkurtas „**Žirniukų klubas**, skirtas mažyliams iki 4 metų ir jų mamoms. Iki kovo mėnesio įvyko 8 užsiėmimai, kurių trukmė 16 val. Dalyvavo 88 lankytojai.

Edukacijų klasėje rinkosi „**Klubas po pamokų**“. Organizuoti 5 užsiėmimai, juose apsilankė 37 pradinukai, dalyvavo įvairiose edukacijose, kurias vedė bibliotekininkė I. Žurauskienė.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Vaikų erdvės darbuotojos rengė edukacijas pagal 3 programas: netradicinis užklasinis skaitymas su knygų pristatymu, edukaciniai užsiėmimai aplinkai ir gamtai pažinti, vaikų saviraiškai ir kūrybingumui ugdyti (kuriant ir vaidinant pasakas).

Subačiaus MP vaikams siūlė užsiėmimus pagal 3 programas: „Subačius ir jo istorija“, „Kupiškio krašto QR kodas“ ir „Knygų skirtukų dirbtuvės“.

Kaimo padaliniai vaikams siūlė dalyvauti edukaciniuose užsiėmimuose pagal šias programas: „Menu mūsų keturgyslė“, „Verkia duonelė tinginio valgoma (Šv. Agotos diena), „Geras kelias čiūto, blogas arklys čiūto“ (Užgavėnių tradicijos), „Alizava tu mana daina“ (Alizava), „Kūrybinės dirbtuvės: molio dirbiniai (Antašava), „Naujas seno vazono veidas“ ir „Žibintai: moliūgų skaptavimas“ (Naiviai), „Puošiamės Kovo 11-ajai“, „Lankstome, karpome, piešime“ (Noriūnai), „Kalėdų senelio kelionė po skaičių karalystę“ (Palėvenėlė). „Šventinės atributikos dirbtuvės“ ir „Knygų karalystėje“ (Rudiliai), „Kurkime iš popieriaus“ ir „Piešiu fraktalą“ (Salamiestis), „Piešimas smėliu“ (Šepeta), „Darbštuoliukų dirbtuvėlės“ (Šimonys).

• **Edukacijos už bibliotekos ribų**

Vykdytas tęstinių edukacinių veiklų ciklas „Kupiškio krašto QR kodas“, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais organizuoti 4 užsiėmimai-išvykos į Alizavos, Salamiesčio, Virbališkių ir Palėvenėlės apylinkes. Edukacijose dalyvavo 20 vaikų ir 6 suaugusieji, lankė minėtų vietovių gamtos ir architektūros objektus, juos fotografavo, filmavo, klausėsi bibliotekininkų pasakojimų. Vėliau buvo sumontuoti filmukai, parengti žemėlapiai, kurie paskelbti bibliotekos interneto svetainėje (<https://www.kupiskiovb.lt/musu-krastas/>). Šiuos darbus atliko VB vyresn. bibliotekininkė Regina Vilčinskienė

Prie vasaros skaityklos Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje organizuotos 3 edukacijos „**Etnokilimas**“ „Ažuolo“ krepšinio mokyklos stovyklos vaikams.

Edukaciją „**Piešimas smėliu**“ Šepetos padalinio bibliotekininkė Neringa Paukštienė vedė Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos pradinukams.

• **Virtualios edukacijos**

Bibliotekininkė I. Žurauskienė parengė 6 filmuotas edukacijas ir jas paskelbė viešosios bibliotekos Edukacijų klasės Facebook paskyroje (<https://www.facebook.com/KlubasPOPAMOKU>) ir VB interneto svetainės skyriuje „Edukacijos“ (<https://www.kupiskiovb.lt/edukaciniai-uzsiemimai/>). Virtualias edukacijas „Naminis kinetinis smėlis“, „Draugas Oliziukas“, „Margučiai iš siūlų“, „Druskuoti piešiniai“, „Maža knygelė“ ir „Slaimas“ peržiūrėjo 343 interneto vartotojai.

4. Informacinės paslaugos

• **Informacinių gebėjimų ugdymas.** Organizuota 21 (2019 m. – 63) informacinių gebėjimų ugdymo priemonė, iš jų 15 vaikams (pamokėlės, valandėlės ir kt.): VB – 8, MP – 4, KP – 9.

• **Užklausos.** Per metus atsakyta į 266 užklausas vaikams: VB – 42, miesto padalinyje – 75, kaimo padaliniuose – 148 (vidutiniškai po 10).

• **Interneto paslaugos.** VB ir visuose padaliniuose esančia vieša interneto prieiga (VIP) pasinaudojo 377 vartotojai – 30,6 % bibliotekas lankančių vaikų iki 14 metų (2019 m. – 585 arba 38,8 %): VB – 14, MP – 60, kaimo padaliniuose – 303 (vidutiniškai – po 20).

Interneto lankytojų skaičius – 6934 (2019 m. – 13624): VB – 1048 (-2924), MP – 1260 (-1235), KP – 4626 (-6106), vidutiniškai po 308, daugiausia: Šimonyse – 1782, Noriūnuose – 963, Antašavoje – 717.

Nuotolinis mokymasis, išmanūs įrenginiai beveik kiekvieno namuose mažina poreikį naudotis internetu bibliotekoje.

V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai

2020 m. balandžio mėn. buvo atnaujinta Bibliotekos interneto svetainė www.kupiskiovb.lt, kurią administruoja vyresn. bibliotekininkė Regina Vilčinskienė (IVBRS). Į ją perkelta visa senojoje svetainėje buvusi informacija, parengti nauji skyriai: *Kupiškio kraštas spaudoje*, *Biblioteka visiems*, sukurtos dvi Google svetainės: *Laimutės pasakėlės* ir *Klubas „Knygius“*. 2020 m. iš viso patalpintos 439 publikacijos (iš jų 96 – straipsniai, 40 – skelbimų/kvietimų, 303 – kita informacija). Jas rengė VB ir padalinių darbuotojai.

2020 m. virtualių apsilankymų interneto svetainėje skaičius – 16387 (2019 m. – 9936). Fizinio lankytojų skaičius – 51666. Vadinas, vienas rajono gyventojas bibliotekos interneto svetainėje apsilankė vidutiniškai vieną kartą per metus, o bibliotekoje – vidutiniškai 3 kartus. Virtualių apsilankymų skaičiaus augimui didžiausią įtaką turėjo Bibliotekos interneto svetainės atnaujintas turinys, naujų elektroninių paslaugų pasiūla.

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus darbuotojos nuolat pildo bibliotekos interneto svetainėje kraštotyrinės tematikos informacijai skirtą skyrių „Kraštotyra“, kuriame yra poskyriai: „Bibliotekos leidiniai“, „Kraštotyros darbai“, „Leidiniai apie Kupiškį“, „Skaitmeninės kolekcijos“, „Kupiškio krašto garbės piliečiai“, „Žymūs kupiškėnai“, „Mūsų kraštas: spaudoje ir interaktyviuose žemėlapiuose“. Daug naujos kraštotyrinės informacijos buvo parengta kovo–gegužės mėnesiais, kai karantino metu skyriaus darbuotojai dirbo nuotoliniu būdu.

Poskyriui „Leidiniai apie Kupiškį“ paruošta informacija apie 2018–2020 m. išleistas 27 knygas.

Poskyrio „Žymūs kupiškėnai“ asmenybių sąrašas papildytas 52 naujomis pavardėmis ir 185 biografijomis. Šiuo metu čia galima rasti 476 įvairių sričių (mokslininkų, menininkų, rašytojų, sportininkų, mokytojų, kariškių, politikų ir kt.) nusipelnusių kupiškėnų pavardes ir jų biografijas.

Renkama ir pateikiama informacija naujam svetainės skyreliui „Kupiškio kraštas spaudoje“. Iš LIBIS Bibliografinės Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazės išrenkami straipsniai apie Kupiškį, spausdinti respublikinėje ir kitų rajonų spaudoje, aprašai su anotacijomis ir kas mėnesį sudaromi jų sąrašai. Straipsnius, kurių įrašų nėra, aprašo vyresn. bibliotekininkė N. Galvanauskienė. Per metus ji išrinko 2019–2020 m. publikacijas (įrašus) ir sudarė sąrašus: 2019 m. – 12 sąrašų, kuriuose 286 pozicijos, 2020 m. – 10 sąrašų ir 238 pozicijos.

J. Pipynienė sukūrė 5 naujus filmukus nuo 2017 m. įgyvendinamo projekto „Prabylanti krašto istorija“ virtualiam žemėlapiui: „Skulptoriaus Juozo Kėdainio tėviškė laiškuose ir atsiminimuose“, „Almanachas „Kupiškis 2019“, „Kraštiečių fotomenininkų susitikimas Kupiškio viešojoje bibliotekoje“, „Susitikimas su rašytoja Renata Šerelyte“, „Kupiškio bibliotekos dovana kupiškėnams“. Sukurtas reklaminis filmukas „Kaip nykštukas Knygų Kalėdų ieškojo“.

Poskyris „Skaitmeninės kolekcijos“ papildytas dviem įrašais: „Iš kraštotyrininkės Marijos Tamošiūnienės kolekcijos“ ir „Laikraštis „Stalino keliu“. Plačiau skyriuje „VIII.10. Dokumentų skaitmeninimas“.

2. Elektroninio katalogo kūrimas

● **Kupiškio VB elektroninis katalogas.** Bibliotekos elektroniniame kataloge 2020-12-31 buvo 94986 knygų, natų, rankraščių, grafikos, elektroninių, garso ir vaizdo, trimačių, serialinių ir kitų dokumentų bibliografiniai įrašai (BĮ), iš jų 31601 arba 33 % sudaro analiziniai įrašai, 63385 arba 67 % – knygų ir kitų dokumentų BĮ. LIBIS suvestiniam katalogui iki 2020-12-31 buvo pateikti 64060 bibliografinių įrašų. Iš jų viešosios bibliotekos darbuotojai sukūrė 2261 naują bibliografinį įrašą (duomenys iš LIBIS SK statistikos).

2020 m. sukurti 3423 bibliografiniai įrašai (2019 m. – 3203), iš jų: 2168 arba 63 % knygų, serialinių ir kitų dokumentų bibliografiniai įrašai, 1255 arba 37 % – analiziniai įrašai. 2020 m. naujų BĮ sukurta daugiau. BĮ skaičiaus mažėjimą arba augimą lemia naujų inventorintų dokumentų gautis pavadinimais, fiziniai vienetai bibliografinių įrašų kūrime įtakos neturi. Įtakos turi tik dokumentų rekatalogavimas, jei yra sukuriami nauji BĮ.

2020 m. vartotojai naudojo viešosios bibliotekos elektroniniu katalogu www.OPAC. Prie jo vartotojai buvo prisijungę (virtualių apsilankymų skaičius) 4944 (2019 m. – 5074, 2018 m. – 2911) kartus, atliktos 18406 (2019 m. – 16183, 2018 m. – 24794) paieškos.

• ***LIBIS Analizinės bibliografijos posistemis***

Analizinių įrašų kūrimas ir duomenų perdavimas į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB) – svarbi Kraštotyros ir edukacijos skyriaus veiklos sritis. Ataskaitiniais metais sukurtas 1201 (2019 m. – 1009) analizinis įrašas (aprašyti rajoninio laikraščio „Kupiškėnų mintys“ ir respublikinės spaudos straipsniai apie Kupiškį): 824 – išsamūs, 59 – nebaigti. Į NBDB išsiųsti 827 įrašai (tik „Kupiškėnų minčių“ straipsnių). Redaguota 650 įrašų (nusikopijuoti iš NBDB). Šie įrašai (tai kraštotyros tematikos straipsniai iš respublikinių ir kitų rajonų leidinių) ant katalogo kortelių nespausdinti. LIBIS Analizinės bibliografijos posistemyje sukurti įrašai iš „Kupiškėnų minčių“ ant katalogo kortelių taip pat nebespausdinami ir į kraštotyros kartoteką nebejungiami. Atspausdintos tik 44 straipsnių apie rajono bibliotekas kortelės. Informaciją galima rasti Kupiškio VB elektroniniame kataloge per straipsnių paiešką.

• ***Padalinių dokumentų fondų rekatalogavimas***

2020 m. buvo tęsiami ir jau baigti bibliotekos padalinių fondų, sujungtų su pagrindinių mokyklų dokumentų fondais (Šimonių, Noriūnų) rekatalogavimo darbai. Per metus surekataloguota – 2316 fiz. vnt. dokumentų.

Surekataloguotas visas Bibliotekos fondas, bibliografiniai įrašai viešai prieinami, todėl informacijos paiešką LIBIS el. kataloge vartotojai gali atlikti savarankiškai.

3. **Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis**

• ***Skaitytojų aptarnavimo posistemė*** Kupiškio viešojoje bibliotekoje veikia nuo 2007 m. sausio 2 d. Dokumentų rezervavimo funkcija naudota mažiau nei 2019 m., nes karantino metu, net 66 darbo dienas nebuvo aptarnaujami skaitytojai. Ataskaitiniais metais rezervuoti 847 fiz. vnt. (2019 m. – 1116 fiz. vnt.) dokumentų, iš jų – 842 Abonementu ir tik 5 Vaikų erdvėje. Dokumentus skaitytojai dažniau rezervavo telefonu.

Vartotojų autoinformavimo funkcija leidžia bibliotekai informuoti vartotojus apie dokumentų grąžinimo terminą ir įspėti skolininkus. 2020 m. 546 vartotojai gavo priminimo laiškus (2019 m. – 560) dėl dokumentų grąžinimo, iš jų 344 vartotojai prasitęsė dokumentų panaudos laiką, o 202 vartotojai šia galimybe nepasinaudojo. Priminimai išsiųsti dėl 10003 dokumentų grąžinimo (2019 m. – dėl 9847), pratęsti 5086 dokumentai, o 4917-ai ši galimybė nepanaudota.

Dokumentų grąžinimo įrenginys (DGĮ funkcija) esantis prie viešosios bibliotekos pastato, sudaro galimybę vartotojams grąžinti dokumentus bet kuriuo paros metu. 2020 m. šia paslauga pasinaudojo 548 (2019 m. – 368, 2018 m. – 465) vartotojai. DGĮ ypač buvo naudingas karantino metu, kai dirbta nekontaktiniu būdu, grąžinamus dokumentus vartotojai turėjo palikti šiame įrenginyje.

• ***LIBIS programinė įranga ir jos sprendimo būdai***

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka 2017 m. vykdė projektą „Išsaugojimas ir sklaida (LIBIS modernizavimas)“, kurio viena iš pagrindinių veiklų buvo LIBIS modernizavimas perkeltant esamus ir atnaujintus bibliotekų veiklos procesus į debesų kompiuterijos pagrindu veikiančią IT infrastruktūrą. Į LNB infrastruktūroje sukurtą debesį 2017 m. spalio 25 d. perkeltos Kupiškio savivaldybės viešosios bibliotekos LIBIS duomenų bazės, išsisprendė LIBIS programų darbo techninės problemos. Nuo 2019 m. sausio 2 d. LIBIS skaitytojų aptarnavimo programa su LIBIS pažymėjimais skaitytojus aptarnavo Subačiaus, Skapiškio, Noriūnų padaliniai, o nuo 2020 m. sausio 2 d. ir Šepetos padalinys.

• ***LIBIS programinės įrangos pakeitimai***

2020 m. buvo atnaujinta sutartis su UAB „Asseco Lietuva“. Gruodžio mėn. buvo atnaujinta LIBIS programos versija. Šiuo metu dirbama su LIBIS programinės įrangos 4.43.0.0 versija. Atlikta

keletas pakeitimų Komplektavimo programoje, Skaitytojų registracijoje ir Skaitytojų aptarnavimo posistemėje. Per ataskaitinį laikotarpį įdiegta LIBIS Katalogavimo programa – skaitytojų aptarnavimo posistemė Šimonių padalinyje. Darbuotoja jau buvo susipažinusi su LIBIS programa, tik buvo apmokyta dirbti LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemėje – skaitytojai bus aptarnaujami nuo 2021 m. pradžios.

4. Naudojimasis elektroniniais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis

• Elektroninių paslaugų statistika

Interneto seansų skaičius ir trukmė apskaitoma pagal elektroninių paslaugų apskaitos programą (VRSS) ir kompiuterių retrospektyvos rodmenis. Kitos elektroninės paslaugos (atsisiųstųjų dokumentų ir įrašų skaičius, virtualių apsilankymų skaičius) apskaitomos pagal LIBIS Kataloguotojų darbo apskaitos programą ir prenumeruojamų duomenų bazių (DB) panaudojimo bei svetainės www.kupiskiovb.lt apsilankymų statistiką:

- Interneto seansų skaičius: SVB – 18159 (2019 m. – 50135), VB – 10086, MP – 1865, KP – 6208;
- Interneto seansų trukmė (val.): SVB – 8662 (2019 m. – 13160), VB – 3814, MP – 1273, KP – 3575;
- Atsisiųstųjų dokumentų skaičius (iš DB): SVB – 389 (2019 m. – 99), VB – 389;
- Atsisiųstųjų įrašų skaičius (iš VB el. katalogo ir DB): SVB – 5752 (2019 m. – 4690);
- Virtualių apsilankymų skaičius (www.kupiskiovb.lt, VB el. kataloge, DB, virtualiuose renginiuose ir nuotoliniuose mokymuose): SVB – 24683 (2019 m. – 13114).

5. Naudojimasis licencijuotais e. ištekliais (DB)

Kupiškio VB vartotojams prieinamas EBSCO Publishing DB paketas (10 DB), siūlantis visateksčius elektroninius socialinių ir humanitarinių mokslų, medicinos, verslo ir ekonomikos žurnalus, laikraščius ir žinytus. Jomis galima naudotis ir bibliotekoje, ir nuotoline prieiga. Dažniausiai vartotojai ieško informacijos moksliniams darbams, pranešimams rengti.

EBSCO Publishing duomenų bazių panaudojimo statistika:

- interneto seansų skaičius – 303 (2019 m. – 181),
- atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 125 (2019 m. – 98),
- atsisiųstųjų įrašų skaičius – 742 (2019 m. – 352),
- virtualių apsilankymų skaičius – 653 (2019 m. – 267).

Pagal Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos pasirašytą licencinę sutartį nuo 2015 m. Kupiškio VB vartotojai naudojami Naxos Music Library duomenų baze. Tai išsami muzikos duomenų bazė, kurioje pateikiami klasikinės, džiazo, pasaulio tautų folkloro, šiuolaikinės populiariosios, roko muzikos įrašai, kompozitorių ir atlikėjų biografijos, muzikos terminų žodynas. Per metus atsisiųsti 35 įrašai.

Kultūros ministerijos lėšomis 2020 m. centralizuotai buvo prenumeruota Infolex teisinė duomenų bazė. Operacijų skaičius per metus – 241 (2019 m. – 190).

Nuo 2018 m. bibliotekai suteikta prieiga prie „Vyturio“ duomenų bazės, kurioje 400 svarbiausių elektroninių knygų mokyklai ir laisvalaikiui. 2020 m. prisijungė 12 vartotojų, skaitė 23 knygas.

Didesnę duomenų bazių panaudą, palyginti su 2019 m., lėmė pandemijos situacija Lietuvoje ir su ja susijęs nuotolinis darbas. Duomenų bazių administratorė vyresn. bibliografė J. Pipnienė.

6. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant įvairius užklausų vykdymo būdus („Klausk bibliotekininko“ ir kt.)

Bibliotekų elektroninių paslaugų portalo www.ibiblioteka.lt paslauga nėra populiari. „Klausk bibliotekininko“ programoje gautos ir atsakytos tik 4 užklausos.

- **Bibliografinės užklausos.** Per metus vartotojai pateikė 1734 (2019 m. – 2037), iš jų 277 pateiktos elektroninėmis priemonėmis: VB – 706, Subačiaus padalinyje – 415, kaimo padaliniuose – 613 (vidutiniškai po 41).

Kraštotyros ir edukacijos skyriuje 2020 m. atsakyta į 179 užklausas (2019 m. – 293). Pagal užklausų tipus: teminių – 170, tikslinamųjų – 3, faktografinių – 6. Iš teminių užklausų daugiausia buvo kraštotyros tematikos užklausų (apie 70 %). Keletas pavyzdžių: Puožo pieninės istorija, žydai Kupiškyje, Kupiškio rajono kaimų istorijos, Adomynės ir Noriūnų dvarai, Kupiškio krašto tautodailininkai, kupiškėnai tremtiniai, Kupiškio miesto įmonės ir įstaigos nuotraukose, žymių kupiškėnų, palaidotų rajono kapinėse, nuotraukos ir kt. Į 34 užklausas atsakyta elektroninėmis priemonėmis – informacija persiūsta el. paštu.

Dažnai užklausas pateikia Kupiškio etnografijos muziejaus specialistė Aušra Jonušytė, „Kupiškėnų minčių“ redakcijos ir Kupiškio kultūros centro darbuotojai, studentai, Bibliotekos padalinių ir kitų rajonų bibliotekų darbuotojai. „Kupiškėnų mintys“ toliau vykdė Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo finansuotą projektą „Kupiškio krašto kaimų istorijos“, todėl žurnalistai informacijos ieškojo ir bibliotekos fonduose, ir kartotekose.

Lankytojų aptarnavimo skyrius 2020 m. gavo 527 užklausas, iš jų 53 elektroninėmis priemonėmis.

Pastaba: Statistinių ataskaitų „1 Biblioteka metinė“ lentelės „Vartotojų aptarnavimas“ 27–30 grafose nurodomas bendras užklausų ir VIP konsultacijų skaičius.

7. Naudojimasis interneto paslaugomis

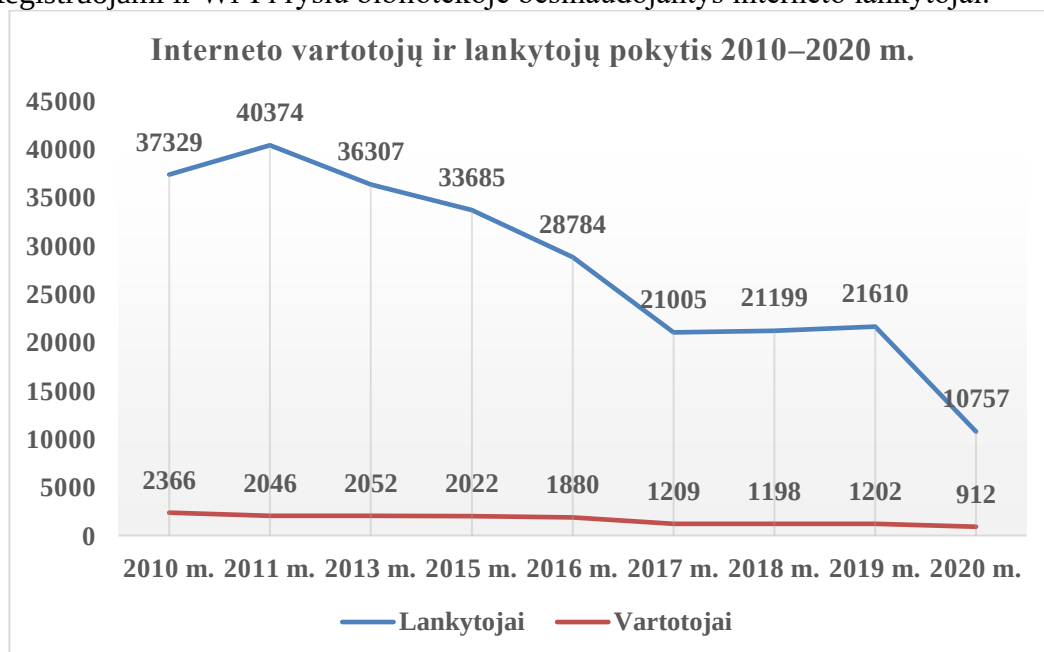
● **Registruotų interneto vartotojų skaičius per metus:** SVB – 912 (2019 m. – 1202); VB – 187 (-106), Subačiaus miesto padalinyje – 195 (-28), kaimo padaliniuose – 530 (-164) (vidutiniškai po 35). Daugiausia VIP vartotojų Skapiškyje ir Šimonyse – po 73, Rudiliuose – 71.

VIP veikia VB ir visuose padaliniuose bei skaitytojų aptarnavimo punktuose, o šia paslauga naudojosi 19,92 % (2019 m. – 23,2 %) bibliotekų vartotojų.

Interneto vartotojai apskaitomi ne tik pagal vartotojų registracijos ir statistikos sistemos (VRSS) duomenis, bet ir pagal vartotojų registracijos korteles.

● **Apsilankymų skaičius (VIP lankytojai):** SVB – 10757 (2019 m. – 21610), VB – 2822 (-3184), MP – 1785 (-1160), KP – 6150 (-6509), vidutiniškai po 410. Lyginant su 2019 m., interneto lankytojų skaičius SVB sumažėjo 50,22 %.

Kiekvienas interneto vartotojas VIP pasinaudojo vidutiniškai po 12 (2019 m. – 18) kartų per metus. Registruojami ir Wi-Fi ryšiu bibliotekoje besinaudojantys interneto lankytojai.

2010–2020 m. rodiklių dinamika rodo, kad registruotų interneto vartotojų skaičius, augo iki 2010 m., vėliau pradėjo mažėti. Daugiausia VIP lankytojų (40374) sulaukta 2011 m., nes buvo pradėtos teikti naujos interneto paslaugos. Vėlesniais metais buvo stebimas jų mažėjimas. 2018–2019

m. interneto lankytojų skaičius šoktelėjo į viršų, nes pradėta atnaujinti kompiuterinė įranga vartotojams. 2020 m., dėl ribojimo naudotis skaityklų paslaugomis, interneto lankytojų skaičius krito 50,22 %.

8. Socialinių tinklų panaudojimas

Kupiškio SVB darbuotojai administruoja 16 socialinių tinklų paskyrų ar grupių, iš jų 15 Facebook ir 1 Instagram. Kupiškio viešoji biblioteka – 4 Facebook ir 1 Instagram. Siekiant neprarasti ryšio su skaitytojais 11 padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų taip pat turi susikūrę Facebook paskyras. Socialiniuose tinkluose 2020 m. dažniausia dalintasi informacija apie nuolat kintančią bibliotekos lankytojų aptarnavimo tvarką, elektronines bibliotekos paslaugas, gautas naujas knygas, įvairias bibliotekų iniciatyvas.

Kupiškio viešosios bibliotekos Facebook paskyra <https://www.facebook.com/kupiskiovb/> turi 1168 sekėjų, 1127 vartotojams jis patinka. 2020 m. šioje FB paskyroje paskelbti 154 įrašai, iš jų – 116 VB darbuotojų sukurtų įrašų, tame skaičiuje – 10 vaizdo formatu. Didžiausias aktyvumas buvo balandžio mėnesį (38 įrašai), kuomet vyko Nacionalinės bibliotekų savaitės virtualūs renginiai.

Bibliotekos sukurtų įrašų paspaudimų (peržiūrų) – 7487, reakcijų į šiuos įrašus – 3474. Populiariausias įrašas apie J. Kraujūno fotografijų virtualią parodą (1943 peržiūros, 114 reakcijų), kvietimai į vyksiančius renginius. Didelio populiarumo susilaukė ir įrašai, susiję su bibliotekos siūlomomis paslaugomis, skaitmeninio raštingumo mokymais: „Mokymai tęsiasi“ (551 peržiūra), „Biblioteka kviečia – čia yra ką veikti“ (936 peržiūros, 94 reakcijos), „Ką veikia bibliotekininkai?“ (775 peržiūros, 53 reakcijos). Daugiausiai FB vartotojų (12,8 tūkst.) pasiekė įrašas apie fotografijų konkursą „Žvilgsnis į Kupiškį“ (tiek žmonių matė šį įrašą, bet nebūtinai peržiūrėjo). Paskyrą administruoja KES vyresn. bibliotekininkė R. Vilkenė.

Edukacijų klasės FB paskyrą <https://www.facebook.com/KlubasPOPAMOKU/> administruoja KES bibliotekininkė I. Žurauskienė. Per metus įkelta 12 įrašų, iš jų edukacinių užsiėmimų – 5. Įrašų patiktukai – 82, peržiūros – 343, komentarai – 3, bendrinimų – 15.

Skautai Kupiškyje FB paskyrą <https://www.facebook.com/Skautai-Kupiskyje/> administruoja vyresn. bibliotekininkė R. Vilkenė. Puslapį seka 129 vartotojai, mėgsta – 127. Per metus įkelta 15 įrašų, kurie surinko 106 patiktukus, pasiekti 1575 vartotojai (tiek žmonių matė šios paskyros įrašus).

Bibliotekos Instagram paskyra (administratorė I. Žurauskienė) sukurta 2020 m. balandžio 6 d., turi 132 sekėjus, pradėti sekti 39 puslapiai. Sukurtas 81 įrašas, iš jų 6 – vaizdo įrašai. Peržiūrų skaičius – 201, į įrašus sureaguota 378 kartus, sulaukta 22 komentarų. Dalyvauta 1 konkurse, pasidalinta 3 konkursais. Sukurti 2 rubrikų įrašai, įkelta 12 įrašų apie parodas, 12 renginių skelbimų, 1 edukacinio užsiėmimo pasiūlymas, 38 istorijų.

Knygų klubas „Knygius“ turi susikūrus uždarą Facebook grupę, kuri vienija 103 narius. Knygų mylėtojai dalinasi perskaitytų knygų įspūdžiais, kelia jų nuotraukas, rekomendacijas skaityti vieną ar kitą kūrinį. Karantino metu, per Messengerį rengė uždarus klubo narių susitikimus, kuriuose aptarė perskaitytas knygas, susipažino su knygų naujienomis.

Biblioteka turi *Youtube* kanalą vaizdo įrašams skelbti: virtualiems renginiams, skaitymo skatinimo priemonėms, virtualioms parodoms, filmukams ir t. t.

9. Virtualūs renginiai (vaizdiniai ir žodiniai renginiai, edukaciniai užsiėmimai)

Dėl pasaulinės COVID-19 viruso pandemijos daug veiklų persikėlė į virtualią erdvę, ieškota naujų darbo formų. Organizuoti 96 virtualūs renginiai, nuotolinės vaizdo konferencijos, iš jų: 24 – vaizdiniai, 45 – žodiniai ir 27 – edukaciniai.

Kraštotyros ir edukacijos skyrius organizavo 29 virtualius renginius: 9 vaizdinius, 7 – žodinius ir 13 edukacinių.

Bibliotekos interneto svetainės skyriuje „Paslaugos“ skelbiamos virtualios parodos (<https://www.kupiskiovb.lt/virtualios-parodos/>), dauguma – kraštotyrinės tematikos. Apie jas plačiau rašoma ataskaitos skyriuje „III.3.3. Virtualios parodos“.

Iš virtualių žodinių renginių paminėtini: projekto „Kartas sujungianti fotografija“ konkursas „Žvilgsnis į Kupiškį“ ir baigiamasis renginys – vaizdo konferencija per Microsoft Teams programą

(plačiau skyriuje „III.2.1. Projektų renginiai“), akcijos „Lietuva skaito“ renginys „Kupiškis skaito Juozą Baltušį“, skulptoriaus Jono Jagėlos kūrybinio palikimo (plačiau skyriuje „III. 2.5. Kiti žodiniai renginiai“) ir Justino Marcinkevičiaus knygos „Ko nežino upė“ (plačiau skyriuje „VI. 2.4. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose“) pristatymai, Kupiškio meno mokyklos mokinių kūrybinių darbų paroda „Šventų Kalėdų belaukiant ir vasarą prisimenant“ (daugiau skyriuje „III.3.4. Kūrybinių darbų parodos“) ir „Samuelis Bakas: gyvenimo istorija tapybos darbuose“ (daugiau skyriuje „III.2.1. Projektų renginiai“).

Subačiaus bibliotekos 80-mečiui skirtą filmuką „Aštuoni bibliotekos dešimtmečiai“ pagal Subačiaus MP vyresn. bibliotekininkės Audronės Bukienės pateiktą medžiagą panaudodama Canva programą sukūrė KES bibliotekininkė I. Žurauskienė (<https://www.kupiskiovb.lt/naujienos/astuoni-bibliotekos-desimtmeciai1/>).

Edukacijų klasės Facebook paskyroje <https://www.facebook.com/watch/KlubasPOPAMOKU/> paskelbtos 6 virtualios edukacijos („IV.2.1. Renginių vaikams charakteristika“), neformalaus vaikų švietimo užsiėmimams sukurta uždara Facebook grupė („IV.3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams“).

Knygų klubas „Knygius“ rengė virtualius susitikimus (5), kurių metu buvo pristatomi nauji leidiniai, diskutuojama apie perskaitytas knygas.

Vaikų erdvės darbuotojos karantino metu, kai lankytojams nebuvo galima ateiti į biblioteką, renginius taip pat perkėlė į virtualią erdvę. Vyresn. bibliotekininkė L. Kliopkinienė ėmė pristatyti knygas virtualiai, skaitydama jų ištraukas. Tuos garso įrašus galima rasti bibliotekos svetainės skiltyje „Vaikų erdvė“ rubrikoje „Laimutės pasakėlės“. Iš viso buvo parengta 15 knygelių pristatymų, kurių metu pristatytos 105 knygos. Rengti virtualūs susitikimai, jungiantis per Zoom programą, su vaikų lopšelių/darželių grupėmis: įvairių užduočių atlikimas, aptarimas, virtualūs naujai gautų knygų pristatymai, pasakų inscenizacijos,

Virtualūs renginiai nekompensuoja kontaktinių renginių, gyvo bendravimo.

10. Kitos paslaugos – kraštotyros veikla

● **Svarbiausios veiklos kryptys:** kraštotyros dokumentų fondo įvairiose laikmenose ir informacijos apie Kupiškio kraštą bei jo žmones, kultūros paveldą kaupimas, tvarkymas, saugojimas, rankraštyno tvarkymas, skaitmeninimas ir sklaida, dalyvavimas LIBIS analizinės posistemės kūrime (VB), kraštotyros darbų, leidinių ruošimas ir leidyba, virtualių parodų ir kitos kraštotyros informacijos viešosios bibliotekos svetainei www.kupiskiovb.lt rengimas, kraštotyros renginių organizavimas. Apie šias veiklas rašoma kituose ataskaitos skyriuose.

VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKiant TOBULINTI PASLAUGAS

1. Lietuvos kultūros tarybai (LKT) parengti projektai

2020 m. Lietuvos kultūros tarybai buvo pateiktos 6 projektų paraiškos. 2021 m. finansavimui parengtos 3: programai „Tolygi kultūrinė raida“ – „HO skulptūros, prabylančios autoriaus balsu“ (vadovė J. Vosylienė) ir „Atviras Kupiškio informacinis srautas – AKIS 2021“ (vadovė I. Žurauskienė), programai „Atminties institucijos: inovatyvių paslaugų kūrimas“ – „Žymūs kupiškėnai ir jų atminties ženklai: interaktyvus žemėlapis“ (vadovė L. Matiukaitė). Apie jų vertinimą bus žinoma 2021 m.

2020 m. II pusmečio finansavimui parengtos taip pat 3 paraiškos: programai „Tolygi kultūrinė raida“ – „Šeimų istorijos“ (vadovė R. Vilkienė), programai „Atminties institucijos: inovatyvių paslaugų kūrimas“ – „Atminties sodai“ (vadovė R. Vilkienė), programai „Tarpsritinių projektų sritis: kultūros ir meno organizacijų naujų produktų ir (ar) paslaugų kūrimas“ – „Magiški vakarai“ (vadovė I. Žurauskienė). Finansuotas tik pastarasis projektas.

1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai

2020 m. buvo įgyvendinami 5 Kraštotyros ir edukacijos skyriaus darbuotojų parengti projektai (4 iš jų paraiškos buvo parengtos dar 2019 m.), kuriems LKT skyrė 14600 Eur dalinį finansavimą.

• **„Šventinis desertas Kovo 11-ajai“** (vadovė R. Vilkienė)

Paraiška teikta Lietuvos Kultūros tarybos (LKT) programos „Pilietinis ugdymas ir atminties įprasminimas“ veiklai „Projektai, skirti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo (Kovo 11-osios) 30-mečiui“. Projekto sąmata 2500 Eur, iš LKT buvo prašoma 2250 Eur. Paraiška įvertinta 72,20 balais, gautas LKT finansavimas – 1800 Eur. Rėmėjas (VšĮ „Kupiškio televizijos ir informacijos centras“) suteikė paslaugų už 260 Eur. Bendras projekto biudžetas 2060 Eur.

Projekto tikslas – padėti formuoti naujoms Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimo tradicijoms, atraktyviais būdais pristatant Kupiškio rajono bendruomenei reikšmingus Lietuvos kultūros kūrėjus ir jų pasiekimus. Dėl pavasarį paskelbto karantino keitėsi projekto įgyvendinimo laikas ir veiklos, bet tikslas buvo pasiektas – suorganizuoti keturi renginiai, vietoje planuotų trijų, neįprastu būdu keletą mėnesių pažymint Nepriklausomybės atkūrimo jubiliejinius metus. Vietoje koncertinės programos „Muzikinis desertas su Viktoru Diavara“ kavinėje „Janta“, buvo suorganizuotas renginys Kupiškio miesto aikštėje. Atsisakyta Panevėžio teatro „Menas“ kūrybinių dirbtuvių, bet organizuotas gitaristo Roberto Semeniuko koncertas ir susitikimas su rašytoja Renata Šerelyte. Apie projekto renginius skyriuje „III.2.1. Projektų renginiai“.

• **„Smėlėtais ramybės takeliais: interaktyvi kelionė“** (vadovė J. Vosylienė)

Paraiška teikta LKT „Atminties institucijų“ programos veiklai „Inovatyvių paslaugų kūrimas“. Projekto sąmata 3690 Eur, iš LKT buvo prašoma 3115 Eur. Paraiška įvertinta 76,20 balais, gautas LKT dalinis finansavimas – 2800 Eur. Savivaldybė skyrė 280 Eur, kitų rėmėjų indėlis 550 Eur (paslaugos, žmogiškieji ištekliai). Bendras projekto biudžetas 3630 Eur.

Projekto tikslas – surinkti ir pateikti susistemintą informaciją apie Kupiškio rajone esančias žymių, mūsų kraštui ir Lietuvai nusipelnusių žmonių amžinojo poilsio vietas, taikant tradicinius ir diegiant šiuolaikinių technologijų naudojimu pagrįstus sprendimus sukurti sąlygas lankytojams virtualiai aplankyti žymių asmenybių palaidojimo vietas Kupiškio rajono kapinėse.

Įgyvendinant projektą surinkta informacija apie žymių žmonių palaidojimo vietas Kupiškio rajono civilinėse kapinėse. Į šią veiklą buvo įtraukti Kupiškio viešosios bibliotekos ir jos padalinių darbuotojai, Trečiojo amžiaus universiteto lankytojai, kraštotyrininkai, savanoriai, seniūnijų darbuotojai, skautai. Sutvarkytos apleistos ir neprižiūrimos kapavietės, pasodinta gėlių. Nufotografuotos žymių žmonių amžinojo poilsio vietos, parengtos trumpos žymių kupiškėnų biografijos, surinktos jų nuotraukos. Šiose veiklose dalyvavo 46 žmonės.

Parengtas interaktyvus žemėlapis „Ramybės takais: interaktyvi kelionė“, kuriame 24 kapinės ir 4 bažnyčių šventoriai. Iš viso užfiksuotos 76 žymių žmonių (knygnešių, mokytojų, gydytojų, fotografų, tautodailininkų, architektų, muzikantų, poetų, kunigų, kraštotyrininkų, kaimo šviesuolių, visuomenės veikėjų) palaidojimo vietos. Kiekvienos kapinės pristatomos simboliškai kapinių varteliais, kuriuos atvėrus ir sužinoma, kokios iškilios asmenybės juose palaidotos. Žemėlapyje pateikiama žymaus žmogaus nuotrauka, trumpa biografija ir jo kapo nuotrauka. Sukurta nauja Kupiškio viešosios bibliotekos inovatyvi paslauga – interaktyvus žemėlapis, kuris įkeltas į bibliotekos interneto svetainę (<https://www.kupiskiovb.lt/ramybes-takais/>).

Prie Kupiškio senųjų civilinių, Šimonių miestelio, Palėvenės miestelio ir Stračnių kaimo kapinių, kuriose palaidota daugiausia žymių žmonių, pastatytos informacinės lentelės su QR kodais šifruota informacija apie tose kapinėse palaidotas iškilias asmenybes.

Organizuotas seminaras „Ramybės takais: mirusiųjų pagerbimo papročiai Lietuvoje“, kurį vedė etnologė Gražina Kadžytė. Artėjant Vėlinėms bibliotekininkai dar kartą aplankė žemėlapyje „Ramybės takais: interaktyvi kelionė“ minimų žymių žmonių kapus, uždegė atminimo žvakutes.

• **„Kartas sujungianti fotografija: kupiškėniškoji tematika fotomenininkų kūryboje“** (vadovė L. Matiukaitė).

Paraiška teikta LKT programos „Tolygi kultūrinė raida“ Panevėžio apskrityje įgyvendinamam prioritetui „Panevėžio regiono kultūrinio identiteto populiarinimas, kultūrinis turizmas“. Projekto sąmata 5187 Eur, iš LKT buvo prašoma 3381 Eur. Paraiška įvertinta 73,37 balais, gautas LKT dalinis finansavimas – 2000 Eur. Kupiškio rajono savivaldybė skyrė 511,30 Eur, viešoji biblioteka prisidėjo

217 Eur, kitų rėmėjų (VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centras ir UAB „Kupiškėnų mintys“) paslaugos įvertintos 130 Eur. Bendras projekto biudžetas 2858,30 Eur.

Projekto tikslas – Kupiškio krašto kultūros paveldo išsaugojimas ir jo savitumo atskleidimas per fotografijos meno retrospektyvą ir naujas kūrybines iniciatyvas, į jas įtraukiant kraštiečius fotomenininkus ir fotografus mėgėjus, bendradarbiaujant su kitomis regiono kultūros įstaigomis ir kartu minint Kupiškio foto metraštininko Juozo Kraujūno 75-ąsias gimimo metines.

Įgyvendintos numatytos priemonės, organizuoti renginiai: 5 fotografijų parodos, 1 parodos atidarymas, 1 pleneras, 1 konkursas, 1 vaizdo konferencija. Projekte dalyvavo 9 profesionalūs ir 35 mėgėjai fotografai. Neįmanoma tiksliai suskaičiuoti parodų lankytojų skaičiaus, nes dvi fotografijų parodos veikė atvirose erdvėse (tai buvo gera išeitis dirbant ir gyvenant ekstremalios situacijos sąlygomis): Kupiškio miesto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje, Kupiškio viešosios bibliotekos languose ir ant jos pastato sienų. Manoma, kad parodas apžiūrėjo 2000–2300 kupiškėnų ir miesto svečių. Vykdytos veiklos deramai pristatė Kupiškio krašto XX a. antrosios pusės ir šiandienos įvykius, žmones. Plačiau apie projekto renginius skyriuje „III.2.1. Projektų renginiai“.

Projektas turi didelę išliekamąją vertę, nes ant drobės ir fotopopieriaus atspausdinta 118 fotografijų. Šios parodos kelias po rajono kultūros įstaigas ir mokyklas, o vėliau fotografijos praturtins Kupiškio viešosios bibliotekos rankraščių fondą.

● **„Atviras Kupiškio informacinis srautas – AKIS 2020“** (vadovė I. Žurauskienė)

Projektas buvo teiktas programos „Tolygi kultūrinė raida“ prioritetui „Panevėžio regiono kultūrinio identiteto populiarinimas, kultūrinis turizmas“. Projekto sąmata 7970 Eur, iš LKT buvo prašoma 5080 Eur. Paraiška įvertinta 66,64 balais, gautas LKT dalinis finansavimas – 3000 Eur. Kupiškio rajono savivaldybė skyrė 406,10 Eur prekėms įsigyti, VšĮ „Kupiškio televizijos ir informacijos centras“ suteikė paslaugų už 100 Eur (vaizdo reportažai), UAB „Kupiškėnų mintys“ – už 300 Eur (straipsniai). Kupiškio viešoji biblioteka prisidėjo žmogiškaisiais ištekliais (1055,88 Eur). Bendras projekto biudžetas 4861,98 Eur.

Projekto tikslas – sukurti naujas kultūros ir kitų sričių jungtis plečiant bibliotekos paslaugų įvairovę infrastruktūriniame objekte (geokupole) Kupiškio miesto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje, bendradarbiaujant su Aukštaitijos regiono turizmo informacijos centrais ir kultūros įstaigomis, vykdant kūrybines iniciatyvas ir teikiant informacines, skaitymo ir laisvalaikio paslaugas.

Tęstinio projekto įgyvendinimui buvo skirta mažiau lėšų, todėl geokupolas buvo išnuomotas trumpesniajam laikotarpiui – tik dviem mėnesiams. Liepos–rugpjūčio mėnesiais (darbo dienomis 9–18 val. ir šeštadieniais 10–14 val.) jame veikė vasaros skaitykla, kupiškėnams ir miesto svečiams buvo teikiamos šios paslaugos: knygų ir periodinių leidinių skolinimas, mainų bibliotekėlė, žaisloteka, informacija apie Kupiškio rajono lankytinus turistinius objektus ir vykstančius renginius, edukaciniai užsiėmimai. Organizuotas prancūziškai kalbančiųjų klubo „Amis parlants francais“ susitikimas, skirtas Nacionalinei Prancūzijos šventei paminėti, sudarytos sąlygos mamoms su mažyiais praleisti laiką patogiai susėdus ant sėdmaišių ir vartant knygeles, žaidžiant žaidimus. Keletas planuotų renginių neįvyko dėl sumažinto finansavimo, tačiau kilo naujų idėjų, kurios buvo sėkmingai įgyvendintos: prie vasaros skaityklos organizuoti kitų bibliotekos projektų renginiai – veikė fotografijų paroda „Pasivaikščiojimai po Kupiškio kraštą“, vyko koncertai.

Didelis lankytojų skaičius (1926 lankytojai, iš jų 765 vaikai) ir dokumentų išduotis (1098 vnt. spaudinių ir žaidimų) skatina šį projektą tęsti ir kitais metais. Vasaros skaitykla ir jos aplinka pagyvina rekonstruotą, bet vis dar tuštoką, miesto aikštę, nuolat sulaukiama kupiškėnų ir svečių, kurių vasarą tikrai nestinga, gerų atsiliepimų apie naujai sukurta bibliotekos paslaugą.

● **„Magiški vakarai“** (vadovė I. Žurauskienė)

Projektas teiktas programos „Tarpsritinių projektų sritis: kultūros ir meno organizacijų naujų produktų ir (ar) paslaugų kūrimas“ papildomam kvietimui. LKT projekto įgyvendinimui skyrė 5000 Eur. Savivaldybės ir partnerių prisidėjimas nebuvo būtinas.

Projekto numatytas tikslas – vizualiai patrauklia forma pateikti įvairių Lietuvos meno sričių šiuolaikinių kūrėjų darbus bei kultūros projektus visuomenei. Tikslas pasiektas. Projekto metu vykdytos veiklos ir sukurti produktai turės išliekamąją vertę.

Kupiškio miesto Kraštiečių mikrorajono, Kazio Šimonio gatvės pastatas (elektros transformatorinė) spalio mėnesį tarsi atgijo, pasipuošdamas šiuo metu taip madingu gatvės tapybos kūriniu. Sieninės tapybos meistrai Marius Skrupskis ir Edvinas Laucius tris pastato sienas nutapė Starkonių kaime gimusio dailininko Kazio Šimonio (1887–1978) paveikslų motyvais, o vieną sieną papuošė jauno K. Šimonio portretas.

Įsigyti du tapytojo Raimondo Savicko profesionaliosios dailės kūriniai, kurie skirti šiuo metu renovuojamam bibliotekos pastatui – buvusiai sinagogai. Apie projekto renginius (kino seansą po atviru dangumi ir virtualų parodos pristatymą) skaitykite skyriuje „III.2.1. Projektų renginiai“.

2. Kiti projektai

• „Tęstinių edukacinių veiklų ciklas „Kupiškio krašto QR kodas“

Kupiškio rajono savivaldybės Vaikų stovyklų ir kitų neformaliojo vaikų švietimo veiklų finansavimo programai (valstybės lėšos) parengta paraiška (vadovas VB direktorius A. Venckus) gavo 860 Eur finansavimą.

Veiklų ciklas skirtas padėti mokyklinio amžiaus vaikams atrasti įvairius Kupiškio rajono vietovių gamtos, kultūros ir meno paminklus, susipažinti su žymiais to krašto gyventojais ir jų darbais bei sukurti QR kodais bei vaizdinėmis iliustracijomis užpildytus atskirų Kupiškio vietovių žemėlapius. Tai 2019 m. vykdyto projekto tęsinys. 2020 m. ekspedicijos maršrutai vedė į Alizavą, Salamiestį, Virbališkius ir Palėvenėlę. Rugsėjo–rugsėjo mėnesiais daugiau kaip 20 vaikų iš šių vietovių kartu su bibliotekininkėmis S. Škinderyste, L. Dešriene, G. Lauciene ir L. Mačiulienė lankė iš anksto numatytus objektus, juos fotografavo ir filmavo, išmaniaisiais įrenginiais skaitė QR kodais šifruotą medžiagą apie lankomus objektus.

Buvo sumontuoti filmukai apie Alizavą ir Salamiestį. Parengti, sumaketuoti ir atspausdinti du minėtus kraštus pristatantys žemėlapiai „Palėvenėlės ir Virbališkių kraštas“ ir „Alizavos ir Salamiesčio kraštas“, kuriuose be iliustracinės medžiagos yra ir QR kodais šifruotos informacijos. Šios priemonės padės viešosios bibliotekos padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų lankytojams ir svečiams gauti išsamesnę informaciją apie lankytinus objektus, žymius žmones ir jų gyvenimo pėdsakus, kitą kraštotyrinę informaciją. Projekto metu parengtus žemėlapius ir sukurtus filmukas galima pasižiūrėti ir VB interneto svetainėje <https://www.kupiskiovb.lt/musu-krastas/>.

• „Užsiėmimų ciklas „Gamtos draugai“ (vadovė R. Vilkenė)

Kupiškio rajono savivaldybės Vaikų stovyklų ir kitų neformaliojo vaikų švietimo veiklų finansavimo programai (valstybės lėšos) parengta paraiška gavo 1007 Eur finansavimą.

Tai NVŠ programą „Skautauk, patirk, atrask“ papildantis projektas – socializacijos priemonė, įtraukusi ne tik skautus, bet ir socialiai jautrias šeimas. Plačiau apie veiklas skyriuje „IV.3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams“.

• „Integracijos link: vasaros bibliotekos iniciatyvos Kupiškio mieste“

Projektą parengė KES vyresn. bibliotekininkė R. Vilkenė. Paraiška teikta per Kupiškio Vietos veiklos grupę (VVG) Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamiems projektams (programos priemonė 08.6.1-ESFA-T-927 Spartesnis vietos plėtros strategijų įgyvendinimas). Bendras projekto biudžetas 20077,11 Eur: ES programos skirtos lėšos – 14162,61 Eur, savivaldybės lėšos – 2108,10 Eur, pareiškėjo lėšos – 3806,40 Eur. Projekto tikslas – įgyvendinant Kupiškio miesto veiklos strategijas padidinti mažas pajamas gaunančių šeimų narių socialinę ir kultūrinę integraciją. Veiklos bus įgyvendinamos 2021 m.

• Akcija „Metų knygos rinkimai“

SVB darbuotojos pateikė 17 paraiškų, teigiamai buvo įvertintos 6 (2019 m. – 14). Paauglių kategorijos knygas gavo Salamiesčio ir Skapiškio padaliniai; *suaugusiems* skirtas knygas – Lukonių

SAP; poezijos – Šimonių padalinys; *publicistikos ir dokumentikos*: VB Lankytojų aptarnavimo skyrius ir Laičių SAP.

3. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose

• „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“

Kupiškio viešoji biblioteka yra tęstinio Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto, skirto Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatų kūrybos sklaidai, partnerė, kartu vykdo įvairias veiklas. 2020 m. dėl karantino nebuvo bibliotekoje susitikimų su rašytojais, bet ieškota kitų darbo formų. Apskrities biblioteka organizavo nuotolinį Valentino Sventicko knygos „Ko nežino upė: dar kartą apie Justiną Marcinkevičių“ pristatymą. Virtualaus renginio įrašas (trukmė 38 min.) atsiųstas Kupiškio viešajai bibliotekai ir paskelbtas bibliotekos interneto svetainėje (<https://www.kupiskiovb.lt/renginiai/ka-zino-upe-dar-karta-apie-justina-marcinkeviciu/>).

Biblioteka dalyvauja bendrame Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomame projekte „*Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu viešosios interneto prieigos infrastruktūroje*“ ir projekte „*Prisijungusi Lietuva*“, kurį vykdo asociacija „Langas į ateitį“, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Ūkio ministerijos, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Vidaus reikalų ministerija.

2020 m. naujus kompiuterius ir spausdintuvus gavo 3 padaliniai: Salamiestis, Skapiškis, Šimonys ir 3 skaitytojų aptarnavimo punktai: Naiviai, Palėvenėlė, Rudiliai.

Gauti 3 projektoriai (Naiviams, Palėvenėlei ir Salamiesčiui), 3 televizoriai (Rudiliams, Skapiškiui, Šimonims). Organizuoti gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai, vyko įvairios akcijos. Daugiau apie projekto veiklas skyriuje „III.5. Vartotojų mokymai“.

VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Bibliotekos naudoja įvairias veiklos ir paslaugų viešinimo, įvaizdžio kūrimo priemones: įvairaus pobūdžio leidiniai, informacija žiniasklaidoje (tradicinėje periodinėje spaudoje, internete, per televiziją ir radiją), skelbimai bibliotekose ir viešose erdvėse, kvietimai į renginius, elektroniniai laišakai, socialiniai tinklai: Facebook ir Instagram, priemonės reprezentacijai su bibliotekos atributika, renginių fotografavimas, filmavimas ir kt.

1. Leidiniai

• **Knygos (2).** Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vedėja L. Matiukaitė leidybai parengė knygą „Virbališkiai laiko tėkmėje“ (sudarytoja mokytoja Kazimiera Danutė Sokienė, redaktorė L. Matiukaitė). Knygos apimtis 320 puslapių, ją sudaro 3 skyriai: „Virbališkiai praeityje ir šiandien“, „Etnografija (papročiai, tradicijos)“, „Virbališkiečiai“. 2020 m. pabaigoje ją 330 egz. tiražu išleido leidykla „Utenos Indra“. Virbališkių kaimo bendruomenė Kupiškio rajono savivaldybės Spausdinių leidybos dalinio finansavimo projektų programai buvo parengusi paraišką „Virbališkiai laiko tėkmėje“ ir gavo 1200 Eur, lėšomis prisidėjo ir virbališkiečiai.

Leidybai parengtas Kupiškio rajono literatų klubo „Lėvens balsai“ narių kūrybos almanachas „Lauktuvės“, kurį sudarė klubo pirmininkė Regina Baltrūnienė, redagavo L. Matiukaitė, įžanginį žodį parašė mokytoja Liuda Kopūstienė. Knygos apimtis 180 puslapių, pačių literatų lėšomis išleido „Panevėžio spaustuvė“.

• **Lankstinukai, skrajutės.** Metodininkė J. Vosylienė parengė Nacionalinės bibliotekų savaitės „Kaip pasikeitėme per 20 metų“ programą, ruošia skrajutes, kuriose skelbiami Kupiškio VB ir padalinių kiekvieno mėnesio žodiniai renginiai. 2020 m. parengė 7 skrajutes, kurios dalinamos bibliotekos lankytojams, paliekamos ir kitose įstaigose – kultūros centre, etnografijos muziejuje, mokyklose. Parengė informaciją „Kviečiame naudotis elektroninėmis bibliotekos paslaugomis“, kuri buvo skelbta bibliotekos interneto svetainėje, Facebook paskyroje ir kt.

Naivių SAP vyresn. bibliotekininkė M. Levickienė parengė lankstinuką „Žvilgsnis į Naivių kaimą ir jo apylinkes“, skirtą Naivių kaimo 465-osioms metinėms.

Palėvenėlės SAP bibliotekininkė S. Škinderytė sudarė lankstinuką „Kaimas ant marių kranto“.

• **Kalendoriai:** „Kupiškio kalendorius 2021 metams. Jubiliejai, datos“ (sudarė R. Vasiliauskienė) ir „2021 metų kalendorius: jubiliejai, šventės, atmintinos dienos, datos“ (sudarė L. Matiukaitė).

• **Informacinis stendas apie Skapiškio seniūniją** parengtas šioje seniūnijoje įsikūrusių bibliotekų darbuotojų (R. Bugailiškienės, M. Levickienės ir S. Mažylienės) pastangomis.

• **Skelbimai, kvietimai ir kitos sklaidos priemonės**

Skelbimai apie būsimus renginius buvo skelbiami bibliotekos svetainėje, Facebook asmeninėse ir bibliotekos <https://www.facebook.com/kupiskiovb> paskyrose, bibliotekos Instagram paskyroje, rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ ir interneto svetainėje <http://kmintys.lt>, kvietimai išsiunčiami įstaigoms ir asmenims elektroniniu paštu, skelbimai iškabinami bibliotekoje, kultūros centre, miesto skelbimų lentose. Informacija apie svarbesnius renginius skelbiama ir savivaldybės svetainėje www.kupiskis.lt, per televiziją „Kupiškėnų studija“.

• **Bibliotekininkų pagalba ruošiant įvairius leidinius, rašant straipsnius.** Istorijos ir kultūros almanachui „Kupiškis 2020“ (vyr. redaktorius ir sudarytojas dailėtyrininkas, žurnalistas V. Jankauskas) L. Matiukaitė parengė „2020 metų kultūros įvykių kroniką“ ir bibliografiją „Naujausi leidiniai apie Kupiškio kraštą ir jo žmones 2019–2020 m.“, R. Vasiliauskienė – „Kupiškio kalendorius 2021 metams. Jubiliejai, datos“.

2. Bibliotekos viešinimas

2.1. Straipsniai ir informacija žiniasklaidoje, kituose leidiniuose, internete

2020 m. tradicinėje periodinėje spaudoje, kraštotyros leidiniuose, interneto svetainėse ir kitose žiniasklaidos priemonėse paskelbta 214 straipsnių, kitų publikacijų, reportažų ir informacijų apie Kupiškio rajono viešąsias bibliotekas. 156 straipsnių autoriai yra bibliotekų darbuotojai. Daugiausia publikacijų parengė A. Venckus (33), L. Matiukaitė (17), J. Vosylienė (11).

Iš viso straipsnių, publikacijų, informacijų, vaizdo siužetų apie rajono bibliotekas 2020 m. – 214 (2019 m. – 327)										
Tradicinė periodinė spauda 49 (68)				Almanachui Kupiškis (bibliotekininkų)	Informacija internete 139 (228)				Televizija, radijas 23 (31)	
Parašyta bibliotekininkų 21 (15)		Parašyta ne bibliotekos darbuotojų 28 (53)			Bibliotekininkų 132 (208)		Ne bibliotekininkų 7 (20)		Respublikinės, TV, radijas	TV „Kupiškėnų studija“
Respublik. spauda	Rajono spauda	Respublik. spauda	Rajono spauda		VB svetainė	Kitos svetainės	VB svetainė	Kitos svetainės		
4 (0)	17 (15)	3 (7)	25 (46)	3 (5)	115 (198)	17 (10)	0 (5)	7 (15)	0 (5)	23 (26)

2.2. Tradicinė spauda

• **Bibliotekų darbuotojai** įvairiems periodinės spaudos ir kraštotyros leidiniams paruošė 24 straipsnius: rajono laikraščiui „Kupiškėnų mintys“ – 17, kitiems leidiniams – 7. Straipsnius tradicinei spaudai rašė 7 bibliotekininkai: VB – 5, padalinių – 2.

Žurnale „Tarp knygų“ spausdintos 4 publikacijos: J. Pipynienės „Krašto istorijos atgarsiai“ (apie apžiūrą „Kupiškio krašto vietovardžiai“), J. Vosylienės „Dar viena virtuali paslauga“ (apie projektą „Smėlėtais ramybės takeliais: interaktyvi kelionė“), L. Matiukaitės „Diagnozė: poetas“ (apie poetą Valdemarą Kukulą) ir „Kartas sujungianti fotografija“ (apie projektą).

• **Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai.** Apie rajono viešąsias bibliotekas ir jų veiklą buvo rašoma 28 įvairaus pobūdžio žurnalistų ir kitų asmenų publikacijose (2019 m. – 53): rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ – 25, respublikiniuose leidiniuose („Panevėžio kraštas“, „Valstiečių laikraštis“, Tarp knygų“) – 3. Žurnalistai dažnai lankosi bibliotekose vykstančiuose renginiuose ir juos aprašo. 2020 m. buvo mažiau įvairių renginių, todėl sumažėjo ir žiniasklaidos atstovų dėmesys. Apie bibliotekas daugiausia rašė „Kupiškėnų minčių“ žurnalistės B. Aleknienė (9 straipsniai) ir V. Leščinskienė (8 straipsniai). Šio laikraščio rubrikoje „Kviečia“ nemokamai skelbiama informacija apie būsimus bibliotekų renginius, veikiančias parodas, dažnai spausdinami ir renginių skelbimai.

Visus bibliotekininkų ir žurnalistų straipsnių spaudoje aprašus galima rasti: Kupiškio VB e.kataloge per straipsnių paiešką (prieiga per www.kupiskiovb.lt, www.libis.lt). Straipsniai apie bibliotekas nuskenuoti ir paskelbti VB svetainės rubrikoje „Mes spaudos puslapiuose“.

2.3. Televizija ir radijas

• **VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centras „Kupiškėnų studija“** rengia valandos trukmės informacinę-apžvalginę laidą „Savaitė“, kurią galima žiūrėti internete www.kupiskis.lt/, nuoroda „Kupiškėnų studija“ ir <https://www.youtube.com/user/KupiskioTV?feature=mhee>. „Savaitėje“ per metus parodyti 23 reportažai apie viešųjų bibliotekų vykdomus projektus, būsimus ir jau įvykusius renginius, kitas veiklas.

2.4. Internetas

• **Informacija apie bibliotekas, jų veiklą, paslaugas.** Įvairiose interneto svetainėse buvo paskelbti 139 straipsniai (2019 m. – 228), 132 iš jų parengti bibliotekų darbuotojų.

• **Kupiškio VB svetainėje www.kupiskiovb.lt** buvo 115 straipsnių (2019 m. – 203): VB darbuotojų – 58, padalinių – 57. Straipsnius rašė 12 VB darbuotojų, daugiausia – A. Venckus (14), L. Kliopkinienė (9), J. Vosylienė (7) ir 14 padalinių bibliotekininkių, daugiausia – G. Laucienė (9).

Po keletą straipsnių (iš viso 24) apie Kupiškio bibliotekas ir jų renginius, projektus, įvairias akcijas paskelbta svetainėse: <https://www.kupiskis.lt/>, <http://kmintys.lt>, <http://www.skaitymometai.lt>, <https://www.pavb.lt/regionas/apie-panevezio-regiona/panevezio-regiono-biblioteku-tinklarastis/>, <https://paneveziokrastas.pavb.lt/>, <http://www.panbiblioteka.lt/lt/>, <https://www.temainfo.lt/>.

3. Kitos bibliotekos įvaizdžio kūrimo priemonės

Viešoji biblioteka nuo 2017 m. liepos 3 d. veikia laikinose patalpose, bet stengiamasi, kad jos būtų jaukios ir patrauklios.

Bibliotekų renginiai ir kiti svarbūs įvykiai fotografuojami, nuotraukos archyvuojamos, aprašomos, įrašomos į elektronines laikmenas. Svarbesni renginiai filmuojami, kaupiamas vaizdo įrašų archyvas.

Kiekvieną mėnesį sudaroma VB ir padalinių mėnesio renginių (veiklos) programa, kuri paskelbiama bibliotekos tinklapyje, taip pat persiunčiama savivaldybei. Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros švietimo ir sporto skyrius sudaro bendrą kultūros ir švietimo įstaigų mėnesio veiklos programą, kurioje pateikiama informacija ir apie viešosios bibliotekos, padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų žodinius renginius, kūrybinių darbų ir spaudinių parodas, kitas iniciatyvas.

Reprezentacijai skirtas sieninis kalendorius „Kupiškio viešoji biblioteka 2021“ su bibliotekos senojo ir šiuo metu renovuojamo pastato nuotraukomis. Pagaminti įvairių spalvų maišeliai su Kupiškio VB logotipu.

4. Atstovavimas ir partnerystė

4.1. Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis

Kupiškio viešoji biblioteka aktyviai bendradarbiauja su visomis Kupiškio miesto ugdymo įstaigomis: Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, mokykla „Varpelis“, Kupiškio meno mokykla, vaikų lopšeliais-darželiais „Saulutė“ ir „Obelėlė“. Su daugeliu pasirašytos bendradarbiavimo sutartys. Veiklos sritys įvairios: informacijos teikimas, informacinių gebėjimų ugdymas, skaitymo skatinimas, renginių organizavimas, dalyvavimas projektuose.

Palaikomi ryšiai su Kupiškio etnografijos muziejumi ir kultūros centru, Kupiškio turizmo ir verslo informacijos centru, laikraščiu „Kupiškėnų mintys“, VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centro „Kupiškėnų studija“, Kupiškio policijos komisariatu, Kupiškio rajono etninės kultūros plėtros taryba.

Aktyviai bendradarbiaujama su Kupiškio rajono literatų klubu „Lėvens balsai“, Kupiškio Trečiojo amžiaus universitetu – šių asociacijų užsiėmimai vyksta Kupiškio VB patalpose, bibliotekininkai talkina organizuojant renginius. Biblioteka draugauja ir su Vilniaus kupiškėnų klubu.

Grazus bendradarbiavimas sieja su Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka, kuri kviečia dalyvauti bendruose projektuose ir kitose iniciatyvose, dalinasi patirtimi, suteikia galimybę pasidalinti mums savąja.

Padaliniai bendradarbiauja su mokyklomis, kartu organizuoja įvairius renginius, vykdo bendrus projektus. Ypatingai su mokyklomis susietos 6 sujungtosios bibliotekos – jos mokyklų bendruomenių dalis. Palaikomi ryšiai su Kupiškio kultūros centro padaliniais, seniūnijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, ūkininkų draugija „Sodžius“, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos Kupiškio skyriaus „Gubojos“ moterimis, kaimo bendruomenėmis, Kupiškio socialinės globos namais. Graži draugystė sieja Virbališkių SAP su Rokiškio rajono Martynonių biblioteka ir Lailūnų kaimo bendruomene, Lukonių padalinį – su Panevėžio rajono Geležių biblioteka.

4.2. Bibliotekų globėjai, bičiuliai, savanoriai

- **Globėjai.** Kupiškio viešoji biblioteka nuo 2016 m. turi globėją – žurnalistą, keliautoją, knygų autorių Vytautą Radzevičių, kuris vaikystės vasaras leisdavo pas senelius Kupiškyje. VB Lankytojų aptarnavimo skyriaus Skaitytojų kampelyje yra globėjo knygų lentyna su V. Radzevičiaus dovanotomis knygomis.

Subačiaus miesto padalinys turi du globėjus – profesorių, habilituotą fizinių mokslų dr. Romualdą Karaziją ir Ustronės knygnešių muziejuje (Panevėžio r.) dirbantį Audrių Daukšą, Šimonių padalinys – rašytoją Renatą Šerelytę, Rudilių – literatę Eleonorą Mildą Vaižmužienę, Palėvenėlės SAP – Danutę Ribokienę, Noriūnų padalinys – aktyvią visuomenininkę Aldoną Ramanauskienę, Lukonių SAP – literatę Birutę Jasinskiene.

- **Bičiuliai.** Kupiškio viešoji biblioteka turi daug bičiulių, ne tik kupiškėnų, bet ir mūsų kraštui prijauniančių žmonių. Palaikomi ryšiai su humanitarinių mokslų dr. Klementina Vosylyte, Žiedūne Zaveckiene, prof. Genovaite Dručkute, dr. Aldona Vasiliauskiene, dailėtyrininku Vidmantu Jankausku, pasaulio ir olimpinio čempionu Virgilijumi Alekna, rašytojais Renata Šerelyte, Audrone Urbonaite, Viliumi Baltrėnu ir Jurgiu Usinavičiumi, skulptoriumi Henriku Orakausku, dailininkėmis Savirija Kaziūnaite, Irena Žviliuviene, Dalia Grybauskaite, Egle Kuckaite, Birute Sarapiene, aktoriumi Romualdu Gudu, kunigu Justu Jasėnu, dailininku Remigijumi Gatavecku bei kt.

Subačiaus MP tęsia draugystę su kalbininko prof. Prano Skardžiaus sūnėnu, Lietuvos kariuomenės savanorių draugijos pirmininku Dainiumi Gudeliu ir dukterėčia Irena Žaliene, su žurnalistu Antanu Kubiliumi, habilituotu fizinių mokslų dr. prof. Romualdu Karazija. Alizavos KP palaiko ryšius su chorvedžiu, docentu Pranu Jankausku, Noriūnų KP – su edukologe Vitalija Lotožaite-Valavičiene, Lukonių SAP – su prof. Stasiu Karazija, poeto Liudo Šeštoko artimaisiais, Skapiškio KP – su dr. Aldona Vasiliauskiene, Šimonių KP – su rašytoja Renata Šerelyte, Naivių SAP – su akademiko Juozo Matulio vaikais.

• **Bibliotekos taryba.** 2017 m. liepos 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. IV-79 patvirtinta Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos taryba, kurią sudaro: Roma Bugailiškienė – Kupiškio VB Skapiškio padalinio vyresn. bibliotekininkė, Saulius Dugnas – Kupiškio rajono savivaldybės tarybos narys, Juratė Motiejūnienė – Kupiškio VB Informacinių išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėja, Aldona Ramanauskienė – Kupiškio rajono visuomeninių organizacijų atstovė, Valda Tilienė – Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vyr. specialistė, Jurgita Trifeldienė – Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėja ir Nijolė Vilimienė – Kupiškio rajono visuomeninių organizacijų atstovė. Tarybos pirmininkė – Aldona Ramanauskienė.

4.3. Narystė kitose organizacijose

Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) Kupiškio skyrius jungia 15 narių. Nuo 2017 m. pabaigos draugijos pirmininkė – Jolanta Vosylienė. Draugijos nariai – bibliotekininkai – aktyviai vykdančys įvairias bibliotekines veiklas.

Kupiškio VB yra Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos narė. Bibliotekos direktorius Algirdas Venckus yra Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos narys, Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vyresn. bibliotekininkė Rūta Vilkenė – Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) narė, o vyresn. bibliografė Jolita Pipynienė – Kupiškio rajono Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado, kurio pagrindinis tikslas yra nacionalinės vertybės „Kupiškėnų vestuvės“ išsaugojimas ir vestuvių tako sukūrimas Kupiškio mieste ir jo prieigose, darbo grupės narė.

VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

1. Fondo formavimo politika

Daugiau nei dešimt metų bibliotekų fondų finansavimas buvo nenuoseklus. Didžiausias finansavimas dokumentams įsigyti buvo 2008 m., o nuo 2010 m. keletą metų mažėjo. Vėliau finansavimas po truputį didėjo, bet brangstant visoms paslaugoms, popieriui, knygos kaina išaugo per pusę.

2020 m. bibliotekoms buvo geriausi nuo 2008-ųjų: dėl COVID-19 sukeltos pandemijos bibliotekų fondams atnaujinti papildomai valstybės skirtos lėšos buvo labai svarbios ir gelbėjo ne tik bibliotekas, skaitytojus, bet ir leidėjus. 2020 m. gegužės mėn. pabaigoje knygoms ir spaudiniams įsigyti papildomai gauta 12151 Eur, už kuriuos buvo nupirkta 1174 fiz. vnt. knygų ir kitų dokumentų. Nurašyta susidėvėjusi ir praradusi aktualumą literatūra.

2. Fondo apimtis

Iš viso SVB fonduose 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 198448 fiz. vnt. ir 44589 pav. dokumentų.

	Dokumentų fondas						Fondo prieaugis/ kritimas (nuo viso fondo)	
	2019-12-31			2020-12-31				
	Iš viso		Inventorintų dokumentų	Iš viso		Inventorintų dokumentų		
	fiz. vnt.	pav.		fiz. vnt.	pav.		fiz. vnt.	fiz. vnt.
SVB	200736	43972	187482	198448	44589	185663	-2288	-1,2
VB	58309	41957	54527	57698	41930	54830	- 611	-1,1
MP	15229	13128	14583	15284	13383	14673	+ 55	+0,4
KP	127198	7727	118372	125466	7805	116160	-1732	-1,4

SVB dokumentų fondai per metus sumažėjo 2288 fiz. vnt. arba 1,2 % (2019 m. +480 fiz. vnt. arba +0,2 %):

VB fondai sumažėjo 611 fiz. vnt. arba 1,1 % (2019 m. -197 fiz. vnt. arba -0,3 %),

MP fondas padidėjo 55 fiz. vnt. arba 0,4 % (2019 m. -154 fiz. vnt. arba -1,0 %),

KP fondai vidutiniškai sumažėjo 1732 fiz. vnt arba 1,4 % (2019 m. +831 fiz. vnt. arba +0,6 %).

Viešojoje bibliotekoje didžiausias dokumentų fondas Abonemente – 27850 fiz. vnt., 24375 pav. (2019 m. – 28088 fiz. vnt., 23449 pav.).

KP didžiausias dokumentų fondas Šimonyse – 12962 fiz. vnt., mažiausias Laičiuose – 3449 fiz. vnt. Vidutinis KP dokumentų fondų dydis – 8364 fiz. vnt. (2019 m. – 8479 fiz. vnt.).

Dokumentų pavadinimų skaičius kaimo padaliniuose nėra tiksliai žinomas, todėl nurodomas šiuo metu daugiausiai pavadinimų turinčio Adomynės padalinio dokumentų fondo pavadinimų skaičius – 7805 pav. Mažiausiai pavadinimų dokumentų yra Laičių skaitytojų aptarnavimo punkte – 2822 pav.

● *Grožinės ir šakinės literatūros santykis*

	Grožinė literatūra				Šakinė literatūra			
	be periodikos		su periodika		be periodikos		su periodika	
	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
SVB	109164	55,0	124530	63,0	59112	30,0	73918	37,0
VB	24589	43,0	29810	52,0	23717	41,0	27888	48,0
MP	12781	84,0	13641	89,0	915	6,0	1643	11,0
KP	71794	57,0	81079	65,0	34480	27,0	44387	35,0

Palyginus su 2019 m. grožinės ir šakinės literatūros rodikliai keitėsi mažai. VB fonde 1% išaugo grožinės, bet 1 % sumažėjo šakinės literatūros. MP – 1 % sumažėjo grožinės, bet 1 % išaugo šakinės literatūros fondas.

● *SVB fondo sudėtis pagal dokumentų rūšis (laikmenas):*

- knygos: 181011 fiz. vnt. arba 91,2 % viso fondo (2019 m. – 183528 fiz. vnt.), 42860 pav. (2019 m. – 42254 pav.). SVB fonduose knygų skaičius sumažėjo 2517 fiz. vnt.

- periodiniai leidiniai: 13951 fiz. vnt. arba 7 % (2019 m. – 13749 fiz. vnt. ir 164 pav.), 161 pav.

Iš jų:

- 13566 fiz. vnt. 119 pav. žurnalų ir 385 fiz. vnt. 42 pav. laikraščių metinių komplektų;
- iš jų 81 metinis komplektas 5 pav. laikraščių yra nuolatinio saugojimo inventorinti dokumentai. Tai rajono laikraščiai „Kupiškėnų mintys“, „Kupiškio žinios“ (nebeleidžiamas), „Atgaiva“ (nebeleidžiamas), „Komunizmo keliu“ (nebeleidžiamas), laikraščio „Stalino keliu“ komplektai nuo 1946 m. iki 1960 m. Visi minėtų leidinių komplektai saugomi Kraštotyros ir edukacijos skyriuje.
- VB fonduose periodinių leidinių yra 3989 fiz. vnt. arba 6,9 % (2019 m. – 4232 fiz. vnt. arba 7,3 %),
- Subačiaus miesto padalinyje – 607 fiz. vnt. arba 4,0 % (2019 m. – 648 fiz. vnt. arba 4,2 %),
- kaimo padaliniuose – 9355 fiz. vnt. arba 7,4 % (2019 m. – 8875 fiz. vnt. arba 7,0 %);
- kiti dokumentai (natos, garso, garso regimieji, vaizdo, tęstiniai, elektroniniai, trimačiai, rankraščiai ir kt.): 3486 fiz. vnt. ir sudaro tik 1,8 % (2019 m. – 3459 fiz. vnt. arba 1,8 %).

● *Aprūpinimas dokumentais:*

- vienam rajono gyventojui tenka 12,1 (2019 m. – 11,9) dokumentų: VB – 8,4 (2019 m. – 8,3); MP – 11,7 (2019 m. – 11,5); KP – 15,3 (2019 m. – 15,1);

- vienam rajono gyventojui tenka 0,54 (2019 m. – 0,58) naujai gauto dokumento: VB – 0,30 (2019 m. – 0,29); MP – 0,46 (2019 m. – 0,41); KP – 0,76 (2019 m. – 0,85);

- vienam bibliotekų vartotojui tenka 43,3 (2019 m. – 38,7) dokumentai: VB – 32,4 (2019 m. – 27,8); MP – 34,7 (2019 m. – 39,3); KP – 53,2 (2019 m. – 47,1);

- vienam vartotojui rajone tenka 1,9 (2019 m. – 1,9) naujo dokumento: VB – 1,2 (2019 m. – 1,0); MP – 1,4 (2019 m. – 1,4); KP – 2,6 (2019 m. – 2,6).

3. Dokumentų įsigijimas

	Gauta iš viso:				Grožinės literatūros iš viso: 2020 m.	Šakinės literatūros iš viso: 2020 m.
	2019 m.		2020 m.			
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	fiz. vnt.
SVB	9706	1693	8897	1344	3618	5279
VB	2018	1196	2053	1337	940	1113
MP	541	316	598	400	266	332
KP	7147	691	6246	346	2412	3834

Pastaba: KP gautų dokumentų pavadinimų skaičius nurodomas daugiausia pavadinimų gavusio padalinio.

Daugiausiai dokumentų KP (fiz. vnt.) gavo: Skapiškio KP – 556 fiz. vnt.

Daugiausiai pavadinimų gavo Noriūnų KP – 346 pav.

Mažiausiai dokumentų gavo Laičių SAP – 312 fiz. vnt.

Mažiausiai dokumentų pavadinimų gavo Laičių SAP – 138 pav.

Inventorintų dokumentų per metus įsigyta (pirkta ir gauta iš įvairių šaltinių): SVB – 5096 fiz. vnt. ir 1344 pav. 57,3 % visos metų gauties (2019 m. – 5667 fiz. vnt., 1692 pav. arba 58,4 %), t. y. 71 fiz. vnt. mažiau nei praėjusiais metais.

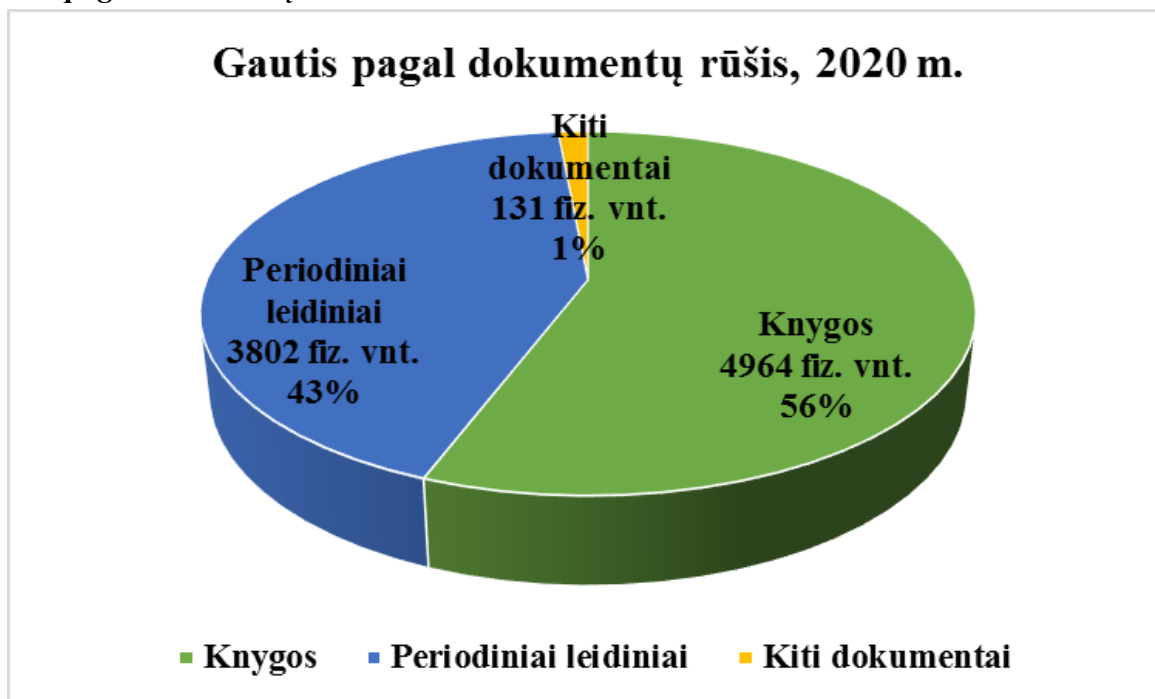
Nors 2020 m. buvo skirta papildomai lėšų dokumentams įsigyti, bet gautis mažesnė, nes 2019 m. Noriūnų Jono Černiaus pagrindinė mokykla Noriūnų padaliniui perdavė 1339 fiz. vnt. įvairių dokumentų.

Kitos priežastys, turėjusios įtakos gauties sumažėjimui:

- mažiau gauta dovanotų knygų/paramos,
- mažiau gauta Kultūros rėmimo lėšomis leistų leidinių,
- mažiau dokumentų gauta iš įvairių kitų šaltinių.

Daugiau pirkti tik už valstybės skirtas lėšas. Per ataskaitinį laikotarpį už Kultūros ministerijos lėšas įsigyti dokumentai sudaro 60 % visos metų gauties.

• Gautis pagal dokumentų rūšis:

• **Komplektavimo šaltiniai (inventorintų dokumentų):**

Eil. Nr.	Komplektavimo šaltinis	Gauta dokumentų			Suma Eur 2020 m.
		2019 m. (fiz. vnt.)	2020 m.		
			fiz. vnt.	%	
1	2	3	4	5	6
1.	Pirkimas:				
1.1.	Už LR Valstybės biudžeto lėšas (iš viso):	1789	3072	60,0	28633,00
	- UAB „Alma littera sprendimai“	951	1670		16230,87
	- UAB „Patogu pirkti“	40	104		1069,66
	- UAB „Baltų lankų leidyba“	156	194		1765,36
	- UAB „Nieko rimto“	151	150		775,45
	- UAB „Tyto alba“	134	278		2586,12
	- UAB „Jotema“	83	133		1087,38
	- UAB „BALTO trader“	117	81		801,67
	- Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	40	54		567,45
	- K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“	51	96		790,87
	- Įvairūs tiekėjai	52	247		2466,78
	- VŠĮ „Terra Publika“	4	61		446,39
	- Lietuvos nac. M. Mažvydo b-ka	10	4		45,00
1.2.	Už kitas lėšas	33	-		-
	ES lėšos (neformalus vaikų švietimas)	-	37	0,7	428,64
1.3.	Už savivaldybės lėšas (iš viso):	1	2	0,1	57,18
	- Prenumerata	1	1		42,18
	- Pirkimas	-	1		15,00
1.4.	Už projektų lėšas (iš viso):	21	-		
2.	Kultūros rėmimo fondo lėšomis gauti leidiniai (Leidėjai)	243	142	2,8	1446,09
3.	Gauta iš įvairių šaltinių (iš viso):	1524	77	1,6	735,22
3.1.	Pagrindinės mokyklos:				
	Šimonių pagrindinė mokykla	3	-		-
	Noriūnų pagrindinė mokykla	1339	-		-
	Alizavos pagrindinė mokykla	-	4		32,18
3.2.	Savivaldybė (SVB lėšos)	49	10		230,60
3.3.	Valstybinė lietuvių kalbos komisija	6	3		54,50
3.4.	Lietuvos nac. M. Mažvydo b-ka (Metų knygos rinkimai)	66	24		264,94
3.5.	Panevėžio G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka	-	9		65,80
3.6.	Kupiškio etnografijos muziejus	19	-		-
	Kupiškio kultūros centras	18	-		-
3.7.	Įvairūs kiti šaltiniai	1	-		-
3.8.	Lietuvos aklųjų biblioteka	-	1		5,00
3.9.	Priimta iš skaitytojų vietoje pamestų	23	26		82,20
4.	Parama (iš viso):	481	13	0,3	20,64
4.1.	Leidyklos (iš viso):	25	13		20,64
	- UAB „Nieko rimto“	3	13		20,64
	- K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“	22	-		-
4.2.	Įvairūs tiekėjai:	456	-		-
	Labdaros ir paramos fondas	456	-		-

1	2	3	4	5	6
5.	Dovanos (iš viso):	1123	966	19,0	4608,26
5.1.	Fizinių asmenų donacijos (iš viso):	981	584		2697,81
	- Kiti privatūs asmenys	365	335		1647,40
	- Skaitytojai	616	249		1050,41
5.2.	Juridinių asmenų donacijos:	142	382		1910,45
6.	Akcija „Knygų Kalėdos“	452	787	15,5	3376,50
6.1.	Skaitytojai	372	561		2090,00
6.2.	Kiti privatūs asmenys	80	33		189,00
6.3.	Įvairūs tiekėjai	-	193		1097,50
	Iš viso: (1+2+3+4+5+6)	5667	5096	100%	39305,53

Pastaba: Lentelėje pateikiami duomenys pagal bendrąją dokumentų fondų apskaitos knygą, bet nenurodomi periodiniai leidiniai (tai neinventorinti dokumentai) ir jų prenumeratai išleistos savivaldybės skirtos lėšos, nes jos neįtraukiamos į bendrąją dokumentų fondų apskaitą.

Pirkimas. Už Valstybės biudžeto lėšas (16482 Eur.), skirtas 2020 m. dokumentams įsigyti, nupirktos 1898 knygos. Gavus papildomą finansavimą (12151 Eur.) nupirkta dar 1174 knygos ir kiti dokumentai. Iš papildomai gautų lėšų įsigyta daugiau grožinės literatūros, daugiau knygų buvo skirta kaimo padaliniais, papildyti viešosios bibliotekos kraštotyros ir vaikiškos literatūros fondai. Įsigyti 52 vienetai įvairiausių stalo žaidimų Vaikų erdvės žaislotekai ir keletui padalinių.

Pirkimas už kitas lėšas. Iš Europos Sąjungos lėšų, skirtų neformaliai vaikų švietimui, nupirktos 37 knygos už 428,64 Eur (Skapiškio padaliniui).

Savivaldybė biudžeto lėšomis remia kraštotyros leidinių leidybą. Dalį išleistų dokumentų perduoda Bibliotekai. 2020 m. iš savivaldybės balanso buvo perduota 20 fiz. vnt. „Foto Veros Šleivytės“ knygų už 620 Eur (Kupiškio etnografijos muziejaus leidinys): 5 fiz. vnt. į fondą, 15 fiz. vnt. direktoriaus įsakymu palikti reprezentacijai.

Iš leidėjų. Kultūros rėmimo fondo dalinį finansavimą leidybai gavę projektai, išleistus leidinius skiria bibliotekoms. Knygas platina ir pristato UAB „Baltic Post“. Šiemet iš įvairių leidėjų gauta mažiau, tik 142 fiz. vnt. (2019 m. – 243 fiz. vnt.) arba 2,8 % visos metų gauties.

Akcija „Metų knygos rinkimai“. Kiekvienais metais šioje akcijoje dalyvauja SVB darbuotojos. 2020 m. buvo pateikta 17 paraiškų, teigiamai įvertintos 6 (2019 m. – 14). Gauti 24 fiz. vnt. knygų.

Dovanos, parama. Nepastovus, kintantis, neprognozuojamas, bet vienas iš svarbiausių papildomo komplektavimo šaltinių – fizinių ir juridinių asmenų donacijos, parama. Per ataskaitinį laikotarpį jis sumažėjo 39 %. 2020 m. metais gauti 979 fiz. vnt. (2019 m. – 1604 fiz. vnt.) knygų. Daugiausia dovanojama grožinės literatūros leidinių.

Fizinių asmenų donacijos. Biblioteka nuolat sulaukia fizinių asmenų paramos knygomis, kurias dovanoja skaitytojai; knygų autoriai, sudarytojai, mūsų kraštiečiai: B. Pakėnaitė, R. Savickas, E. Kuckailis, J. Plerpaitė-Pricevičienė, R. Baltrūnienė, J. Staselis, E. Jovaiša, B. Jonuškaitė, V. Račickas, J. Naktinis ir kt.

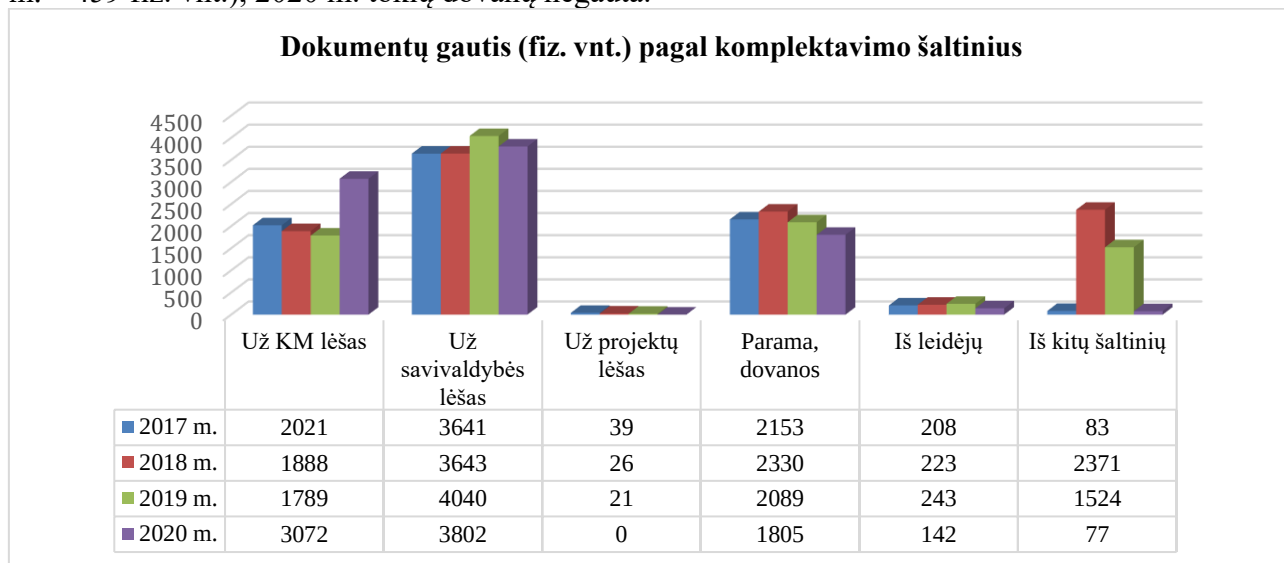
Kupiškio rajono meras Dainius Bardauskas, nuolat dovanojantis knygas bibliotekai, 2020 m. padovanojo 38 fiz. vnt. įvairios tematikos leidinių.

Bibliotekai padovanota ilgamečio Katalikų teologijos fakulteto Vytauto Didžiojo universiteto filosofijos docento, „Katalikų Bažnyčios katekizmo“ pirmojo lietuviško leidimo (1996 m.) redaktoriaus dr. Fausto Jončio (1926–2012) 53 fiz. vnt. asmeninės bibliotekos knygų. Jas perdavė anūkas S. Jončys.

Fizinių asmenų donacijos per 2020 metus – 584 fiz. vnt. (2019 m. – 981 fiz. vnt.).

Juridinių asmenų donacijos. Kiekvienais metais gaunama dovanų iš įstaigų, organizacijų. Ataskaitiniu laikotarpiu gauta iš: Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo, Kupiškio kultūros centro, Šimonių pagrindinės mokyklos, Kupiškio etnografijos muziejaus, leidyklos „Lututė“, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos. Šias knygas perduoda G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka. 2020 m. juridinių asmenų donacijos – 382 fiz. vnt. (2019 m. – 142 fiz. vnt.).

Parama. Šiomet parama gauta tik iš leidyklos „Nieko rimto“ – 13 fiz. vnt. Ankstesniais metais knygų dovanodavo Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ (2019 m. – 456 fiz. vnt.; 2018 m. – 459 fiz. vnt.), 2020 m. tokių dovanų negauta.

• **Periodikos prenumerata.** Rajono savivaldybė kiekvienais metais skiria lėšas periodikos prenumeratai. 2020 m. buvo skirta – 8287,04 Eur (2019 m. – 7710,88 Eur). Už einamųjų metų pinigus periodika prenumeruota 2020 m. II–IV ketvirčiams ir 2021 m. I ketvirčiui.

Taupant lėšas, vasaros laikotarpiu (padalinių darbuotojų atostogų metu), 1 ar 2 mėnesiams užsakomas tik rajoninis laikraštis „Kupiškėnų mintys“ ir žurnalai, kurių prenumerata galima tik metų ketvirčiais. Pasinaudojant skelbiama akcija, visoms bibliotekoms užsakomas dienraštis „Lietuvos rytas“. Specialių pasiūlymų prenumeratai mažesnėmis kainomis gauta iš periodikos leidyklų: UAB „Apskaitos ir audito žinios“, UAB „Panevėžio rytas“, IĮ „Aukso pieva“ kt.

Žurnalai ir laikraščiai, kurie gaunami nemokamai iš Spaudos rėmimo fondo, nėra paklausūs. Šių leidinių 2020 m. gauta 60 (2019 m. – 49) pavadinimų (52 pav. žurnalai, 8 pav. laikraščiai).

Kupiškio viešajai bibliotekai buvo užprenumeruota 54 (2019 m. – 48) pavadinimų periodiniai leidiniai: 12 pavadinimų laikraščių ir 42 pavadinimai žurnalų. Subačiaus miesto padalinys gavo 11 pavadinimų periodinių leidinių, kaimo padaliniai – vidutiniškai po 5–6.

• **Lėšos dokumentams įsigyti** (čia pateikiamos į bibliotekos sąskaitą pervestos lėšos, už kurias buvo įsigyti dokumentai ir parama bei dovanos knygomis, kurias įkainavo VB):

Lėšų šaltinis	Gautos lėšos (Eur)			Vienam gyventojui tenka lėšų (Eur)		
	2018 m. (Eur)	2019 m. (Eur)	2020 m. (Eur)	2018 m. (Eur)	2019 m. (Eur)	2020 m. (Eur)
1	2	3	4	5	6	7
Kultūros ministerija einamajam dokumentų fondų komplektavimui	14713,00	14484,00	28633,00	0,86	0,86	1,8
Rajono savivaldybė (periodikai ir kt. dokumentams)	8152,03	7755,17	8344,22	0,48	0,46	0,5
Projektų lėšos	200,00	158,26	0	0,1	0	0
Kultūros rėmimo fondo lėšomis išleisti gauti leidiniai	2382,33	2484,72	1446,09	0,14	0,14	0,08
Parama ir dovanos knygomis	7895,73	6410,82	8005,40	0,46	0,38	0,49
Kiti šaltiniai	6195,13	6444,73	1163,86	0,36	0,38	0,07
Iš viso:	39538,22	37737,70	47592,57	2,3	2,2	2,9

Gautos lėšos per 2020 m. iš viso padidėjo 26 % (2019 m. mažėjo 4,6 %).

Vienam Kupiškio rajono gyventojui gauta dokumentų už 2,9 Eur, t. y. 0,70 Eur daugiau nei praėjusiais metais. Išliekanti problema – lėtas bibliotekų dokumentų fondų atnaujinimas.

• ***Naujai gautų inventorintų dokumentų procentas fonde:***

SVB – 2020 m. – 4,5 % (2019 m. – 4,8 %, 2018 m. – 5,2 %);

VB – 2020 m. – 2,5 % (2019 m. – 3,5 %, 2018 m. – 3,4 %);

MP – 2020 m. – 3,9 % (2019 m. – 3,5 %, 2018 m. – 4,5 %);

KP – 2020 m. – 5,0 % (2019 m. – 5,6 %, 2018 m. – 6,1 %).

Pagal IFLA rekomendacijas einamaisiais metais naujai gauti dokumentai turi sudaryti ne mažiau kaip 5 % viso esamo fondo, o per paskutinius 5 metus išleisti dokumentai – 30–40 % viso fondo.

4. Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas

• ***Fondo apyvartos rodikliai:***

SVB – 2020 m. – 0,56 (2019 m. – 0,82; 2018 m. – 0,86);

VB – 2020 m. – 0,84 (2019 m. – 1,3; 2018 m. – 1,2);

MP – 2020 m. – 0,61 (2019 m. – 0,81; 2018 m. – 0,95);

KP – 2020 m. – 0,42 (2019 m. – 0,62; 2018 m. – 0,77).

5. Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas

• ***Krašto dokumentų fondas ir jo panaudojimas***

VB Kraštotyros ir edukacijos skyriaus fonde saugoma 1010 fiz. vnt. inventorintų kraštotyros tematikos dokumentų. Subačiaus miesto padalinyje – 569 fiz. vnt., kaimo padaliniuose – vidutiniškai po 291 fiz. vnt.

2020 m. KES fondas pasipildė 33 naujais pavadinimais kraštotyros tematikos dokumentų. Gautos šios kupiškėnų autorių ir apie Kupiškio kraštą knygos: A. Balčiūnienė, V. Meilūnienė, R. Rinkauskienė „Kupiškėnų, uteniškių ir panevėžiškių paribio šnektos XXI amžiuje“, „Foto Vėros Šleivytytės“, „Respublikinė Kazio Šimonio vardo paroda-konkursas 2020“, „Tarp minties ir politinio veiksmo: Algirdo Juliaus Greimo laišakai“, A. J. Greimas „Apie viską ir nieką: žmogus, visuomenė, kultūra“, R. Šerelytė „Pro rūdijančią naktį“, R. Baltrūnienė „Dienų sūpynėse“, E. M. Vaižmužienė „Smiltys rožiniui“, V. Urbonaitė-Barkauskienė „Devyniasdešimtųjų vaikai tampa tėvais“, R. Audinienė „Vojago“, J. Baltušis „Vietoj dienoraščio, 1984–1990“, J. Laužikas „Rinktiniai raštai, t. 3“, M. Olkinaitė „Atrakintas dienoraštis“, D. Babelis „Akimirkos, kada sustoja laikas“, P. Preikšas „Skudučiai“, K. Jankauskaitė „Apkabinu praeitį“, V. Jankauskas „Kukaukos šviesuliai“, A. Totoris „Žaideliai“, almanachas „Kupiškis. Nr. 17 (2019)“.

Kraštotyros fondus papildė ir 3 sieniniai kalendoriai: „IX–XIII a. sėlių apranga. 2020–2021“ (sėlių drabužius demonstruoja Kupiškio kultūros centro folkloro ansamblio „Kupkėmis“ nariai), Šimonių pagrindinės mokyklos parengtas kalendorius „Jie garsino Šimonis: kunigas ir poetas Antanas Starzdas“, Kupiškio viešosios bibliotekos išleistas 2020 metų kalendorius su B. Jacevičiūtės-Jėčiūtės ir A. Venckaus paveikslų iliustracijomis.

Kraštotyros darbai. Parengta 20 naujų kraštotyros darbų (2019 m. – 30). Didžioji dalis – padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų rašomos metų kronikos. Nuo 2016 m. Kupiškio viešosios bibliotekos metraštis neberašomas, pildoma „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos renginių kronika“, kurioje registruojami viešojoje bibliotekoje įvykę renginiai, kiti svarbūs įvykiai, įvairios iniciatyvos, pateikiama po 1–2 kiekvieno renginio nuotraukas.

• ***Rankraščių fondas***

Rankraščių fondas yra saugomas Kraštotyros ir edukacijos skyriuje ir tvarkomas pagal šias veiklas reglamentuojančius dokumentus („Rankraštinė dokumentų tvarkymo ir apsaugos nuostatus“ ir „Naudojimosi skyriaus fonduose saugomais rankraščių dokumentais taisyklės“), kurie 2018 m. balandžio 9 d. patvirtinti Kupiškio VB direktoriaus įsakymu Nr. IV-45.

Rankraščių fondo formavimą sudaro 2 procesai: dokumentų grupavimas bei saugojimo vienetų parengimas, kurį vykdė Kraštotyros ir edukacijos skyriaus bibliotekininkės. R. Vasiliauskienė baigė tvarkyti kraštotyrininko Nikodemo Mickevičiaus rankraščių fondą (F11) ir parengė 75 saugojimo vienetus.

N. Galvanauskienė užbaigė skulptoriaus Juozo Kėdainio (1915–1998) rankraščių fondo formavimą ir parengė šio fondo apžvalgą (F10). Tai didžiausias rankraščių fonde saugomas rinkinys, kurį dar 2001 m., vykdydama skulptoriaus valią, bibliotekai perdavė jo sesuo Bronė Kėdainytė. Fondo dokumentai (1244 saugojimo vnt., 3505 lapai) apima 1924–2007 m. Rinkinyje sukaupta biografinė medžiaga (6 saugojimo vnt., 9 lapai), memuarai (7 saugojimo vnt., 340 lapų), kūrybinės veiklos dokumentai (47 saugojimo vnt., 1593 lapai), tarnybinės-visuomeninės veiklos dokumentai (32 saugojimo vnt., 372 lapai), korespondencija (598 saugojimo vnt., 733 lapai), šeimos medžiaga (108 saugojimo vnt., 382 lapai), kitų asmenų dokumentai ir laiškai (83 saugojimo vnt.), ūkio ir turto dokumentai (3 saugojimo vnt.), kiti dokumentai (2 saugojimo vnt., 66 lapai), ikonografija (371 saugojimo vnt.).

Ankstesniais metais sutvarkyti šie rankraščių fondai: kupiškėnų išeivių Nijolės Jankutės (F1, 84 saugojimo vnt.), Agnės Lukšytės (F2, 32 saugojimo vnt.), Kazimiero Šaulio (F3, 12 saugojimo vnt.), Broniaus Žalio, (F4, 139 saugojimo vnt.), Juozo Kaributo (F5, 12 saugojimo vnt.), Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio (F6, 100 saugojimo vnt.), Aleksandro Kriūkės (F7), Klemenso Gutausko (F8), „Senovinių kupiškėnų vestuvių“ (F9, 42 saugojimo vnt.). Nebaigtas tvarkyti Juozo Kraujūno fondas, reikės papildyti B. Žalio fondą, suformuoti Zitos Lukošūtės-Staškūnienės, Vytauto Rudoko, Jono Jagėlos ir kitų kupiškėnų rankraščių fondus.

Rankraščių fondą papildė Martyno Survilos bakalauro darbas „Lėvens fluvioglacialinio senslėnio apylinkių kraštovaizdžio raida“. Rankraščių rinkinio dokumentai panaudojami rengiant parodas, sudarant leidinius, atsakant įvairias užklausas.

• *Informacinių dokumentų fondas*

Informacinių leidinių fondo dydis: VB Kraštotyros ir edukacijos skyriuje – 770 fiz. vnt., MP – 645 fiz. vnt., KP – vidutiniškai po 261 fiz. vnt.

2020 m. Kraštotyros ir edukacijos skyriuje gauti vertingiausi informaciniai leidiniai: V. Baltrūnas „Didžioji knyga apie Lietuvą“, „1000 gamtos stebuklų“, „Prarastosios civilizacijos“, S. Jurkevičius, J. Jurkevičienė, P. Jurkevičius „Amor Roma“, serijos „Lietuvos valsčiai“ monografijos „Saldutiškis“, „Daujėnai“, „Raguva“, „Šeduva“, „Žiobiškis“, A. Valinskas, A. Tapinas „Auksinis protas“, V. Kundrotas „Pažink Prancūziją“, A. Masionytė „Portugalija“, N. Bulotaitė „Vadovas po senuosius Vilniaus universiteto rūmus“, „Iš Panevėžio praeities: šeimos portretas istorijos kontekste“, Ž. Avital Janonytė „Žydų šventės ir tradicijos“, R. Šalna „Kia ora, Naujoji Zelandija“, J. Nekrašius „Šiaurietiška spauda XVI–XXI a.“, A. Guobys „Neblėstantys portretai“, „Lietuvos saugomos teritorijos“, „Ypatinga Lietuva“, O. Nosevičienė „Latvija“, „Panevėžys nuo XVI a. iki 1990 m.“, Š. Laužadis „Padavimai apie Lietuvos vietovardžius“, A. Eidintas, R. Lopata „Valstybės atkūrimo istorijos“ ir kt.

• *Mainų/atsarginis fondas*

Mainų fonde yra 2283 fiz. vnt. leidinių, kurių vertė 117,19 Eur (2020-12-31): 2235 fiz. vnt. (98 %) – grožinė literatūra, 48 fiz. vnt. (2 %) – šakinė literatūra. 2020 m. Mainų fonde judėjimo nebuvo.

Atsarginiame fonde yra 65 fiz. vnt. šakinės literatūros už 1,55 Eur (2020-12-31). Per metus šiame fonde judėjimo nebuvo. Mainų ir atsarginis fondai yra nešildomose buvusių kareivinių patalpose.

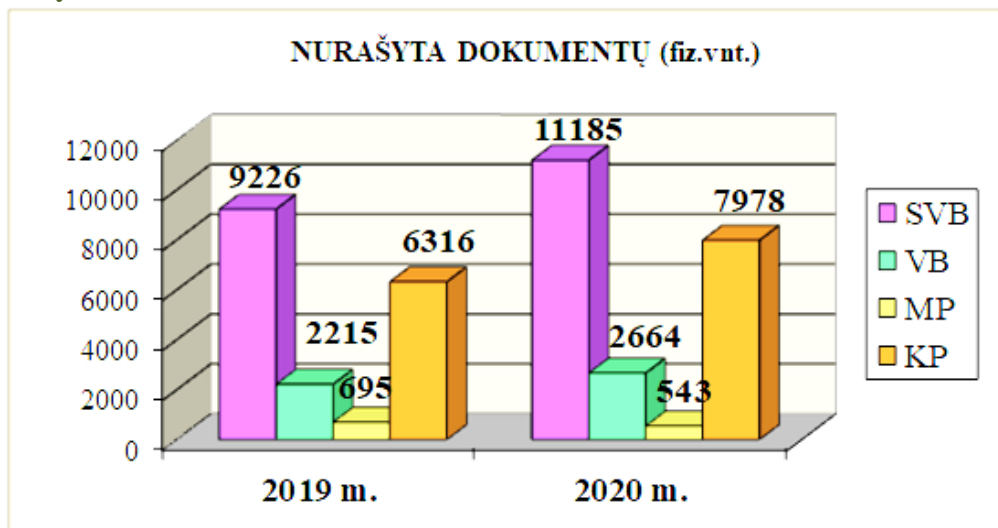
6. *Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas*

Dėl nuolat didėjančios elektroninių paslaugų ir dokumentų pasiūlos aktualumą praranda tarpbibliotekinis skolinimas. 2020 m. šia paslauga nepasinaudojo nei vienas bibliotekos lankytojas.

7. Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas

Bibliotekos stengiasi patenkinti visus skaitytojų poreikius, todėl reikalingus leidinius skolinasi tarpusavyje, t. y. vyksta vieningo fondo cirkuliacija. Per metus iš vienos rajono viešosios bibliotekos į kitą keliavo 1465 knygos. Iš VB skyrių padaliniais išduota 739 fiz. vnt. dokumentų: iš Lankytojų aptarnavimo skyriaus – 610 fiz. vnt., iš Kraštotyros ir edukacijos skyriaus – 129 fiz. vnt. Daugiausia knygų iš VB ir kitų padalinių skolinosi Lukonių SAP (180 fiz. vnt.).

8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo

SVB nurašyti 727 pavadinimai dokumentų (2019 m. – 534 pav., 2018 m. – 498 pav.):

- **VB** – 1364 pav. (2019 m. – 752 pav., 2018 m. – 317 pav.),
- **Subačiaus MP** – 145 pav. (2019 m. – 259 pav., 2018 m. – 579 pav.),
- **kaimo padaliniuose** – 469 pav. (2019 m. – 297 pav., 2018 m. – 241 pav.).

Nurodomas daugiausiai pavadinimų nurašęs Salamišcio padalinys, nes uždarius Bakšėnų knygų išdavimo punktą buvo nurašytos visos jame buvusios knygos (1593 fiz. vnt.).

SVB nurašyti dokumentai pagal tipą:

- knygos – 7483 fiz. vnt. arba 67,0 % (2019 m. – 5673 fiz. vnt. arba 61,0 %),
- periodiniai leidiniai – 3600 fiz. vnt. arba 32,0 % (2019 m. – 3548 fiz. vnt. arba 38,0 %),
- kiti dokumentai – 102 fiz. vnt. arba 1,0 % (2019 m. – 5 fiz. vnt. arba 1,0 %).

Vidutiniškai kiekvienas kaimo padalinys nurašė po 531 fiz. vnt. dokumentų.

Daugiausiai inventorintų dokumentų nurašyta:

- VB Abonemente – 1162 fiz. vnt. 786 pav. (2019 m. – 1165 fiz. vnt. 533 pav. (2018 m. – 238 fiz. vnt. 172 pav.);
- kaimo padaliniuose: Salamiestyje – 1600 fiz. vnt. (467 pav.), Skapiškyje – 459 fiz. vnt. (431 pav.).

Mažiausiai nurašė Laičiai – 90 fiz. vnt. (67 pav.), mažiausiai pavadinimų – Palėvenėlė (21 pav.).

• Dokumentų nurašymas pagal priežastis:

Nurašymo priežastys	Nurašymas (fiz. vnt.)		Nurašymas 2020 m. (%)
	2019 m.	2020 m.	
- nusidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai	5254	7243	65,0 %
- turinio požiūriu neaktualūs dokumentai	408	323	2,9 %
- periodiniai leidiniai pasibaigus saugojimo laikui	3548	3598	32,0 %
- vartotojų prarasti dokumentai	16	21	0,1 %
Iš viso:	9226	11185	100 %

2020 m. nurašyta 21,2 % (1959 fiz. vnt.) dokumentų daugiau nei 2019 m.

9. Dokumentų fondo apsauga

Savivaldybės viešųjų bibliotekų fondai apskaitomi, tvarkomi ir saugomi vadovaujantis „Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais“, patvirtintais Kultūros ministro 2010 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-449, „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos dokumentų fondo apskaitos tvarkos aprašu“, patvirtintu VB direktoriaus 2011 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. IV-77 ir „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos spaudinių ir kitų dokumentų įkainojimo metodika“, patvirtinta 2014 m. gruodžio 29 d. Nr. IV-67. Knygos ir kiti dokumentai perkami vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu ir VB mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu patvirtintu direktoriaus įsakymu 2017 m. liepos 13 d. Nr. IV-78.

2020 m. gale, prasidėjus antrajam karantinui, nuspręsta patikrinti Lankytojų aptarnavimo skyriaus Abonemento fondą. Šis darbas bus baigtas 2021 m. I-ame pusmetyje, nes liko nepatikrinti skyriui priklausantys dokumentai esantys buvusių kareivinių patalpose. Visi patikrinimo dokumentai su komisijos išvadomis bus paruošti 2021 m.

Salamiesčio padalinio Bakšėnų knygų išdavimo punkto veikla nuo 2019 m. liepos 1 d. sustabdyta, fondas nurašytas 2020 metais (1593 fiz. vnt.). Knygos tebėra buvusiose knygų išdavimo punkto patalpose, atlaisvinti patalpas planuojama 2021 m. pavasarį.

10. Dokumentų skaitmeninimas

Kupiškio viešojoje bibliotekoje skaitmeninimo veiklas vykdo Kraštotyros ir edukacijos skyrius, kuriame sukauptas skaitmeninamo dokumentinio paveldo pagrindas: knygos, periodiniai leidiniai, rankraštiniai dokumentai, fotografijų archyvas. Skaitmeninamų dokumentų atrankos kriterijai: turinio aktualumas, išliekamoji istorinė bei etninė vertė, panaudojimo ir viešinimo būtinybė rengiant virtualias parodas bei projektus, vykdant žinomų kraštiečių veiklos sklaidą. Tai susiję su bibliotekos prioritetais einamaisiais metais.

2020 m. suskaitmeninta 5 proc. viso saugomo kultūros paveldo objektų fondo (300 objektų), į kurį įtrauktos knygos, periodiniai leidiniai, rankraštiniai dokumentai. Skaitmeninimo veiklos pradėtos dar 2016 m., už jas atsakinga vyresn. bibliografė J. Pipynienė. Prie skaitmeninimo veiklų galima paminėti ir įrašų kūrimą LIBIS elektroniniam katalogui: sukurti 165 Juozo Kėdainio rankraščių fondo dokumentų įrašai, 251 įrašas – redaguotas. Taip pasirengta 2021 m. skaitmeninimo darbams. Įrašus tenka redaguoti konsultuojantis su Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės VB specialistais. Skaitmeninimo veiklas apsunkino ir sulėtino karantino laikotarpis, kai dirbant nuotoliniu būdu nebuvo galima prisijungti prie LIBIS programos.

Skaitmeninės kolekcijos. Kupiškio VB interneto svetainės skyriaus „Kraštotyra“ poskyryje „Skaitmeninės kolekcijos“ (<https://www.kupiskiovb.lt/skaitmenines-kolekcijos/>), jau galima susipažinti su 4 kolekcijomis. Ankstesniais metais čia paskelbtos dvi suskaitmenintos viešojoje bibliotekoje saugomos rankraščių kolekcijos: „Senovinės kupiškėnų vestuvės“ ir „Kupiškėnas muzikantas Aleksandras Kriūka“.

2020 m. paskelbtos dar dvi kolekcijos, kurių dokumentus nuskenavo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės VB Regioninio skaitmeninimo centro darbuotojai. Reikšmingiausias kolekcijos papildymas – tai laikraščio „Stalino keliu“ suskaitmeninimas bei pateikimas virtualiems vartotojams. Su rajono laikraščio „Kupiškėnų mintys“ redakcija pasirašyta autorinė-licencinė sutartis dėl leidimo viešinti dokumentus. Kupiškio VB svetainėje galima peržiūrėti 1946–1948 m., 1952–1954 m., 1956 m. ir 1960 m. 643 šio laikraščio numerius (2516 vaizdų). Spaudos komplektai surinkti iš Kupiškio VB ir „Kupiškėnų minčių“ redakcijos archyvų bei žurnalisto Algirdo Petrulio asmeninės kolekcijos.

Kraštotyros ir edukacijos skyriuje yra saugomi jubiliejų šventusios buvusios medicinos darbuotojos Marijos Tamošiūnienės parengti kraštotyriniai darbai. Nuskenuotas ir paskelbtas šios kraštotyrininkės darbas „LTSR nusipelnęs gydytojas Ipolitas Franckevičius“ (161 vaizdas).

Prie skaitmeninių kolekcijų galima priskirti ir Kupiškio Garbės piliečiui monsinjorui Klemensui Gutauskui skirtą virtualią parodą (šie dokumentai nuskenuoti dar 2019 m.). Joje šalia

fotografijų ir kitų dokumentų yra ir 101 vaizdas iš šios iškilios asmenybės 1969 m. pamokslų sąsiuvinio. Kadangi eksponuojamos ir iš įvairių šaltinių gautos fotografijos, tai paroda publikuojama skyriuje „Virtualios parodos“.

IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA

1. Tyrimai

2020 m. dalyvauta Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės ir bibliografijos tyrimų skyriaus inicijuotuose tyrimuose: „Socialiniai tinklai kaip bibliotekos veiklos instrumentas“, kurio tikslas – išanalizuoti viešųjų bibliotekų galimybes populiarinti bibliotekos išteklius ir paslaugas, kuriant paskyrų socialiniuose tinkluose turinį ir „Viešųjų bibliotekų specialistų kompetencijų tobulinimo ir metodinės pagalbos poreikiai“, kurio tikslas – optimizuoti viešųjų bibliotekų specialistų profesinių kompetencijų tobulinimo procesą ir aktualizuoti metodinės veiklos turinį atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytus bibliotekų specialistų poreikius.

2. Metodinė veikla

2020 m. vykdytos metodinės veiklos kryptys: analitinė, konsultacinė, kompetencijų tobulinimo ir inovacinė. Stebėti ir analizuoti bibliotekų veiklos pokyčiai, teikti pasiūlymai bibliotekų veiklos organizavimo tobulinimui, rūpintis bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymu, teikta praktinė metodinė pagalba, dalintasi kitų bibliotekų gerąja patirtimi.

2.1. Bibliotekų veiklos planavimas ir atskaitomybė

KES vedėja ir metodininkė parengė 2020 m. SVB, VB ir padalinių bei skaitytojų aptarnavimo punktų statistines ataskaitas (forma Biblioteka_metinė) ir duomenis pildė LIBIS Statistikos modulyje. J. Vosylienė parengė Kupiškio rajono savivaldybių viešųjų bibliotekų 2021 metų veiklos planą, parašė Kupiškio rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų 2019 metų veiklos tekstinę ataskaitą (apimtis 50 p.). L. Matiukaitė paruošė Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vadovo (įstaigos) 2019 metų veiklos ataskaitą.

2.2. Bibliotekos veiklą reglamentuojančių ir kitų dokumentų rengimas

Metodininkė J. Vosylienė parengė paraiškas konkursams „Dėl dalyvavimo savivaldybių viešųjų bibliotekų metų nominacijos „Inovacijų biblioteka“ skyrimo konkurse“ ir „Dėl dalyvavimo savivaldybių viešųjų bibliotekų metų prizo „Biblioteka – skaitmeninio raštingumo mokymų lyderė“ konkurse“. Pagal LNB Bibliotekininkystės skyriaus pateiktas metodikos rekomendacijas parengė naujos struktūros „Padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų tekstinių ataskaitų rengimo metodines rekomendacijas“. Karantino metu rengė nuolat besikeičiančios lankytojų aptarnavimo tvarkos aprašus, darbo tvarkas, paruošė informaciją virtualiems lankytojams „Siūlome išbandyti Kupiškio viešosios bibliotekos elektronines paslaugas“.

KES skyriaus vedėja L. Matiukaitė parengė dokumentus dėl Lankytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkės Ritos Senvaitienės apdovanojimo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės VB nominacijų konkurse „Ad astra“.

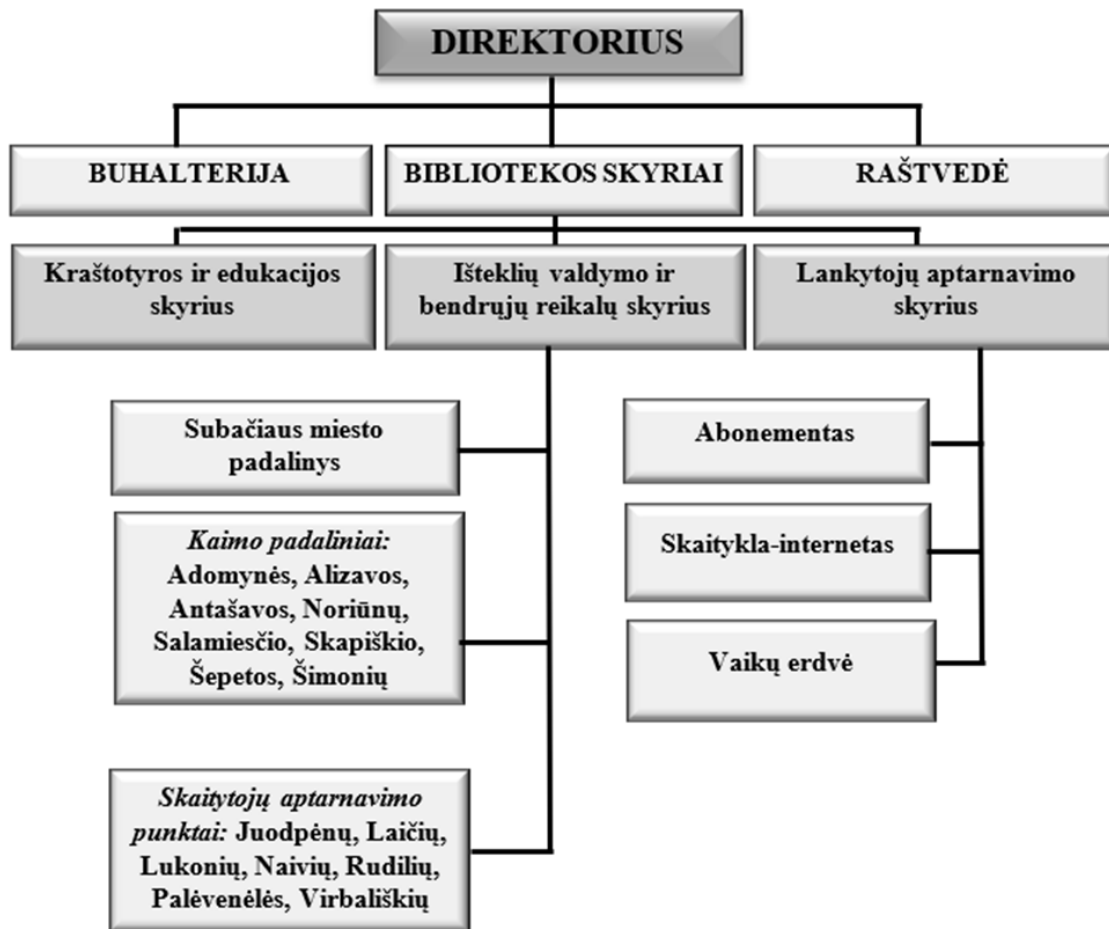
2.3. Praktinė pagalba

● **Išvykos į padalinius.** Dėl susiklosčiusios situacijos (karantino, kontaktų ribojimo) metodinės išvykos į padalinius neorganizuotos, konsultuota nuotoliniu būdu.

● **Konsultacijos** įvairiais darbo klausimais darbuotojams teiktos pasitarimų, asmeninių pokalbių metu, elektroniniais laiškais, telefonu, virtualių pasitarimų metu.

X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

1. Bibliotekos organizacinė struktūra (2020-12-31)

2. Bendroji darbuotojų charakteristika

• **Etatų skaičius.** Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus 2019 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. ĮV-53 patvirtintas pareigybių sąrašas: SVB – 44,75. Iš jų: 33,5 – profesionalūs bibliotekininkai, 3,5 – kvalifikuoti specialistai ir 7,75 – techninis personalas:

- VB – 27,75 etatai: bibliotekininkai – 18,75, kvalifikuoti specialistai – 3,5, techniniai darbuotojai – 5,5;

- Subačiaus MP – 1,15 etato: 1 – profesionalus bibliotekininkas, 0,15 – valytojos;

- KP – 15,85 etato: 13,75 – bibliotekininkai, 2,1 – valytojos. Po 0,5 bibliotekininko etato yra Laičių ir Palėvenėlės SAP, 0,75 etato – Lukonių SAP. Padalinių (išskyrus Šimonių) ir SAP bibliotekininkės dirba papildomą darbą (valytojomis) po 0,15 etato.

Kupiškio rajono viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose dirbo 43 darbuotojai (2020-12-31), iš jų 35 profesionalūs bibliotekininkai.

	Etatų skaičius	Darbuotojai		Profesionalių bibliotekininkų išsimokslinimas					
				aukštasis		aukštesnysis		kitas	
		Iš viso	Iš jų profesionalūs bibliotekininkai	skaičius	%	skaičius	%	skaičius	%
VB	27,75	26	18	12	66,7	6	33,3	-	-
MP	1,15	1	1	1	100,0	-	-	-	-
KP	15,85	16	16	6	37,5	8	50,0	2	12,5
SVB	44,75	43	35	19	54,3	14	40,0	2	5,7

Aukštąjį išsimokslinimą turi 19 arba 54,3 % profesionalių bibliotekininkų, iš jų bibliotekininkystės ir komunikacijos mokslų – 9. Šiuo metu nėra aukštosiose mokyklose besimokančių darbuotojų.

Efektyvumo rodikliai. 2020 m. vienam profesionaliam bibliotekininkui teko vidutiniškai 130 vartotojų, vidutiniškai 1476 lankytojai.

Darbuotojų kaita. 2020 m. kvalifikuoti darbuotojai nesikeitė.

Darbo taryba. Nuo 2017 m. gruodžio 20 d. bibliotekos darbo tarybai atstovauja: Lina Matiukaitė – pirmininkė, J. Vosylienė – pirmininko pavaduotoja, R. Vilkienė – sekretorė. 2020 m. jokių skundų darbo taryba negavo.

3. Darbuotojų profesionalumo ugdymas

Per metus kvalifikaciją pakėlė ir seminarų bei kitų mokymų baigimo pažymėjimus gavo 38 bibliotekos darbuotojai (88,4 %): 35 bibliotekininkai (iš jų: VB – 18, padalinių – 17) ir 3 kvalifikuoti specialistai.

- **Darbuotojų pasitarimai**, kuriuose dalyvauja visi viešosios bibliotekos, padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų darbuotojai, paprastai vykdavo paskutinę mėnesio darbo dieną (švaros dieną) Kupiškio viešojoje bibliotekoje. COVID-19 viruso pandemija įnešė nemažai pokyčių – dalis pasitarimų vyko nuotoliniu būdu, naudojant Zoom, Microsoft Teams, Google Meet programas. Per metus organizuoti 6 pasitarimai, 3 iš jų – nuotoliniu būdu. Pasitarimuose aptartos įvairios bibliotekų veiklos aktualijos, darbo organizavimo, dokumentų fondų komplektavimo klausimai, lankytojų aptarnavimo tvarka ekstremalios situacijos metu ir karantino sąlygomis, apžvelgti 2019 metų veiklos rezultatai ir uždaviniai 2020 metams. Didelis dėmesys buvo skiriamas projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymams ir akcijai „Senjorų dienos internete“, dalyvavimui skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“, akcijose „Knygų Kalėdos“ ir „Metų knygos rinkimai“, bibliotekos vykdytų projektų „Smėlėtais ramybės takeliais“, „Atviras Kupiškio informacinis ratas – AKIS 2020“, „Kartas sujungianti fotografija“ veiklų pristatymui ir kt.

Sausio mėn. pasitarimo metu vyko mokymai „Sensorinės įrangos panaudojimas ir galimybės bibliotekoje“, kuriuos vedė Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės VB darbuotojos Edita Strolienė ir Silvija Vidugirienė. Vasario mėn. pasitarime dalyvavo dvi viešnios: Kupiškio socialinių paslaugų centro globos koordinatorė Aušra Mykolaitienė kalbėjo tema „Budintys globotojai“, Specialiųjų tyrimų tarnybos Panevėžio valdybos Korupcijos prevencijos poskyrio viršininkė Rita Škutienė skaitė pranešimą „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje“.

Palėvenėlės skaitytojų aptarnavimo punkto bibliotekininkės Sandros Škinderytės 2019 m. parengtas kraštotyros darbas „Palėvenėlės krašto vietovardžiai“ ir pagal jį sudarytas edukacinis maršrutas tapo paskutinės vasaros dienos bibliotekininkų išvykos tikslu. Edukacinė kelionė, kurią vedė bibliotekininkė Sandra Škinderytė ir į pagalbą atskubėjusi buvusi kolegė Onutė Kručienė, driekėsi vaizdingomis Kupiškio marių pakrantėmis, kur įrengtos poilsiavietės su pavėsinėmis ir sūpynėmis, maudyklos.

Spalio 14 d. organizuotas seminaras „Ramybės takais: mirusiųjų pagerbimo papročiai Lietuvoje“, kurį vedė lektorė etnologė Gražina Kadžytė. Dalyviai gavo pažymėjimus.

- **Pranešimai.** Kupiškio VB darbuotojai konferencijose, seminaruose, pasitarimuose skaitė 19 pranešimų.

L. Matiukaitė parengė pranešimą „Unė Babickaitė: aktorės ryšių su Panevėžiu ir Matu Grigoniui fragmentai“, kurį gruodžio 16 d. skaitė Panevėžio švietimo centro ir Panevėžio miesto savivaldybės Elenos Mezginaitės VB organizuotoje nuotolinėje konferencijoje „Iškilios Panevėžio krašto moterys“. J. Vosylienė pranešimą „Salamiesčio Šv. Antano Paduviečio bažnyčia 200 metų“ skaitė rugpjūčio 22 d., per šios bažnyčios jubiliejaus iškilmes. Lapkričio 24 d. Panevėžio apskrities Regioninės kultūros tarybos nuotolinėje konferencijoje I. Žurauskienė pristatė pranešimą „Gerosios patirties pavyzdys – projektas „Atviras Kupiškio informacinis srautas – AKIS 2020“.

KES darbuotojų pranešimai ir kitokio pobūdžio informacijos pasitarimuose: J. Vosylienės – 7 („Projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymų apžvalga“, „Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2019 m.“, „Lankytojų aptarnavimo tvarka karantino metu“, „Projekto „Smėlėtais ramybės takeliais“ pristatymas“, „Edukaciniai maršrutai lankytojams“), L. Matiukaitės – 3 („Projektas „Kartas sujungianti fotografija“, „Kilnojamos viešosios bibliotekos parodos“, „LBD Kupiškio skyriaus informacija“).

Kitų darbuotojų pranešimai: direktoriaus A. Venckaus – 5 („Metinės užduotys Kupiškio SVB darbuotojams“, „Naujausi LR Vyriausybės ir Kupiškio rajono savivaldybės nutarimai dėl darbo organizavimo karantino metu“, „Netradicinės dokumentų parodos“, „Projekto „Prisijungusi Lietuva“ kompiuterinė įranga ir jos diegimo problemos“), Išteklų ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjos Juratės Motiejūnienės – 3 („Bibliotekų dokumentų fondai 2019 metais“, „Dokumentų komplektavimas ir skaitytojų aptarnavimo posistemės diegimas padaliniuose“, „Papildomas finansavimas“).

- **Mokymai Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje (PAVB):**
 - Seminaras „**Rankraštinio ir spausdinto kultūros paveldo vadyba**“ (sausio 14 d.) – dalyvavo vyresn. bibliografė J. Pipynienė;
 - Mokymai „**Biblioterapijos metodikos ir jų taikymo technologijos**“ (LNB projektas „Biblioterapijos taikymas bibliotekose“, liepos 23 d.) – dalyvavo I. Žurauskienė ir R. Vilčinskienė;
 - Mokymai „**Kūrybinio paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės**“ (rugsėjo 30 d., ir spalio 1 d.) – dalyvavo R. Vilčienė ir R. Vičinskienė;
 - Mokymai „**Programavimo paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės**“ (spalio 19–20 d.) – dalyvavo R. Vilčienė ir I. Žurauskienė;
 - Seminaras „**Bibliotekoje – asmuo, turintis autizmo spektro sutrikimų**“ (spalio 21 d.) – dalyvavo I. Žurauskienė ir L. Kliopkinienė;
 - Mokymai „**Stendinių pranešimų, plakatų ir reklaminių stendų dizainas ir maketavimas su vektorinio piešimo programa „INKSCAPE**“ (spalio 22 d.) – dalyvavo R. Vilčinskienė.

Eil. Nr.	MOKYMAI / SEMINARAI ir kt.	Data	Dalyvių skaičius
1	2	3	4
1.	Seminaras „ Viešųjų pirkimų organizavimas “ (vyko KRŠPT)	Sausio 30 d.	2
2.	Apskrito stalo diskusija , skirta projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymų organizavimui aptarti. (organizavo „VIPT asociacija“, vyko Panevėžio rajono savivaldybės VB)	Sausio 30 d.	1
3.	Seminaras „ Darbo apmokėjimo naujovės biudžetinėse įstaigose nuo 2020 m. “	Sausio 30 d.	1
4.	Praktiniai mokymai bibliotekų specialistams „ Sensorinės įrangos naudojimas ir galimybės bibliotekoje “ (organizavo PAVB, vyko Kupiškio VB)	Sausio 31 d.	33
5.	Seminaras „ Darbo kodeksas “ (vyko KRŠPT)	Vasario 6 d.	1
6.	Mokymai „ Dokumentų valdymo sistema „Kontora “ (vyko KRŠPT)	Vasario 26 d.	1
7.	Seminaras „ Programos „Efektyvus vadovavimas šiuolaikinėje mokykloje“ modulis III „Dokumentų valdymo pokyčiai 2020 m. Praktinis teisės aktų taikymas, įstaigų vadovų sprendimų galia “ (vyko KRŠPT)	Vasario 27 d.	1
8.	Nuotoliniai mokymai „ EBSCO duomenų bazės mokslinėms studijoms “	Balandžio 22 d.	1
9.	Vebinaras „ El. laiškų siuntėjas prieš BDAR ir VDAI skundo atvejus! “	Gegužės 7 d.	1
10.	Nuotolinis seminaras „ Kaip sudominti paauglį knygą? “ (iš LNB)	Birželio 18 d.	5
11.	Seminaras „ Daiktų teatras. Paprastos priemonės – nepaprastas veiksmas “ (vyko KKC, vedė Saulė Degutytė-Šiekštelienė)	Rugsėjo 23 d.	2

1	2	3	4
12.	Seminaras „ <i>Bendruomenės plėtra ir mokykla – ką daryti?</i> “ (lekt. Paulius Godvadas) (vyko KRŠPT)	Rugsėjo 29 d.	3
13.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Bendravimo etiketas su žmonėmis turinčiais negalią</i> “	Spalio 6 d.	3
14.	Seminaras „ <i>Ramybės takais: mirusiųjų pagerbimo papročiai Lietuvoje</i> “ (vyko Kupiškio VB, lekt. etnologė Gražina Kadžytė)	Spalio 13 d.	30
15.	PAVB darbinė sesija su Panevėžio teritorijos bibliotekomis (vyko Rokiškio VB)	Spalio 14 d.	4
16.	Nuotoliniai mokymai „ <i>EBSCO platformos apžvalga naujiems vartotojams</i> “	Spalio 21 d.	1
17.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Nemokamos debesų paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekoje</i> “	Spalio 26 d. Lapkričio 30 d.	4
18.	Nuotoliniai mokymai „ <i>ASS ir edukacija bibliotekoje: sensoriniai skaitymai</i> “ (lekt. Rūta Norkūnė. VšĮ „Idėjų karalystė“)	Lapkričio 10 d.	2
19.	LNB nuotoliniai mokymai „ <i>Komunikacija: bibliotekų, muziejų ir e. paveldo viešinimas</i> “	Nuo lapkričio 16 d. iki gruodžio 11 d.	2
20.	Nuotolinis seminaras „ <i>Biblioteka visiems</i> “ (organizavo ŠAVB ir PAVB)	Lapkričio 18 d.	8
21.	Nuotolinis seminaras „ <i>Kaip padėti sau ir kitam</i> “ (lekt. doc. dr. Agnė Jurgaitytė-Avižinienė, klinikinė psichologė-psichoterapeutė)	Lapkričio 30 d. Gruodžio 4 d.	3
22.	LNB nuotoliniai mokymai „ <i>Skaitmeninės humanitarikos problematika ir praktika</i> “	Gruodžio 1 d.	2
23.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Žodinis pasakojimas. Istorija, pasakotojas ir klausytojas</i> “ (organizavo PAVB)	Gruodžio 1 d. Gruodžio 3 d.	4
24.	Nuotoliniai mokymai „ <i>EBSCO elektroninės knygos</i> “	Gruodžio 1 d.	1
25.	Nuotolinis seminaras „ <i>Vaikų ir paauglių literatūra: tarp stabilumo ir kismo</i> “ (iš LNB)	Gruodžio 7 d.	8
26.	Nuotolinė konferencija „ <i>Kalba – tautos stiprybė ir gyvastis</i> “	Gruodžio 17 d.	1
27.	Nuotoliniai „ <i>Lietuvos skautijos I lygio draugininkų mokymai</i> “ (lekt. Pavel Mikriukov, Simona Bataitytė)	Gruodžio 10–12 d.	2
NUOTOLINIAI SKAITMENINIO RAŠTINGUMO MOKYMAI			
28.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Būkime saugūs internete</i> “	Vasario 6 d.	2
29.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Viešos interneto paslaugos kiekvienam</i> “	Gegužės 15 d.	16
30.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Dokumentų kūrimas internete ir dalijimasis su kitais</i> “	Rugsėjo 25 d.	4
31.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Būk aktyvus, unikalus, verslus</i> “	Spalio 21 d.	11
32.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Inovatyvus savęs pristatymas</i> “	Spalio 23 d.	12
33.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Skaitmeninių nuotraukų apdorojimas ir saugus dalijimasis</i> “	Spalio 27 d.	6
34.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Pristatymų rengimas</i> “	Spalio 30 d.	16
35.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Skaičiuoklė darbui ir namams</i> “	Gruodžio 4 d.	15

• *Lietuvos bibliotekininkų draugijos nariai rinkosi į XI-ąją suvažiavimą* (vasario 28 d.), kuris vyko Kauno kultūros centre, dalyvavo L. Matiukaitė.

• *Kiti mokymai, stažuotės*

Gidų rengimo kursus (rugsėjo 12 d. – gruodžio 30 d.) Panevėžio kolegijoje baigė Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vyresn. bibliografė Jolita Pipynienė ir Skapiškio padalinio vyresn. bibliotekininkė Roma Bugailiškienė. Bibliotekininkės tapo profesionaliomis gidėmis.

• **Darbuotojų išvykos**

Eil. Nr.	IŠVYKOS	Data	Dalyvių skaičius
1.	Išvyka į <i>Vilniaus knygų mugę</i>	Vasario 20 d.	22
2.	Edukacinė išvyka į Palėvenėlę „ <i>Palėvenėlės krašto vietovardžiai</i> “	Rugpjūčio 31 d.	27

• **Darbuotojų apdovanojimai**

Spalio 20 d. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje nominacija „**Ad astra**“ įteikta Kupiškio viešosios bibliotekos lankytojų aptarnavimo skyriaus vyresn. bibliotekininkei Ritai Senvaitienei. Ji skirta už darbuotojo iniciatyvumą ir kūrybiškumą savo bibliotekos veikloje, sėkmingą ir ryškią tradicinių ir netradicinių bibliotekos paslaugų sintezę bei plėtrą, aktyvų ir sėkmingą skaitymo skatinimą, sėkmingą gerosios patirties sklaidą regione ir už jo ribų.

XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

1. Patalpų būklė

• **Remontai.** Bibliotekų patalpų remontu ir kitais ūkiniais klausimais rūpinasi Kupiškio VB administracija bei Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius.

Kupiškio viešajai bibliotekai nuosavybės teise priklauso šiuo metu rekonstruojamas pastatas (unikalus Nr. 5790-1000-5011, plotas 1206 kv. m, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, Kupiškis) ir 250 kv. m patalpos buvusių kareivinių pastate, Gedimino g. 53B, Kupiškyje.

Viešoji biblioteka nuo 2017 m. birželio mėn. įsikūrusi laikinose patalpose Krantinės g. 24 (bibliotekos reikmėms naudojamas 685 kv. m plotas). Uždarius Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos Kupos pradinio ugdymo skyrių, Kupiškio rajono savivaldybė visus mokyklos pastatus turto patikėjimo teise perdavė Kupiškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai (2019 m. lapkričio 28 d. savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-282, 2019 m. gruodžio 3 d. Priėmimo-perdavimo aktas Nr. E6-40, Nekilnojamo turto registre įregistruotas 2019 m. gruodžio 18 d., registro Nr. 35/30725).

Tęsėsi viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcija. Projektas „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato Kupiškyje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje rekonstrukcija“ (vertė 2,2 mln. Eur) finansuojamas Valstybės investicijų programos ir Kupiškio rajono savivaldybės lėšomis. Užsakovas – Kupiškio rajono savivaldybė, darbus vykdė UAB „Infes“, nuo 2020 m. lapkričio mėn. darbus tęsia UAB „Dailista“. Atlikta darbų už 430 tūkst. Eur, skirtų papildomai iš Lietuvos Respublikos valstybės tikslinės dotacijos lėšų. 2021 m. statybos darbai turėtų būti baigti ir pradėtas baldų bei įrangos viešieji pirkimai. Į rekonstruotas bibliotekos patalpas planuojama persikelti 2022 m.

• **Ilgalaikio turto remontui** išleista 4464 Eur: viešosios bibliotekos laikinų patalpų stogo remontui, Salamiesčio padalinio ir Laičių aptarnavimo punkto pritaikymui elektriniam šildymui.

• **Remontuotinų bibliotekų skaičius – 2.** Planuojama Palėvenėlės skaitytojų aptarnavimo punktą ir Salamiesčio padalinį perkelti į suremontuotas ir pritaikytas bibliotekų veiklai kaimo bendruomenių patalpas.

• **Patalpų šildymas.** Vis dar aktuali padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų patalpų šildymo problema: bibliotekos pasilieka uždarytų ar reorganizuotų mokyklų pastatuose, dideliuose sovietmečiu statytuose kultūros namuose, kurių šildymo išlaidos labai didelės. Juodpėnų, Naivių, Laičių, Virbališkių bibliotekose paspaudus šaltukui tikrai šalta. Salamiestyje panaikinus pradinę mokyklą nutrauktas centrinis šildymas, todėl įrengtas elektrinis. Visose bibliotekose yra centrinis arba elektrinis šildymas (šildoma iš bendrų katilinių įvairių rūšių kuru arba elektra).

• **Patalpų plotas (kvadratiniai metrai):**

- Bendras patalpų plotas: SVB – 2027, VB – 685, MP – 165, KP – 1177 (vidutiniškai – 78);
- Plotas, reikalingas bibliotekų funkcijoms atlikti: SVB – 1956, VB – 685, MP – 123, KP – 1148.

Bendras rajono viešųjų bibliotekų patalpų plotas (2027 m²) rodomas be šiuo metu rekonstruojamo bibliotekos pastato ploto (1257 m²), nes šiuo metu ten vyksta remonto darbai.

• **Lentynų apskaita:**

Viso fondo lentynų metrai:

2020 m.: SVB – 4318, VB – 1281, MP – 281, KP – 2756 (vidutiniškai – 184)

(2019 m.: SVB – 4395, VB – 1302, MP – 285, KP – 2808 (vidutiniškai – 187).

2. Informacinės technologijos ir kitos priemonės

• **Ilgalaikis turtas:**

- užpajamuotas **materialus** ilgalaikis turtas: stacionarūs kompiuteriai „HP EliteOne 800G4“ (2 vnt. už 1403,60 Eur), stacionarūs kompiuteriai „HP ProOne 440G4“ (16 vnt. už 10454,40 Eur), stacionarus kompiuteris „Aio tipo Fujitsu ASPRIMO K558“ (1 vnt. už 901,45 Eur), grafinė planšetė „WACOM Intuos Pro L Paper North“ (1 vnt. už 589,27 Eur), spausdintuvas „3D Zortrax M200“ (1 vnt. už 1668,59 Eur), darbo stotis „CELSIUS W580“ (1 vnt. už 1942,05 Eur), darbo stotis „CELSIUS W580“ su priedais (1 vnt. už 2418,79 Eur), bevielio ryšio prieigos įrenginys „Check Point Secure Gateway 770“ (1 vnt. už 744,15 Eur), bevielio ryšio prieigos įrenginys „Forti Wifi-50E-2R“ (2 vnt. už 1173,70 Eur), liečiamas terminalas „ADUS Zen AiO 27 Z272SDT-BAO20R“ (1 vnt. už 2445,41 Eur), apsauginės/gaisrinės signalizacijos komplektas Nr. 1. (4 vnt. už 501,27 Eur);

- užpajamuotas **nematerialus** turtas: programinė įranga, atstatanti kompiuterio operacinės sistemos konfigūraciją ir nustatymus „Faronics Deep Freeze Enterprise“ (2 vnt. už 127,30 Eur), biuro paketų programinė įranga „Microsoft Office 2019 Standart“ (22 vnt. už 2270,49 Eur).

Ši įranga buvo gauta 2019 m., bet Kupiškio rajono savivaldybė perdavė į Bibliotekos balansą tik 2020 m.

• Įsigyta **įvairių prekių** už savivaldybės biudžeto lėšas: vėjapjovė (1 vnt. už 155,31 Eur), oro kondicionierius (1 vnt. už 299 Eur), vėjui atsparus stendas (1 vnt. už 235,95 Eur), radiatoriai (6 vnt. už 333,14 Eur), brūkšninio kodo skaitytuvas (1 vnt. už 49,99 Eur), suoliukai (5 vnt. už 190 Eur), dulkių siurblys (1 vnt. už 55,53 Eur), elektrinės šildymo krosnys (4 vnt. už 228,44 Eur), lazerinis termometras (1 vnt. už 49,04 Eur), ventiliatorius (1 vnt. už 29,99 Eur) ir kt.

Už Lietuvos kultūros tarybos finansuotų projektų lėšas nupirkta: vėjui atsparus stendas (1 vnt. už 235,95 Eur), molbertai (5 vnt. už 247 Eur), staliukai (2 vnt. už 55,88 Eur), elektrinis termosas (1 vnt. už 41,98 Eur), įsigyta ilgalaikio turto – du dailininko Raimondo Savicko paveikslai (už 1500 Eur).

• **Telefonai.** Fiksuoto ryšio telefonus 2020 m. turėjo Kupiškio VB ir 8 padaliniai (53 %). Telefonus sėkmingai pakeičia internetas ir socialiniai tinklai – taip patogiau ir pigiau.

XII. FINANSAVIMAS

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠOS (Eur)				
Išlaidų rūšys	Išlaidų kodas	Finansavimas 2019 m.	Finansavimas 2020 m.	Kasinės išlaidos
1	2	3	4	5
Darbo užmokestis	2.1.1.1.1.1	389709,99	443446,79	443446,79
Įnašai socialiniam draudimui	2.1.2.1.1.1	6749,82	7855,00	7855,00
Medikamentai	2.1.1.1.02	80,30	219,00	219,00
Apranga ir avalynė	2.1.1.1.07	37,44	34,99	34,99
Ryšiai (telefonas ir internetas)	2.1.1.1.05	5725,27	7079,44	7079,44

1	2	3	4	5
Transporto išlaikymas	2.1.1.1.06	3184,22	2184,03	2184,03
Komandiruotės	2.1.1.1.11	938,80	288,87	288,87
Ilgalaikio turto kapitalinis remontas	2.1.1.1.15	7612,49	4464,42	4464,42
Kvalifikacijos kėlimas	2.1.1.1.16	139,15	203,00	203,00
Komunalinės paslaugos	2.1.1.1.20	24934,59	27996,00	27996,00
IT prekių įsigijimas ir paslaugos	2.1.1.1.21	7149,70	2904,51	2904,51
Reprezentacinės išlaidos	2.1.1.1.22	642,68	568,74	568,74
Kitos išlaidos (ir spaudiniams)	2.1.1.1.30	20340,31	15100,00	15100,00
Darbdavio soc. parama pinigais	2.7.3.1.1.1	2001,12	2598,00	2598,00
Ilgalaikis turtas	3.1.1.3.1.2	3499,00	0	0
Kitas ilgalaikis turtas	3.1.1.5.1.1	2020,00	0	0
Iš viso:		474764,88	514942,79	514942,79
PAJAMŲ ĮMOKŲ LĖŠOS (už mokamas paslaugas)				
	Išlaidų kodas	Finansavimas 2019 m.	Finansavimas 2020 m.	Kasinės išlaidos
Iš viso:		1898,60	895,35	895,35
PARAMOS LĖŠOS (GPM 1,2 proc. ir kt.)				
Likutis 2020-01-01	Gauta 2020 m.	Panaudojimas	Likutis 2020-12-31	
918,89	597,43	641,58	874,74	
KITOS LĖŠOS				
Programa (finansavimo šaltinis)	Išlaidų kodas	Finansavimas 2019 m.	Finansavimas 2020 m.	Kasinės išlaidos
Kultūros ministerija dokumentams įsigyti	2.8.1.1.1.2	14484,00	28633,00	28633,00
Lietuvos kultūros taryba projektams	2.8.1.1.1.02	10820,00	14600,00	14600,00
Kupiškio rajono savivaldybės įvairių projektų rėmimo programa	2.1.1.1.30	2000,00	1197,40	1197,40
Vaikų stovyklų ir kitų neformaliojo švietimo veiklų finansavimo programa	2.1.1.1.30	460,00	3712,72	3712,72
Iš viso:		27764,00	48143,12	48143,12

Visos 2020 m. gautos rajono savivaldybės biudžeto lėšos (514942,79 Eur), palyginti su 2019 m., padidėjo 40177,91 Eur arba 8,4 %. Darbo užmokesčiui išleista 53736 Eur daugiau, nes nuo 2020 m. sausio 1 d. pakilo minimali mėnesinė alga (607 Eur), keitėsi neapmokestinamų pajamų dydis ir 0,54 koeficiento didėjo bibliotekininkų atlyginimai. Bibliotekininkams kintamoji užmokesčio dalis nebuvo mokama. Pirmojo karantino metu darbuotojai po 7–20 darbo dienų buvo prastovose ir gavo minimalų atlyginimą. Užteko lėšų (27996 Eur) komunalinėms paslaugoms apmokėti, tačiau mažiau lėšų (-9485 Eur) skirta prekių įsigijimui ir kitoms paslaugoms. Visai negauta lėšų iš savivaldybės ilgalaikiam turtui įsigyti. Komandiruotėms panaudota mažiau, nes dėl karantino didžioji dalis seminarų ir kitų mokymų vyko nuotoliniu būdu.

Bibliotekos 3 mėnesius visai neaptarnavo vartotojų, dar 5 mėnesius nebuvo teikiamos skaityklų ir viešos interneto prieigos paslaugos, todėl per pusę sumažėjo už mokamas paslaugas gautos lėšos.

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti papildomai skyrė 12151 Eur, todėl palyginti su 2019 m., šios lėšos išaugo dvigubai. Būtų šaunu, kad toks finansavimas išliktų ir 2020 m.

Lietuvos kultūros taryba skyrė daugiau lėšų (+3780 Eur) bibliotekos teiktų projektų įgyvendinimui. Daugiau lėšų (+3252 Eur) gauta neformaliojo švietimo ir vaikų vasaros užimtumo veikloms organizuoti. Papildomas finansavimas gautas bibliotekininkų iniciatyvų dėka.

Lėšų labiausiai trūksta viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojų kompiuteriams atnaujinti, kokybiškiems skeneriui ir spausdintuvui įsigyti. Dėl lėšų stokos sudėtinga į renginius pasikviesti

aktorius ir kitus meninių programų atlikėjus, nes Lietuvos kultūros taryba labai dažnai projektuose numatytų šių veiklų nefinansuoja.

XIII. IŠVADOS

- Besitęsiant senojo pastato rekonstrukcijos darbams, 2020 m. Kupiškio viešoji biblioteka veiklą vykdė dar laikinose patalpose – Krantinės g. 24. Dirbama nepritaikytose patalpose, trūksta modernių, šiuolaikiškų erdvių lankytojų saviraiškai, bendravimui, laisvalaikio praleidimui.
- Toliau vyko Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta Kupiškio viešosios bibliotekos ir padalinių 2017–2020 m. vidaus struktūros pertvarka: du padaliniai pervadinti į skaitytojų aptarnavimo punktus, Salamiesčio padalinys, panaikinus pradinę mokyklą, nebeatlieka mokyklos bendruomenę aptarnaujančios bibliotekos funkcijų.
- Netikėtai užklupusi pasaulinė pandemija sutrukdė pasiekti planuotus veiklos rodiklius, bet skatino ieškoti naujų darbo formų, daugiau veiklų perkelti į virtualią erdvę, išmokti dirbti Zoom, Microsoft Teams ir kt. programomis.
- Parengta daugiau virtualių parodų, išaugo duomenų bazių ir elektroninių dokumentų panaudojimas. Siekiant neprarasti ryšio su skaitytojais, aktyviau naudoti socialiniai tinklai.
- Aktyvi projektinė veikla, kuriai nesutrukdė ir karantinas, atvėrė galimybes plėsti tradicines ir elektronines paslaugas įvairioms bendruomenės grupėms, tobulinti darbuotojų kvalifikacinius gebėjimus.
- Sėkmingai, net ir esant ekstremaliai situacijai, vykdytos Neformalaus vaikų švietimo programų veiklos.
- Tęsėsi vartotojams skirtos viešos interneto prieigos infrastruktūros atnaujinimas (projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu“). Vartotojams skirti kompiuteriai atnaujinti šešiuose Bibliotekos struktūriniuose padaliniuose.
- Intensyviai vykdyti projekto „Prisijungusi Lietuva“ gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai, per metus apmokyta 500 gyventojų (dū kartus daugiau nei planuota).
- LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemė įdiegta Šepetos padalinyje.
- Džiaugiamės, kad valstybė skyrė papildomų lėšų naujų dokumentų įsigijimui, fondų atnaujinimui.
- Trūksta lėšų kokybiškam skaitymo skatinimo veiklų organizavimui ir įgyvendinimui.
- Neramina nenuspėjamos pasaulinės pandemijos dėl COVID-19 ligos pasekmės, karantino ribojimai, nežinomybė – kaip gyvensim ir dirbsim toliau.
- 2021–2022 m. iššūkis – susigrąžinti į biblioteką skaitytojus ir renginių lankytojus. Pasiilgome normalaus bendravimo su rašytojais, kitais bibliotekos bičiuliais, renginių šurmulio. Labai laukiame sugrįžimo į renovuotą ir modernią biblioteką.